

ROMANIA, CABINETUL DE LUCRU AL PRESEDINTELUI NICOLAE CEAUSESCU

Drum de muncă și îmbărbătare, de liniște și pace în nord-vestul patriei române

Patru județe, într-o singură săptămână, l-au avut, în acest început de noiembrie bogat, oaspete prețuit și drag, pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, omul căruia ne-am obișnuit să-i venim în întimplare nu numai cu faptele, ci și cu inimile în bucurie. La Satu Mare, Maramureș, Sălaj și Bistrița-Năsăud, ca peste tot în aria acestui pământ românesc, dialogul de lucru al secretarului general al partidului cu oamenii ai muncii, cu factori de decizie din diverse domenii a vizat, în primul rând, starea muncii, măsura în care se împlinește binele general al patriei. Analizele, întreprinse ca de fiecare dată la fața locului, au scos în evidență angajarea plenară a tuturor celor care participă la muncă de a depune orice efort pentru aplicarea în practică a programelor de dezvoltare a fiecărui județ, așa cum reies ele din arșambul de prevederi hotărât și aprobat de cel de-al XII-lea Congres al partidului.

Vizitele de lucru ale secretarului general al partidului, căpătând astfel semnificația unor veritabile trasee ale muncii, au căpătat în același timp și simbolul unor luminoase trasee ale păcii, ale condamnării războiului. Ne gândim că poate nu întimplător glasul secretarului general al partidului a răsunat împotriva războiului, tocmai pe locurile în care, la Carei de pildă, mulți dintre fiii acestei patrii au căzut pentru eliberarea Ardealului, pentru întreaga Românie, jertfa lor de sine fiind prețul libertății de acum. Cuvântările tovarășului Nicolae

Ceaușescu, ținute în capitalele acestor județe, în fața a zeci de mii de oameni, au fost, da, înflăcărâte chemări la muncă, la depășirea unor stări de fapte menite să ne mai împiedice pe alocuri dezvoltarea, dar cuvântările secretarului general au căpătat, mai ales, dimensiunea unor înflăcărâte chemări la lupta pentru pace. Ele sînt apeluri la care subscrie, cu întreaga sa conștiință, fiecare fiu, cetățean, al României socialiste, indiferent de naționalitate. Într-un acord unanim, exprimat de 22 milioane de voci, poporul român aprobă politica de pace a partidului, se implică responsabil și conștient în realizarea acestei politici, participă la marea inițiativă de apărare a păcii lansată de secretarul general al partidului și spune un NU hotărât războiului. Un NU definitiv, pentru că, între aceste 22 milioane de voci, se aud încă vocile unor bărbați care apărîndu-și țara în primul și al doilea război mondial, mai poartă și acum schije în trupurile lor. Așa cum în codrii românești, brazil și stejarii au învăluit în trunchiurile lor bucăți de schije și gloanțe, ieșind la iveală abia cînd ferăstraiele mecanice se poticnesc în ele. Neamul românesc, s-a dovedit și cu ocazia vizitelor recente ale secretarului general al partidului în județele din nord-vestul țării, acționează, conform voinței sale depline, împotriva războiului, pentru dreptul la viață. A fost și rămîne țelul și crezul nostru de neclintit.

N. GRIGORE MARAȘANU ■

46

ANUL XXX (1379)
12 NOIEMBRIE 1981

Flacăra

Săptămînal editat de
Frontul Democratiei
și Unității
Socialiste

Adunările păcii

(fotoreportaj dintr-o mare uzină
bucureșteană)

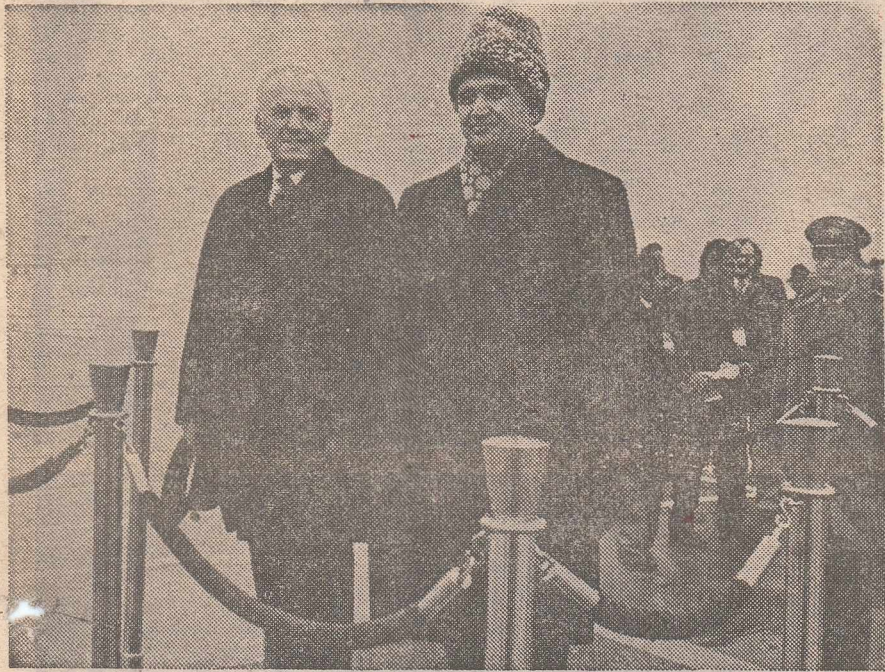
pagina 7

...Stopați această competiție a morții

(un documentar despre cursa
inarmărilor)

paginile 22-23

România — Iugoslavia, un nou dialog la nivel înalt

(Comentariu în pagina 6)

Anul 1981 a fost numit an hotărîtor pentru îndeplinirea cu succes a întregului cincinal. Într-o anumită măsură este și un an-test. Și aceasta nu-l o simplă figură de stil. În acest prim an al cincinalului 1981-1985 economia României trebuie să probeze, prin tot ceea ce realizează, trecerea de la dezvoltarea extensivă — tip de progres bazat pe un consum material și de forță de muncă proportional cu anvergura dezvoltării, la dezvoltarea intensivă — tip de progres bazat, la același nivel al dezvoltării, pe un consum material și de forță de muncă cit mai redus, ceea ce presupune o puternică și continuă sporire a creativității, a inventivității, a

Tehnica să asculte de om!

consumului de inteligență. Este, apoi, deosebit de important de urmărit evoluția economiei românești în acest prim an al noului cincinal, cînd ea a fost puternic marcată de restricțiile generate de criza mondială de materii prime și energie. Restricții care au impus accentuarea orientării spre constituirea în țară, într-un grad tot mai mare, a necesarului material al dezvoltării, însoțită de o drastică re-dimensionare a consumurilor de materii prime și materiale, de energie și combustibil. Este un examen deosebit de sever pentru economia țării noastre, un examen de a cărui promovare depinde într-o

(Continuare în pag. 8)

VASILE BARAC ■

Strigătul griului

Luați urgent măsuri de siguranță,
imi strigă griul de pe-un colț de deal,
nu mă jigniți cu-a voastră cutezanță
lăsați-mă să mă dezvolt normal!

Eu nu vă cer nimic, eu totul dărul
spre a vă ști pe voi mai fericiți,
de-o să continuați, o să mă nărul,
de-o să continuați, mă umiliți!

Eu nu am timp de certuri și război,
să vă-nțelegeți, incheiați tratate,
m-așteaptă singele flămînd din vol,
mai terminați cu-afta strîmbătate!

Eu trebuie să lupt! Sînt luptător
și soare-mi trebuie și ploii și tihnă,
că nu-neoțese în brazdă să omor,
ci numai pentru pace și odihnă!

Și numai ca s-ajung la voi pe masă,
luminind cu toată truda mea
să înflorească în fiecare casă
dîndu-i puterii voastre forța mea.

ION IANCU LEFTER ■

Premieră

Primul hotel încălzit tot anul, cu energie solară

Primul hotel din lume care, pe întreg cursul anului, se va încălzi de la Soare, asigurîndu-și pe această cale autonomia energetică pentru încălzirea camerelor și a apei de consum va fi construit în România, la Mangalia. Sistemul de încălzire interioară constituie, de asemenea, o premieră mondială. Hotelul, cu o capacitate de cazare de o sută de locuri, va funcționa în cadrul stațiunii de tratament de pe lângă hotelul „Mangalia”. Elaboratorul sistemului de încălzire și de producere a apei calde de consum este inginerul Dan Constantinescu, șeful colectivului de energie solară din secția Instalații solare și recuperare a căldurii, Institutul de cercetări în construcții și economia construcțiilor, INCERC. Proiectul de execuție aparține Institutului de proiectări județean Constanța, care s-a arătat receptiv față de această idee.

— În ce constă noutatea, tovarășe Constantinescu?

— Captarea radiației solare pentru în-

(Continuare în pag. 8)

LIONEL NIȚESCU ■

Ninge peste satul românesc

S-au împlinit în toamna asta 45 de ani de cînd, pe malul lacului Herăstrău, în vecinătatea Arcului de triumf, în inima „marei săi” care au fost cîndva Bucureștii, s-a inaugurat Muzeul satului românesc, așezămînt de etnografie și de istorie socială unică în epoca, unic în lume.

E prezentă aici, pe cîteva zeci de pogoane, toată țara cea veche de păstori și plugari, cuprinsă în majusculele arhitectonice ale cărții ei. O țară ca și o carte, o țară pe care, asemenea unei cărți, o poți, stîlînd-o pe de rost, începe de oriunde, de la oricare filă, sîrînd peste unele, poposind la altele, punînd uneori fila în zare.

Ce se vede cînd pul o filă în zare? Se vede filigranul, emblema heraldică, semnul de vechime care-l glăsuiește cunoscătorului despre anul facerii, despre taina hirtiei, despre arta și falma meșterului. Punînd fila noastră în zare vedem Carpații, ca pecete inconfundabilă a acestui pămînt, vizibilă pretutîndeni, prin brazdele pe care le-au tras transhumantele pînă la Dunăre și la marea cea mare. E o idee ce crește, lată, de la primul stîlp bătut în Maramureș și pînă la acoperișul căsuței de la cîmpie, repetînd, cu relieful său, amintirea muntelui de la origine, dînd ansamblului unitatea de armonioasă ființă, de casă unică a unui întreg popor. Deci povestea noastră, așa cum o citim aici, pe malul lacului Herăstrău, în inima Bucureștilor, nu se va depărta de Carpați, de Dunăre și de mare, oricît am poșori în timp. Suprapuse, filă cu filă, filigranele capătă relief, ca și cum în adîncimea cărții

(Continuare în pag. 10)

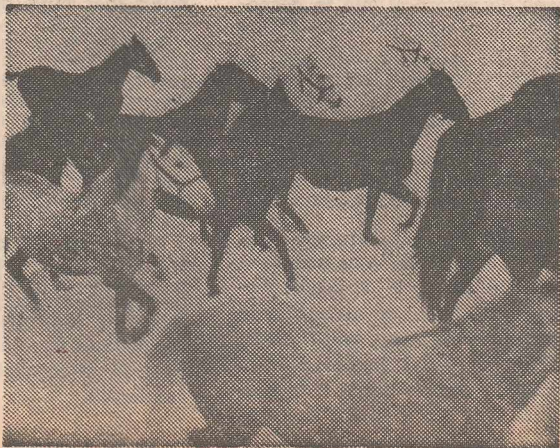
ILIE PURCARU ■

Call, fala și puterea omului gospodar de la țară. Cail, animale harnice și mindre, fără de care munca la cîmp nu-l muncă întreagă, fiindcă în altele cazuri e mai înțelept să te slujești de puterea de un cal putere a unui atelaj decît să lupți cu cei 45 ori 60 de cai putere al unui tractor. Cail, animale supuse ce pase pe șant și mînă tot ce le dai dacă nu te învrednicești să le dai ce le trebuie. Care-l starea cailor? De ce au el trebuință? Cine și cum crește cai? Iată cîteva din întrebările la care încercăm să răspundă reporterii revistei FLACĂRA în paginile 10-11.

Ecou peste timp al unei replici celebre:

„Un regat pentru un cal!”

Inițiativă PACEA DESENATĂ PE ASFALT

La Rîmnicu Sărat o inițiativă mai mult decît lăudabilă. Două sectoare de drum sînt închise traficului rutier în zilele de joi și duminică. Micuții orașului au astfel un nou loc de joacă: strada. De fapt, pe asfaltul călcat în restul săptămîinii de roțile autovehiculelor iau naștere frunze, flori, fructe, păsări, mașini, rachete sau căsuțe toate din praful de cretă colorată. Ne spunea tovarășa Victoria Mușat, secretar cu probleme sociale al Comitetului orașenesc de partid că într-una din ședințele Biroului executiv al Consiliului Popular Orașenesc s-a stabilit ca o porțiune din strada principală a orașului și strada Ana Ipătescu să devină locuri de joacă pentru copii în zilele de joi și duminică ale fiecărei săptămîni. După orele petrecute la școală sau la grădiniță, copiii se string în spațiile rezervate lor cu mi-

nile doldora de cretă. Desenele lor sînt adevărate ferestre deschise spre lume. Privești asfaltul și vezi timpul de aur al omenirii în care toate coexistă în bună înțelegere. Copiii nu li s-a dat nici o temă și nu li s-a trasat nici un chenar. Și totuși un fir imaginar leagă toate aceste desene. Plîmbîndu-te printre ele o minunată poveste se derulează prin fața ochilor, o explozie de bucurie și candoare. O poveste care, aici, urcă, în fiecare dintre noi, prin tălpile noastre, făcîndu-ne să simțim și mai adînc necesitatea apărării păcii și vieții pe planeta noastră. Planeta Pămînt pe care copiii întotdeauna o desenează ca pe un balon în zbor și niciodată ca pe o bombă cu secundar.

VICTOR SOCAIU ■

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL SATU-MARE

Un dialog deschis, constructiv, de mare eficiență

Cel mai nordic județ transilvan, străvechi pământ românesc locuit de milenii de oameni harnici și dârji, iubitori de libertate, a cunoscut în anii din urmă o dezvoltare impetuoasă. Astfel, producția industrială a crescut în 1980 de 4,3 ori față de 1968, iar producția agricolă a sporit, în aceeași perioadă, de 1,5 ori. În plin avânt se află construcțiile de locuințe: în cincinalul 1976—1980 s-au construit, în localitățile din cuprinsul județului, peste 9.300 apartamente, urmînd ca în cursul actualului cincinal să fie date în folosință alte 13.000 apartamente. A crescut nivelul de trai material și spiritual al oamenilor muncii.

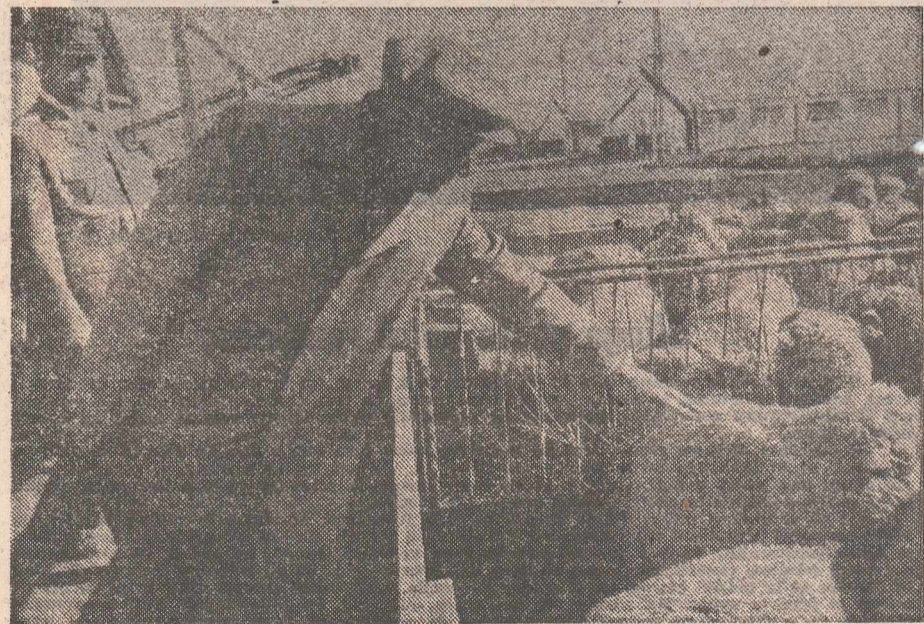
Sătmărenii știu că în obținerea tuturor succeselor lor, în realizarea progresului pe plan economic, social și pe alte planuri al județului, s-au bucurat în permanență de sprijinul secretarului general al partidului, au simțit grija părintească pe care le-o poartă. Iată de ce locuitorii județului Satu Mare l-au întîmpinat pretutindeni pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, cel mai bun fiu al poporului nostru, cu sentimentele cele mai alese. Prin entuziaste manifestări de nemărginită stimă și prețuire, de dragoste și recunoștință fierbinte, sătmărenii și-au exprimat convingerea că în conducerea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a destinelor României se află chezașia viitorului luminos al județului lor, al întregii noastre țări.

Vizitele la întreprinderile „Unio” și „Mondiala” din Satu Mare, la Fabrica de instalații de piese de schimb și Filatura de fibre tip bambac din Carei, la cooperativele agricole de producție Petrești și Livada, pe platforma industrială a orașului Negrești-Oaș, consfătuirea de lucru de la sediul județean de partid, marea adunare populară din municipiul Satu Mare s-au constituit într-un dialog viu, sincer, de maximă eficiență al tovarășului Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii sătmăreni a-

supra problemelor esențiale privind dezvoltarea județului, îndeplinirea sarcinilor de plan, munca și viața făuritorilor de bunuri materiale de pe aceste meleaguri românești. Orientările și indicațiile concrete, date la fața locului de secretarul general al partidului, au avut drept scop luarea de măsuri pentru mai buna organizare a muncii și a producției, pentru întărirea ordinii și disciplinei, creșterea spiritului de răspundere al tuturor cadrelor, întărirea controlului îndeplinirii hotărîrilor, în vederea asigurării îndeplinirii neabătute a prevederilor de plan din industrie, pentru sporirea producției agricole, vegetale și animale, pentru aplicarea hotărîții a actelor normative cu privire la autoconducerea și autoaprovizionarea teritorială, în scopul asigurării de cantități sporite la fondul de stat și a necesarului de consum.

Prezența șefului partidului și statului nostru în județul Satu Mare a prilejuit, totodată, manifestarea adeziunii depline a locuitorilor județului la noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu. Conștienți pe deplin că năzuințele lor de dezvoltare economico-socială a județului și a patriei, de ridicare continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului român nu-și pot găsi împlinirea decât în condițiile unui climat de pace și securitate, de viață liberă și independentă, oamenii muncii sătmăreni și-au reafirmat și cu acest prilej voința unanimă de a se ridica cu hotărîre împotriva cursei înarmărilor, a războiului. Colectivele unităților vizitate, factorii de răspundere, și, o dată cu ei, locuitorii întregului județ, și-au exprimat angajamentul ferm de a nu precupeți nici un efort pentru îndeplinirea sarcinilor cincinalului, a indicațiilor date de secretarul general al partidului, pentru înflorirea continuă a județului lor, a întregii noastre patrii.

ION D. GOIA

„Avem în vedere ca fiecare comună, fiecare oraș să aibă în administrare proprie numărul de animale care să-i asigure carnea, laptele, ouăle, să aibă asigurate legumele și produsele necesare.”

Autoaprovizionarea teritorială — în centrul preocupărilor

În cadrul vizitei făcute de secretarul general al partidului în județele din nordul țării, problemele autoaprovizionării teritoriale au stat în centrul atenției. „Avem în

vedere... — a spus conducătorul statului și partidului — ca fiecare comună, fiecare oraș să aibă în administrare proprie numărul de animale care să-i asigure carnea, laptele, ouăle, să aibă asigurate legumele și produsele necesare”.

Am solicitat, în acest context, doctorului inginer Serghe Hartia — secretarul Comisiei de zonare a producției agricole din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, autor al unor importante lucrări de planificare și zonare agricolă — noi amănunte în legătură cu această importantă problemă.

În țara noastră — a arătat Serghe Hartia — se produce griu la un nivel care satisface nevoile locale, iar în unele zone apar chiar disponibilități. Și la porumb se realizează aceeași tendință, în afară doar de două, trei județe, unde condițiile de climă nu sînt prielnice pentru ajungerea la maturitate a culturii. Trebuie însă arătat că doar o mică parte din producția de porumb se folosește direct în consumul populației, mămăliga fiind, după cum bine se știe, înlocuită cu piine. Astfel, dacă în 1935—1939 se consumau în medie pe locuitor 117 kg mălai și doar 131 kg piine, azi se pot asigura pînă la 150 kg griu și pînă la 30 kg porumb, crescînd, totodată, consumul de carne, lapte, legume, cartofi etc. Porumbul rămîne principala cultură furajeră, fără care nu se pot dezvolta bovinele, porcinele și păsările.

În scopul armonizării teritoriale a producției agricole, prin plan s-a imprimat tendința de amplasare a bovinelor în zonele cu cele mai mari resurse furajere verzi, în așa fel încît să se folosească într-o măsură cât mai mare resursele naturale.

În ultimul timp s-a făcut simțită tendința de dezvoltare teritorială a păsărilor și porcinelor, prin aceea că în fiecare județ — în afara stimulării producției de carne de porc, carne de pasăre și ouă în gospodăriile populației — s-au creat combinate specializate.

Tendința de concentrare a producției de legume determină o anumită ridicare a producției și productivității muncii, precum și o calitate superioară, dar nu asigură autoaprovizionarea tuturor comunelor. De aceea, este necesar ca în fiecare comună să fie destinată o anumită suprafață pentru legume și cartofi necesari consumului local.

Chiar și în repartitia unor produse consumate după un proces de industrializare, ca floarea-soarelui și sfecla-de-zahăr, trebuie să se producă o anumită schimbare în optica repartiției în teritoriu. Mult timp, floarea-soarelui se cultiva la noi doar în cadrul agriculturii cooperatiste și de stat, manifestîndu-se tendința spre concentrarea în zonele cele mai favorabile. Ultimele

orientări date de partid, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, prevăd ca și o parte din această cultură să se cultive în gospodăriile populației, cultivatorii primind, în schimbul producției lor, o cantitate suficientă pentru consumul local. Cît privește sfecla-de-zahăr, ea se concentrează în zonele favorabile și în jurul fabricilor de zahăr. Prin cultivarea și în loturile personale, se poate asigura însă și pe plan local zahărul necesar pentru consum, producătorii primind mai mult de jumătate din zahărul astfel realizat.

Desigur, în ideea autoaprovizionării teritoriale un rol important îl are folosirea cât mai completă a fondului funciar. În multe zone din țară există încă mici porțiuni de pământ care nu sînt cultivate, necesită mici amenajări sau sînt folosite incomplet. Prin amenajări pe plan local ele pot să fie puse în cultură și semănate, contribuind pe această cale la o aprovizionare mai bună a populației.

Așadar, în ultimă analiză — arată secretarul Comisiei de zonare a producției agricole din cadrul MAIA — se tinde spre îmbinarea cît mai armonioasă dintre procesul zonal de dezvoltare teritorială, determinat de variația mare a condițiilor de producție naturale și economice, cu autoaprovizionarea locală.

L. NICULESCU

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL MARAMUREȘ

„Tot ceea ce facem, facem pentru noi, numai pentru noi”

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în județul Maramureș a prilejuit reînălțarea secretarului general al partidului cu oamenii acestor locuri de faimă legendară, cu realizările lor de azi, cu problemele pe care le ridică însăși viața, ritmul rapid al transformărilor innoitoare. Cele spuse de conducătorul statului și partidului minerilor din Săsar caracterizează întreaga vizită în acest județ de nord al țării, spiritul de lucru, dialogul viu cu oamenii muncii: „Trebuie să ne organizăm mai bine, trebuie să ne gospodărim mai bine, pentru că tot ceea ce facem, facem pentru noi, numai pentru noi. S-a construit mult în Baia Mare, și în Sighetu Marmatiei la fel, aproape nici nu am mai recunoscut orașul. Deci trebuie să și producem mai mult, și tot ce producem este pentru ridicarea nivelului de trai, pentru viața noastră”.

Dialogul de lucru al secretarului general al partidului a început la Combinatul de prelucrare a lemnului din Sighetu Marmatiei, unde s-au evidențiat noi căi pentru valorificarea complexă a materialului lemnos prin realizarea de produse de calitate superioară, extra și lux. La Stațiunea de cercetări zootehnice din aceeași localitate, foarte specializată în creșterea și ameliorarea cunoscutei rase de bovine Bruna de Maramureș — care a împlinit anul acesta un secol de existență — s-a discutat cu specialiștii, cu crescătorii de animale despre modul cum se îndeplinește sarcina trasată cu prilejul precedentei vizite a secretarului general ca Maramureșul să devină un important furnizor de animale de prăsilă pentru celelalte județe, precum și despre extinderea spre zonele din sud a Brunei, care valorifică economic pajiștile și pășunile montane.

În municipiul Baia Mare, unde în ultimii ani s-au ridicat puternice unități productive, așezămintे de învățămînt și social-culturale, ansamble de locuiri, s-au relevat, îndeosebi, noile dimensiuni industriale ale județului. Ele au reieșit pre-

nant în evidență în vizitele la Întreprinderea „Maratex”, unde personalul muncitor, în marea majoritate femei, a depășit 7.000; la Întreprinderea de faianță și sticlărie „Faimar”, cea mai nouă unitate de pe platforma industrială-vest a municipiului — o unitate cu peste 90% utilaje de concepție și fabricație românească, aducând o importantă contribuție la valorificarea superioară a substanelor minerale nemetalifere din Transilvania; la Întreprinderea de mașini-unelte, accesorii și scule, care în puțini ani a reușit să pătrundă și în orbita comerțului mondial cu produsele sale de înaltă tehnicitate. La Exploatarea minieră, ca și la Uzina de preparate din Săsar, tovarășul Nicolae Ceaușescu a stat de vorbă cu oamenii din subteran, cu minerii de la Cavnic, Heria, Șuitor, Nistru și alte exploatări, dezbătînd modalități pentru a se prospecta și da în exploatare zăcăminte cu conținut mai ridicat de mineral util.

Noua vizită de lucru a secretarului general al partidului a permis, așadar, examinarea, directă, nemijlocită cu oamenii muncii, cu specialiștii din industrie și agricultură, cu activiștii de partid și de stat, a modului cum se îndeplinesc prevederile noului cincinal, an de debut pentru o dezvoltare economică și socială nouă, calitativ superioară, și în acest colț de țară. S-au dat, din partea conducătorului partidului și statului, prețioase indicații privind valorificarea superioară, complexă a bogățiilor naturale maramureșene, în special lemnul, folosirea bunelor condiții existente în extinderea tradiționalei rase Bruna de Maramureș, asigurarea unei înalte competitivități la export a produselor industriei bătărăne, mecanizarea tot mai accentuată în minerit și — prin ridicarea productivității muncii — îmbunătățirea continuă a condițiilor de trai. Fiindcă „tot ceea ce facem, facem pentru noi, numai pentru noi”.

L. NICULESCU ■

„Un animal de productivitate, de perspectivă, care asigură și lapte și carne, și care poate satisface în bune condiții cerințele unei zootehnii avansate, nu numai în Maramureș, ci și în mare parte din județele României”.

„Bruna de Maramureș”

În cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Baia Mare, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a oprit îndeosebi asupra problemelor agriculturii, dezvoltării zootehnice, relevînd, în acest context mai larg, locul deosebit pe care îl ocupă și îl va ocupa în viitor rasa „Bruna de Maramureș”. „un animal de productivitate, de perspectivă, care asigură și lapte și carne,

și care poate satisface în bune condiții cerințele unei zootehnii avansate, nu numai în Maramureș, ci și în mare parte din județele României”.

Ce reprezintă această rasă, ce perspective i se deschid? — l-am întrebat pe doctorul inginer Nicolae Brasoveanu, șeful colectivului de cercetători de la Institutul de economie agrară, care, în cadrul celui mai cuprinzător studiu efectuat în țara noastră în ultimii ani cu privire la gospodăriile populației, s-a ocupat îndeaproape și de „Bruna de Maramureș”, localizată în special în zonele de deal, colinare și montane.

Istoric, această rasă — arată interlocutorul nostru — s-a format începînd din 1881 în bazinul dintre riul Tisa și lantul munților Oaș, Gutii și Tibles, prin încrucișarea taurinelor locale cu tauri de rasă Schwyz. Ea dispune de un valoros fond genetic și de o adaptabilitate remarcabilă, care-i permite să pășuneze o bună parte din an în zone situate pînă la 2.000 m. Dă o producție mixtă, carne și lapte (circa 4.200 l anual), ceea ce justifică răspîndirea ei în țară. La aceasta se adaugă precocita-

tea ridicată și bunele aptitudini la îngrășare pentru toate sistemele de exploatare și categoriile de vîrstă.

Cercetarea de anvergură la care ne-am referit mai înainte a evidențiat că în strategia ameliorării raselor de animale, statul, prin rețeaua centrelor județene de reproducție și selecție asigură, în mare parte, și ameliorarea „Brunei de Maramureș”. S-a constatat însă că în unele zone, de pildă în județele Bistrița-Năsăud și Suceava, în timp ce aceste centre se orientează spre ameliorarea efectivelor de taurine pe linia rasei „Bruna de Maramureș”, gospodăriile populației preferă unele rase cu un potențial biologic mai redus, cum ar fi Pinzgau. Iată de ce, date fiind avantajele pe care le oferă „Bruna de Maramureș”, se impune o popularizare mai intensă și, totodată, o sporită asistență din partea statului cu material biologic. Un rol însemnat în această direcție îl pot juca asociațiile crescătorilor de bovine și ovine din zonele de munte neocooperativizate. Un exemplu în acest sens: buna experiență a asociației din Bistrița-Năsăud.

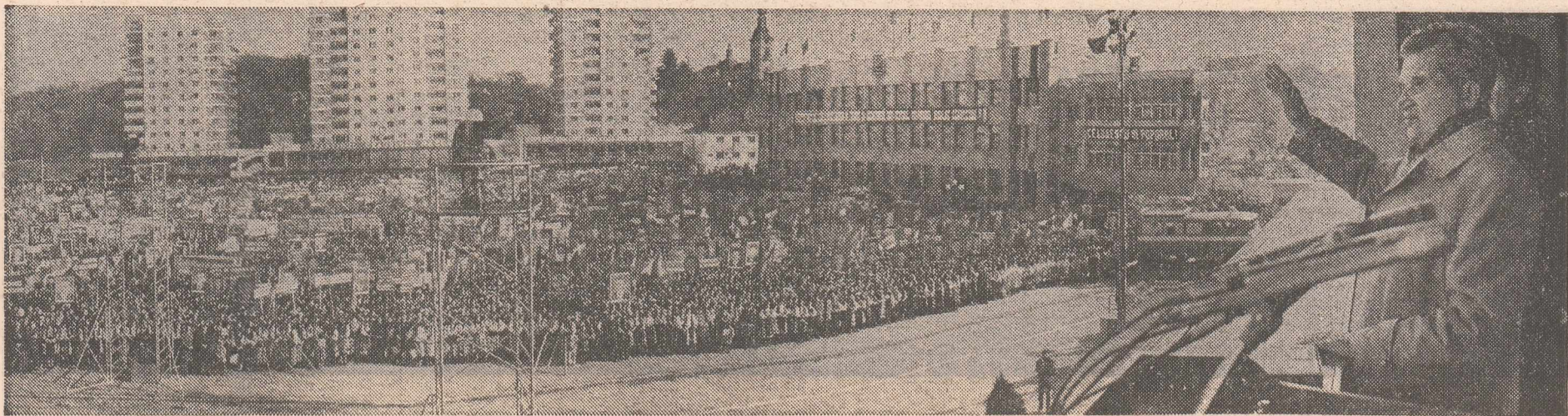
Tot pe linia extinderii acestei rase de

mare productivitate, studiul sus-menționat consideră necesar ca, în cadrul acțiunii de cooperare dintre unitățile agricole socialiste și gospodăriile populației pentru creșterea și îngrășarea animalelor, să se acorde statutul de contractant la fondul de stat membrilor gospodăriilor populației care cresc și îngrășă tineret bovin din rasa „Bruna de Maramureș” (desigur și alte rase), pentru ca ei să se poată bucura de unele facilități economice și sociale decurgînd din statutul de contractant. Aceste măsuri ar impulsiona și mai mult extinderea „Brunei de Maramureș” — necesitate subliniată cu tărie de secretarul general al partidului în cuvîntarea sa de la Baia Mare.

În perspectivă apropiată, această rasă urmează să dețină circa 30 la sută din totalul efectivelor de taurine din țara noastră, extinzîndu-se îndeosebi în județele Maramureș, Bistrița-Năsăud, Neamț, Bacău, Vrancea, Buzău, Prahova, Dimbovița, Argeș, Vilcea, Gorj și Mehedinți, deci în special în zonele colinare și montane ale țării.

LIONEL NIȘESCU ■

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL SĂLAJ

Producții de calitate superioară

De-a lungul întregului traseu pe care s-a deplasat coloana oficială de la Baia Mare la Jibou, locuitorii satelor maramureșene și sălăjene au ieșit în întâmpinarea secretarului general al partidului. Covoare și stergere țărănești împodobeau pridvoarele și porțile, punând și în acest fel în evidență aerul de sărbătoare și bucuria oamenilor. În comuna Benesat — marcind intrarea în județul Sălaj — tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost întâmpinat de primul secretar al Comitetului județean Sălaj al P.C.R., Letitia Ionaș, care i-a urat bun venit pe meleagurile Sălajului. Primirea oficială a avut loc la Jibou, în fața a două mari unități industriale — Întreprinderea Integrată de in și Întreprinderea de confecții — ambele ridicate în ultimii doi ani. O gardă militară a prezentat onorul. S-a intonat Imnul de stat. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a trecut în revistă garda de onoare, apoi a adresat un calduros salut și cele mai bune urări miilor de cetățeni veniți să-l întâmpine. Un bătrîn localnic l-a invitat să guste plinea și sarea și vinul ospitalității. Un grup de pionieri și șoimi ai patriei au oferit flori.

Secretarul general al partidului și-a început vizita de lucru în județul Sălaj la Întreprinderea Integrată de in, unde a fost întâmpinat de tovarășa Lina Ciobanu, ministrul industriei ușoare, ca și de Nagy Ludovic, directorul întreprinderii, care au prezentat macheta unității și programul conectării tuturor secțiilor la circuitul productiv. Producția unității — opt milioane metri pătrați pe an — este destinată întreprinderii de confecții de alături. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a remarcat eficiența unor asemenea fabrici „surori” și a indicat ministrului de resort să aibă în vedere înmulțirea acestor cupluri, pe specificul materiilor prime oferite de împrejurimi. A fost apreciată preocuparea pentru înzestrarea unității cu utilaje românești de mare randament, care permit obținerea unor producții de calitate superioară. A fost apreciată, de asemenea, clădirea uzinei — modernă și ușoară — care asigură iluminatul natural

pe toată durata zilei. În continuare a fost vizitată Întreprinderea de confecții. În ambele unități tovarășul Nicolae Ceaușescu a stat de vorbă cu muncitorii despre condițiile de muncă, despre cistigurile pe care le realizează acestea.

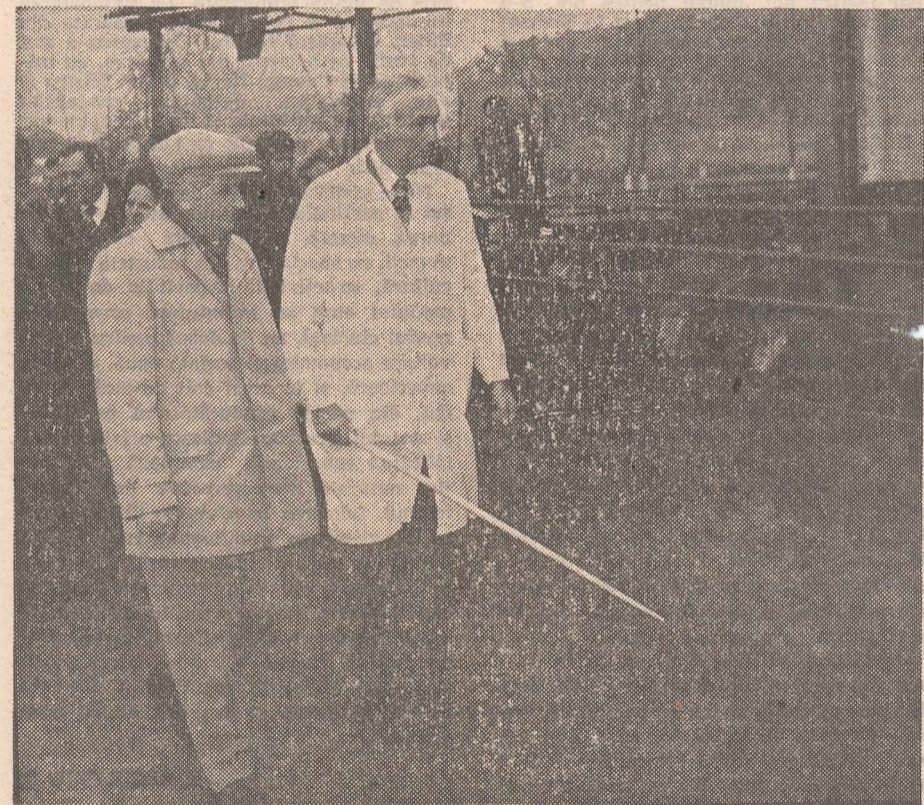
Au fost vizitate apoi Ferma nr. 2 Pannic a Întreprinderii agricole de stat Zalău și Cooperativa agricolă de producție Hereclean. Au fost analizate rezultatele întregii agriculturi sălăjene, cu acest prilej.

Vizita a continuat pe platforma industrială a municipiului Zalău, mai întâi la Întreprinderea de țevi, apoi la Întreprinderea de conductori electrici emailați. În aceasta din urmă tovarășul Nicolae Ceaușescu aflându-se pentru a treia oară ca oaspete. Directorul unității, Nicolae Maier, a raportat secretarului general al partidului îndeplinirea sarcinilor și indicațiilor date acum trei ani, la precedentă vizită de lucru. La Întreprinderea de anvelope — ce mai tinără unitate industrială din Zalău — dialogul cu chimiștii sălăjeni s-a referit mai ales la problemele legate de atingerea parametrilor proiectați, de calitatea producției și creșterea eficienței economice.

Atmosfera de entuziasm care l-a însoțit în întreaga sa vizită de lucru în județul Sălaj pe tovarășul Nicolae Ceaușescu a fost prezentă și pe drumul spre centrul Zalăului, unde s-a desfășurat o mare adunare populară la care entuziasmul miilor de oameni ai muncii a atins apogeul pe parcursul cuvîntării secretarului general al partidului.

Printr-o analiză lucidă a realizărilor consacrate sporirii continue a potențialului economic al județului, în discuțiile la fața locului purtate de secretarul general al partidului cu factorii de răspundere, cu muncitorii, inginerii și tehnicienii, cu ceilalți specialiști s-au desprins direcții și orientări clare pentru activitatea viitoare în industria și agricultura Sălajului.

DORIN GHERGHINESCU

„Zalăul a devenit un puternic centru industrial al României socialiste și există toată perspectiva ca industria lui să devină o industrie tot mai puternică, o mândrie pentru cei din județul Sălaj, pentru întreaga noastră patrie!”

Pe orbita industrializării

În cuvîntarea la marea adunare populară, desfășurată în piața 1 Decembrie 1918 din centrul municipiului Zalău, președintele Nicolae Ceaușescu, accentuând ideea industrializării județului, a spus printre altele: „Putem afirma că astăzi

Zalăul și Sălajul s-au plasat pe orbita industrializării țării. Zalăul a devenit un puternic centru industrial al României socialiste și există toată perspectiva ca industria lui să devină o industrie tot mai puternică, o mândrie pentru cei din județul Sălaj, pentru întreaga noastră patrie!”

Pentru tinăra industrie a acestui județ, câteva pilgrii de susținere sînt fundamentale la autopropulsarea sa în întrecerea cu celelalte județe, în dezvoltarea viitoare.

● Între acestea, accelerarea pregătirilor pentru ca fiecare unitate industrială să producă la întreaga ei capacitate în cel mai scurt timp are o importanță ce depășește zona economicului propriu-zis. Încrederea pe care, un astfel de deziderat, odată atins, o dă muncitorilor și specialiștilor în capacitatea lor profesională, în forța lor, va fi susținută de o bună cotare în relațiile de cooperare cu alte întreprinderi din țară. Or, mai ales pentru un colectiv nou, adesea alcătuit cu preponderență din tineri, un asemenea lucru — e drept, inexistent în planuri și în statistici — este mai important decît am fi

tentați să credem după privirea grăbilă pe care i-o aruncăm din cînd în cînd. Starea de spirit, mulțumirea de sine, mîndria muncitorului, a inginerului de a se ști o roțiță ce funcționează perfect în marele angrenaj socio-economic al țării au prețul lor, un preț economic în dezvoltarea generală.

● Calitatea producției stă la temelia prestigiului unității. Insistența pentru ridicarea cotelor calității probează luciditate în aprecierea șanselor reale de dezvoltare ale fiecărei întreprinderi, ale întregii economii naționale. Iar importanța calității muncii în creșterea calității vieții are caracterul unui adevăr axiomatic. În noile lor întreprinderi, muncitorii și specialiștii sălăjeni au toate posibilitățile, așa cum spunea secretarul general al partidului, să dea produse de calitate. Să depășească momentul mai greu creat de intrarea cu oarecare întîrziere în circuitul productiv a unor unități.

● Creșterea productivității muncii este una din principalele căi pentru sporirea eficienței economice, pentru mărirea beneficiilor întreprinderii și, implicit, ale oamenilor muncii. În colective tinere, cum sînt cele sălăjene, aceasta e în mai directă

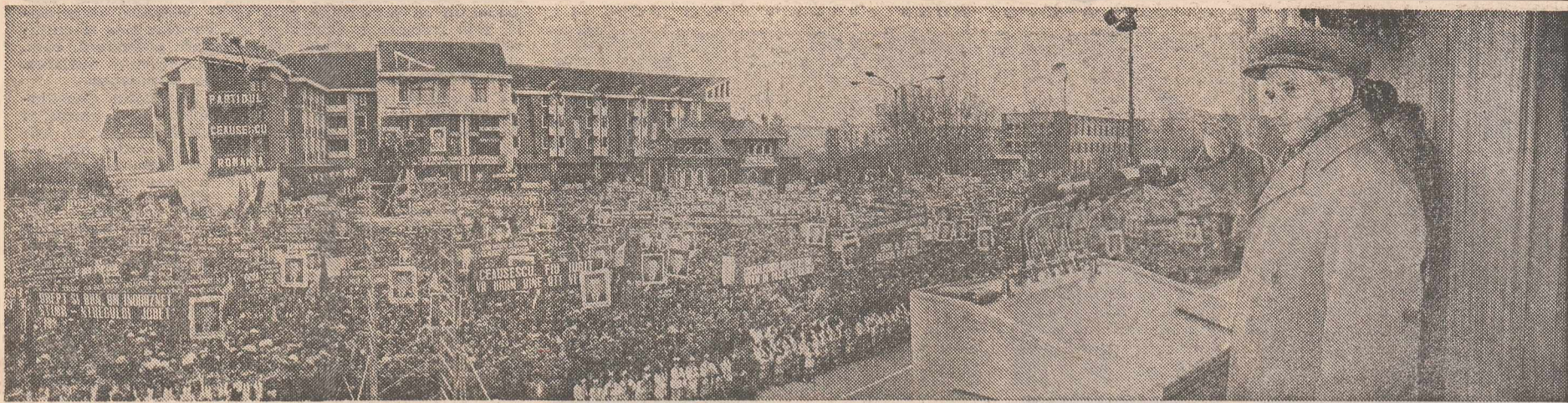
legătură cu calificarea și perfecționarea calificării muncitorilor, a specialiștilor.

Astfel tovarășul Nicolae Ceaușescu a conturat în magistrala sa cuvîntare principalele căi și mijloace care stau la îndemina oamenilor muncii, a conducătorilor întreprinderilor sălăjene pentru a asigura realizarea sarcinilor planului anual, ale cincinalului.

Toate aceste împliniri oglindesc pregnant și vor oglindi și în viitor modul exemplar în care se rezolvă la noi problema națională. După cum a subliniat secretarul general al partidului în cuvîntarea sa: „În Sălaj și Zalău trăiesc de multă vreme oameni ai muncii români și maghiari; ei au muncit și au luptat împreună. Tot ceea ce am realizat în anii construcției socialiste, tot ce am realizat în cincinalul trecut — aceste moderne întreprinderi, însăși dezvoltarea Zalăului —, sînt rezultatul muncii comune pentru înfăptuirea neabătută, în strînsă unitate, a politicii partidului nostru comunist. ...Iată, aceste întreprinderi moderne oferă condiții de a munci cot la cot tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.”

GH. DORIN

VIZITA DE LUCRU A TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN JUDEȚUL BISTRIȚA-NĂȘĂUD

Angajare unanimă pe frontul muncii și al păcii

Continuând seria vizitelor de lucru în unele județe din nord-vestul țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, s-a întâlnit sâmbătă, 7 noiembrie, cu colective muncitorești din județul Bistrița-Năsăud, județ care a cunoscut în anii construcției socialiste și îndeosebi în ultimul cincinal profunde prefaceri revoluționare pe toate planurile vieții materiale și spirituale. Pe deplin conștienți că inovațiile fundamentale intervenite în viața lor, ca de altfel a întregului popor, sînt rodul nemijlocit al edificării orînduirii socialiste, oamenii muncii din acest județ au dat expresie, cu acest prilej, sentimentelor lor de dragoste, de profundă stimă, prețuire și recunoștință față de conducătorul partidului și statului nostru, manifestîndu-și totodată deplina aprobare pentru noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

După cum este cunoscut, repetatele întâlniri ale secretarului general al partidului cu oamenii muncii din această parte a țării au avut un rol de cea mai mare însemnătate pentru dezvoltarea orașelor și satelor județului. Ceea ce în urmă cu câțiva ani era încă proiect și deziderat, acum reprezintă dovezi palpabile ale politicii partidului și statului nostru de dezvoltare rațională și echilibrată a tuturor județelor țării, expresie a echității socialiste, prilej de afirmare a puterii de muncă și de creație din partea tuturor locuitorilor acestui județ — români, maghiari, germani — care în strînsă unitate și înfrățiri în idealurile de prosperitate și de dezvoltare a patriei comune, fac din puterea faptelor și gîndurilor lor strălucite argumente ale atașamentului, ale deplinei adeziuni față de politica internă și externă a partidului și statului nostru.

Vizitele întreprinse pe platforma industrială a orașului Beclean — la întreprinderea metalurgică și întreprinderea de covoare — la întreprinderea de prelucrare a maselor plastice și întreprinderea textilă de pe platforma industrială a orașului Năsăud, sau pe marea platformă industrială a orașului capitală de județ, Bistrița, la Combinatul industrial pentru construcții de mașini și întreprinderea de sticlărie-menaj, au prilejuit astfel un amplu dialog în cadrul căruia secretarul general al partidului a examinat împreună

cu numeroși oameni ai muncii din industrie, cu specialiști, cu activiști de partid și de stat, cu factori de răspundere din ministere economice rezultatele obținute în îndeplinirea prevederilor primului an al noului cincinal precum și modul cum se realizează sarcinile privind aplicarea și perfecționarea noului mecanism economico-financiar, autoconducerea muncitorească și autogestiunea, ridicarea eficienței economice, a calității muncii în toate sectoarele de activitate. În același timp, vizitarea Cooperativei agricole de producție Bistrița, întâlnirile secretarului general al partidului cu cei ce muncesc pe ogoarele acestui județ au constituit prilejul unei temeinice analize a activității desfășurate în vederea obținerii unor producții agricole vegetale și animale cât mai mari, a sporirii contribuției județului la constituirea fondului central de produse agroalimentare, pentru realizarea autoconducerii și autoaprovizionării, pentru îndeplinirea obiectivelor noi revoluții în agricultură.

După încheierea adunării populare din municipiul Bistrița, în cadrul căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu a rostit o importantă cuvîntare, secretarul general al partidului s-a întâlnit, într-o consfătuire de lucru, cu cadre de partid și de stat din acest județ. Consfătuirea a prilejuit analiza rezultatelor îndeplinirii sarcinilor de plan pe anul în curs în industria și agricultura județului, modul în care se realizează planul de investiții în diferite ramuri ale economiei precum și măsurile stabilite pînă în prezent pentru realizarea cu succes a sarcinilor pe anul următor și pe întregul cincinal.

Desfășurată într-o atmosferă vibrantă și prilejuind, cu fiecare moment al ei, o amplă și impresionantă manifestare a unității întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, vizita de lucru în județul Bistrița-Năsăud a ilustrat în modul cel mai grăitor legătura strînsă, nemijlocită și permanentă a partidului, a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu masele largi de oameni ai muncii, cadrul optim de consultare și de antrenare a acestora la rezolvarea celor mai importante probleme pe care le ridică îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XII-lea al partidului.

E. DUMITRU

„Putem spune că avem o industrie tînă, cu muncitori tineri, care au în fața lor o perspectivă luminoasă.”

Tinerii

Vizita de lucru a secretarului general al partidului în județul Bistrița-Năsăud — ultimul din cuprinzătoarea întâlnire a tovarășului Nicolae Ceaușescu cu oamenii muncii din zona de nord-vest a țării — s-a încheiat cu o impresionantă adunare populară ce a avut loc în Piața „Petru Rareș” din municipiul Bistrița. În magistrala sa cuvîntare, pe care a rostit-o cu acest prilej, și în cadrul căreia s-a oprit asupra unor importante aspecte privind probleme actuale și de perspectivă ale

dezvoltării economice și sociale a județului Bistrița-Năsăud, asupra unor aspecte privind politica internă și externă promovate de partidul și statul nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu s-a referit, printre altele, la faptul că aproape în toate întreprinderile vizitate, la Beclean, la Năsăud sau în municipiul Bistrița, vîrsta medie a colectivelor de oameni ai muncii este 21—22—23 de ani. Pretutindeni în unitățile economice vizitate, arăta secretarul general al partidului, se constată elanul tineretului care s-a angajat să-și însușească cunoștințele profesionale și tehnice înaintate și care, împreună cu muncitorii mai vîrstnici, cu inginerii, cu tehnicienii, pun de fapt în producție noile întreprinderi construite în această parte a țării. „Putem spune — arăta secretarul general al partidului — că avem o industrie tînă, cu muncitori tineri, care au în fața lor o perspectivă luminoasă. Și poate că aceasta este cea mai puternică transformare din județul dumneavoastră — aceea a însușirii de noi cunoștințe, a ridicării nivelului de cultură și știință al

tineretului generațiilor, al muncitorilor, tîranilor și intelectualilor”. Deși multe dintre întreprinderile vizitate se află abia la începutul activității lor, tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a exprimat convingerea și deplina încredere că oamenii muncii din acest județ vor reuși, în scurt timp, să demonstreze forța lor creatoare, să arate că în ciuda faptului că sînt muncitori tineri atît ca vîrstă cît și ca meserie, știu să mînuiască mașinile de înaltă tehnicitate, să producă mașini de nivel tehnic mondial. „Astăzi — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — în toate județele patriei noastre am construit puternice întreprinderi industriale, care au schimbat fundamental priveliștea orașelor și satelor, dar, mai cu seamă, viața oamenilor. Cine dorește să vadă cum s-a îndeplinit această politică, să vină în Bistrița! Aici, într-adevăr, în cîțiva ani, am reușit să construim o industrie care constituie o mîndrie pentru întreaga țară!” Tocmai de aceea, arăta în continuare secretarul general al partidului, trebuie ca oamenii muncii din acest județ să depună toate

strădanțiile și, cu toată perseverența și capacitatea lor, să caute să-și însușească cele mai noi cunoștințe tehnice, științifice, profesionale, în toate domeniile de activitate. „Numai așa vom reuși să dăm producție de bună calitate, de înaltă tehnicitate, să facem ca produsele din Bistrița — care merg în întreaga țară, dar și în străinătate — să se măsoare și să nu le fie rușine să stea alături de produse fabricate în cele mai dezvoltate țări; dimpotrivă, să spună: iată, noi sîntem mai tineri, ne-au produs muncitori tineri, dar ne putem compara cu voi și vă putem chiar și întrece din punct de vedere tehnic”.

Ecoul, subliniat prin aplauze însuflețitoare, pe care acest îndemn al secretarului general al partidului l-a avut în rîndul oamenilor muncii prezenți la marea adunare populară din municipiul Bistrița, a reprezentat neîndoiește o expresie a hotărîrii acestora de a se situa, prin rezultatele obținute, pe un loc de frunte între detașamentele muncitorești ale țării.

D. CONSTANTINESCU

România — Iugoslavia, un nou dialog la nivel înalt

În spiritul bogatelor și tradiționalelor relații de prietenie și bună vecinătate româno-iugoslave, la începutul acestei săptămâni a avut loc, la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste

România, vizita oficială de prietenie în țara noastră, a președintelui Prezidiului Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, Serghei Kraigher. Noul dialog la nivel înalt a marcat un moment de im-

portanță majoră în cronică raporturilor statornice între cele două țări socialiste vecine, relevând deopotrivă, în mod elocvent, dorința comună pentru impulsivizarea și amplificarea pe mai departe a legăturilor și relațiilor de prietenie, solidaritate și colaborare între statele, partidele și popoarele noastre. S-a putut constata cu satisfacție, în cadrul schimbului de păreri, că pe baza ultimelor înțelegeri și acorduri convenite la nivel înalt la Belgrad și Timișoara, a Declarației comune din 1980, relațiile româno-iugoslave continuă să înregistreze progrese, să se recomande prin largi schimburi comerciale, prin fructuoase colaborări tehnico-științifice și culturale, prin intense acțiuni de cooperare economică, care, așa cum s-a preconizat, urmează să determine dublarea, dină în 1985, a volumului schimburilor economice.

Convorbirile oficiale, desfășurate la Palatul Consiliului de Stat sub semnul dorinței comune de a amplifica și aprofunda bunele raporturi româno-iugoslave, au prilejuit o informare reciprocă privind realizările obținute de poporul român și popoarele iugoslave, sub conducerea partidelor lor comuniste, în dezvoltarea economică și socială a celor două țări, în ridicarea nivelului de trai, a bunăstării materiale și spirituale, în edificarea socialismului în România și Iugoslavia. Cei doi președinți, împreună cu persoanele oficiale prezente, au examinat deopotrivă, evoluția actuală și în perspectivă a relațiilor bilaterale, convenindu-se noi măsuri de natură să contribuie la întărirea conlucrării rodnice, multilaterale, dintre țările și popoarele noastre, vecine și prietene.

În cursul convorbirilor s-a relevat cu satisfacție că relațiile dintre România și Iugoslavia se dezvoltă cu succes în toate domeniile în spiritul și pe baza principiilor independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. A fost subliniată, totodată, voința ambelor părți de a intensifica dialogul politic, de a extinde colaborarea dintre cele două state. În acest sens, a fost evidențiată necesitatea accelerării convenirii unor acțiuni de cooperare în producție, de colaborare pe terțe piețe și s-a accentuat importanța găsirii căilor pentru diversificarea pe baze echilibrate a schimburilor comerciale.

În cadrul convorbirilor oficiale, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Serghei Kraigher au subliniat importanța deosebită a întăririi continue a colaborării dintre Partidul Comunist Român și Uniunea Comunistilor din Iugoslavia, ca factor esențial în dezvoltarea prieteniei și cooperării româno-iugoslave. De ambele părți a fost acordată, de asemenea, o atenție particulară problemelor internaționale și în mod deosebit problemelor întăririi păcii și colaborării în Balcani, precum și celor privind securitatea și cooperarea în Europa. În acest context, cei doi președinți au ținut să-și exprime îngrijorarea în legătură cu actualele împrejurări internaționale apreciate ca deosebit de complexe și grave. S-a arătat, astfel, că în diferite zone ale lumii persistă stări de încordare și conflict și continuă să se facă simțită vechea politică de dominație și asuprire a țărilor imperialiste, politică ce tinde să institue în raporturile dintre state arbitrarul forței și dictatului. S-a precizat de asemenea că astăzi, mai mult decât altădată, se face dovada unei intense curse a înarmărilor, imens pericol la adresa securității și independenței tuturor națiunilor. „Viata demonstrează — a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în toastul rostit cu prilejul dineului oficial oferit în cinstea distinsului oaspete — că soluționarea justă și durabilă a problemelor complexe ce confruntă omenirea nu poate fi asigurată decât cu participarea activă, în deplină egalitate a tuturor statelor, fără deosebire de mărime sau orinduire socială. Un rol deosebit revine țărilor mici și mijlocii, țărilor în curs de dezvoltare, nealiniate, care constituie marea majoritate a lumii și sînt nemilociți interese într-o politică de independență și pace”. Cu același prilej și făcînd de asemenea referiri la situația internațională, președintele Serghei Kraigher a spus între altele: „Iugoslavia a considerat dintotdeauna că un mare rol în întărirea securității internaționale trebuie să-l aibă crearea de zone ale păcii și de zone cît mai largi fără armament nuclear și eliberate de amenințarea cu folosirea armelor nucleare, precum și întărirea și extinderea măsurilor de încredere în diferite părți ale lumii. Atunci cînd vorbim despre securitatea în Balcani trebuie evidențiat că ea este în legătură strînsă cu securitatea în Mediterana și în Europa în ansamblu”.

În încheierea vizitei, la Palatul Consiliului de Stat, a avut loc, în cadrul unei ceremonii, semnarea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Serghei Kraigher a Declarației comune româno-iugoslave, document ce deschide noi și largi perspective pentru dezvoltarea conlucrării rodnice, multilaterale dintre cele două popoare în interesul reciproc, al cauzei generale a socialismului și păcii.

Vizita înaltului oaspete, a președintelui Serghei Kraigher, în România, a marcat un moment de referință în raporturile bilaterale dintre cele două țări. Întîlnirea dintre președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Serghei Kraigher evidențiază odată mai mult tradiționalele relații de prietenie româno-iugoslave, profundele raporturi de colaborare dintre partidele și popoarele noastre vecine și prietene.

LIVIU MAIOR

Opinia unui alegător

Relația

Iată un subiect care prin el însuși se face — de ce să nu recunoaștem — inatacabil și adevărul acesta este, gazetarii îl ocolesc cu destulă abilitate și, firește cu grijă, uneori chiar cu artă: cînd e adus în discuție toată povestea se rezumă la cazul ca atare și cazul e luat mai ales din „lumea celor care nu cuvîntă” — cum ar zice Girleanu — adică din acea lume unde Relația poate fi denunțată fără ca acțiunea relațiilor să fie capabilă să intre în funcțiune.

Și astfel, rezumîndu-ne la Cazuri nu atacăm frontal fenomenul.

De ce să ne ferim să discutăm deschis ceea ce, oricum, se discută și de către toată lumea?

Intr-un județ, la începutul cam-

paniei agricole cineva, reprezentînd, evident, administrația, nu se sîia deloc să indice factorii responsabili cu arăturile și înșămînțările să se mai descurce ei, să nu stea cu mîinile în sin, „slavă domnului, anul trecut prune s-au făcut, mai pui și tu mîna pe o damigeană și nu se poate să nu te bage și pe tine în seamă” !!!

La recoltat, în altă parte, se făcuseră necesare niște combine și pe baza unui simplu telefon, „dacă ai cui da înseamnă că ți-ai lăsat loc de bună ziua”, mașinile se și îndreptaseră spre județul aflat în lipsă și cu angajamentul ferm de încheiere a operațiunii anunțat public. Dar iată că se află că în alt județ raportarea încheierii acțiunii fusese făcută cam din buzunar și atunci combinele sînt întoarse din drum și readuse la bază pentru că și acolo, de unde plecaseră ele, mai rămăsesse ceva de lucru „nu cine știe ce, dar oricum nu corespundea cu îngîmfarea raportului”. — Și? mă întreabă un prieten. Și Relația a mai suferit cîteva zile însă „treaba s-a făcut” — Și se cunoaște povestea? Măcar de către cei mici care sînt tot timpul de față pentru

că în numele lor se raportează? — Se cunoaște, zic eu — și rezultatul e că nu se mai ia omul în serios și începe munca de mintuală pe baza argumentului „Iasă, domnule că știe el ce face, se cunoaște bine cu... și bineînțeles că nici... nu e căzut din cer, știe și el care e situația, pe urmă are și el nevoie de anumite cifre și nu i le „facem” tot noi?!

— Mare lucru Relația, în ziua de azi — imi spunea cineva uimit cu admirație în fața descoperirii sale sociale. Am vrut să-mi cumpăr o haină de vînt pentru că văzusem la o cunoștință și m-am tot chinuit prin magazine fără nici un rezultat. Nici nu mai speram, imi luasem gîndul. Și vine, domnule, pe la mine o rudă, care rudă e cunoscut bine cu un tovarăș de la o județeană și în două zile am avut haina! Și fără nici un bacșiș! Ca și cînd lipsa bacșișului ar fi însemnat o adevărată reducere de prețuri!!

— Cum ai adus, domnule, copilul acasă, parcă fusese repartizat la dracu-n praznic și te plîngeai? — Ei, zice omul, mai avem și noi pe cite cineva, nu sîntem chiar de tot. Adică fără nici un fel de cunoștințe, respectiv de relații!

— Are o relație chiar în minister! Și cînd spune chiar în minister, eu ar trebui să înțeleg că asupra cazului despre care e vorba nu mai poate acționa nici o legiferare.

La nivelul relațiilor cad toate instrucțiunile, toate deciziile, toate pericolele respectării legalității!

— Domnule și mi-a dat mașina, mașina de la serviciu și mi-am făcut toate cumpărăturile, nu mai vorbesc că pe unde mă duceam, fiindcă orașul nu e cine știe ce, toată lumea cunoștea mașina și mă servea omeneste...

Dar din nefericire pentru mine, sînt convins că nu vă spun nici o nouțate.

Noutatea ar fi că spun deschis aceste povești. E însă destul?

Aș propune Flacării o mare anchetă pe această temă, o anchetă la nivelul societății de la care să nu lipsească nici economiștii, ca să ne spună cît păgubim de pe urma relațiilor, și sociologii, care să ne spună cum s-a format fenomenul, și politologii care să ne conducă la concluziile imperative necesare în spiritul moralei socialiste!

DINU SĂRARU

Noi, astăzi și oricând, vrem pace pe Pământ!

Adunările păcii

In toată țara au loc numeroase adunări populare — „adunări ale păcii” — exprimând adevărată unanimitate la nobile și generoasele idei ale Apelului pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste, la noua inițiativă de pace a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, președintele Frontului Democrației și Unității Socialiste. Aceste ample acțiuni de masă sînt menite să exprime voința întregului nostru popor de a lupta împreună cu celelalte națiuni, cu forțele progresiste din întreaga lume pentru oprirea cursului înarmărilor, pentru dezarmare și apărarea păcii. In întreprinderi, pe marile șantiere, în instituții, institute de cercetări și proiectări, academii, școli și facultăți, în unități militare, cartiere, în unități agricole, comune și sate au loc mitinguri ale oamenilor muncii, în care sînt subliniate inițiativele partidului și guvernului nostru, ale secretarului general al partidului pentru apărarea păcii. Propunîndu-ne să fim prezenți la aceste acțiuni ale păcii, vă prezentăm, în acest număr al revistei, un fotoreportaj de la una dintre cele mai mari întreprinderi bucureștene — I.M.G.B.

Sfîrșit de săptămînă. La întreprinderea de mașini grele-București, la terminarea primului schimb, grupuri compacte de oameni — majoritatea în haine de lucru și cu căști de protecție — se îndreptau, nu ca de obicei spre porțile de ieșire, ci spre noua hală mecano-sudură-grea, acolo unde în viitorul apropiat se va fabrica echipament termonuclear.

În această hală, mare cît un cartier, miî și miî de lucrători, de diferite profesii, și-au dat întîlnire la adunarea consacrată dezbaterii Apelului pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste. Miinile celor care știu să facă mașini, cu faimă în toată lumea, au scris, de data aceasta, pe cîteva placarde, cuvînte izvorite din inima acestor minunați constructori: „Nu, bombe cu neutroni!”, „Nu rachete în Europa!”, „Trăiască PACEA!”, „Vom munci și vom lupta! Pacea o vom apăra”. Ei își exprimau și în acest fel atitudinea fermă și hotărîtă de a contribui în mod concret și susținut, alături de toți oamenii muncii din patria noastră, la apărarea cauzei păcii și progresului. Cel care au luat cuvîntul au dat glas sentimentelor de aleasă mîndrie patriotică față de prestigiul de care se bucură președintele României socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în lumea contemporană, față de activitatea sa neobosită închinată fericirii și prosperității poporului, a progresului multilateral al patriei, pentru instaurarea păcii pe planeta Pământ, închinată destinderei și securității. Ei și-au exprimat profunda îngrijorare față de escaladarea continuă a cursului înarmărilor, față de pericolul războiului, al unui cataclism nuclear care ar pune în cauză însăși existența umană. În acest sens, elevul Petre Penciu, de la liceul industrial I.M.G.B., a spus: „Noi, tinerii sîntem o forță uriașă a prezentului și viitorului. Dorim să învățăm și să muncim. Toate acestea nu se pot realiza decît într-o lume a păcii, colaborării, în-

crederei depline. Cunoaștem de la părinții și bunicii noștri ce înseamnă anii de război. Este o experiență pe care nu o dorim să o avem și noi. Floarea omenirii, tineretul, dorește să nu se vestejească înainte de a da roade. Cere și dorește să-și pună capacitățile creatoare în slujba omenirii, a vieții, nu în slujba distrugerii ei. Și dacă chemarea la apărarea păcii către toate popoarele lumii a pornit din inițiativa celui mai iubit fiu al României, a eminentului om politic, tovarășul Nicolae Ceaușescu, aceasta exprimă gîndurile cele mai adevărate ale unui popor stăpîn pe destinele lui, constructor conștient al propriului destin”.

Dumitra Nicolau, bobinaoară la secția alternatoare, în vîrstă de 54 de ani, a spus: „Am muncit 34 de ani. Nu pot spune că a fost ușor. Au fost perioade grele după război. Dar s-a muncit în liniște și-n pace. Și acest fapt este mare lucru. Cel mai frumos an al mei au fost brodați de mizeriile și singele războiului, ca mamă, doresc să asigur copiilor noștri condițiile de a trăi în pace pentru a continua munca pe care am început-o noi. Mai am un singur an pînă la pensie. Doresc, atît cît mai am de trăit, să trăim în liniște, să nu fim amenințați de zgomotul armelor. Și cred că nu cer prea mult! Doresc un cer senin deasupra planetei noastre”.

Gideea Rafael, maistru la I.C.S.I.M.: „Cînd un tovarăș de-al nostru este lovit de boală, sute de colegi se oferă să-i dea singe din singele lor. Este un gest de solidaritate umană. Este un gest caracteristic oamenilor timpurilor noastre, oamenilor țării noastre. Un gest care, prin definiție, respinge oroarea războiului. Inițiativa președintelui României cheamă la rațiune, pentru că, din conținutul Apelului rezultă că trebuie: „Să salvăm viața, să salvăm copiii, să salvăm planeta! Iată de ce toți oamenii din lume, cu gînduri curate și cu dragoste de viață, trebuie să

Ce v-a făcut pămîntul?

Bombe cu hidrogen, bombe cu napalm, bombe cu neutroni și bombe cu gaze, bombe care îți taie respirația și pofta de moarte, în sfîrșit, arme: arme cu lunetă, arme cu două cocoșe, arme care trag după colț, arme care trag pe la spate, arme inodore, inodore, arme curate și arme murdare, arme date-n paște, arme și arme și arme... Ca om disperat, vă întreb ce v-a făcut Pămîntul, pentru ce l-ați găsit vinovat? Nu vreau să dau soluții și nici să par absurd, dar în calitatea de martor

al planetei Pămînt, vă rog frumos, domnilor dementi, dacă pentru voi moartea e singura șansă, n-aveți decît s-o încercați, dar încercați-o pe pielea voastră, lăsați copiii să crească și lăsați-i să doarmă în pace... Zeule mare al lumii, spune-mi tu ce zeu fără creier a pus în gura tunului cele mai urite povești? Spune-mi tu, de ce mizeria este a treia natură, de ce sîntem striviți ca niște larve sub talpă? Ar mai fi ceva loc, cît să ne naștem și cît să murim într-o casă. De ce războaie, de ce acest spectacol sinistru, la care omul sărac își ia locul în stal iar moartea în lojă? Spune-mi cine va fi fericit pe o planetă de scrum, fiindcă imaginația mea

se oprește aici, spune-mi, ce va fi miine, în zori, vor mai cînta păsări în crîng, vor veni ploii, vor cădea nesfîrșite zăpezii, eu mă voi trezi pe Pămînt?

Dar cu mă întorc și zic: sînt!

VALERIU ARMEANU

lupte pentru viață. Adică pentru pace”.

Alexandru Teofil, inginer, șef de secție la forjă: „Ca om al muncii în una din cele mai noi și moderne întreprinderi constructoare de mașini, rod al creației socialiste din România, îmi alătur glasul de a face totul ca pe planeta noastră să domnească liniștea. Românului i-a plăcut de cînd se știe pe pămînt, PACEA. Niciodată, noi, n-am gîndit pacea ca pe un bun numai al nostru, ci ca o parte din

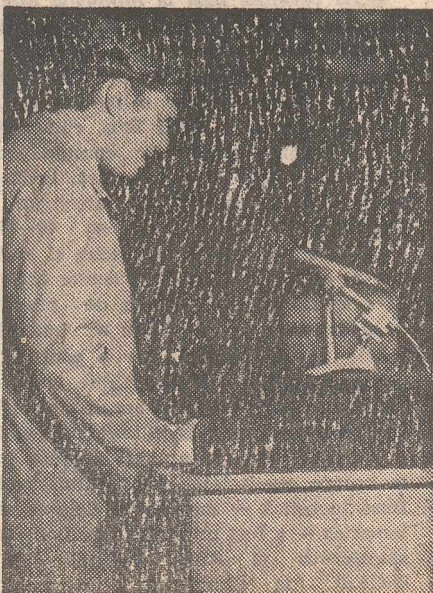
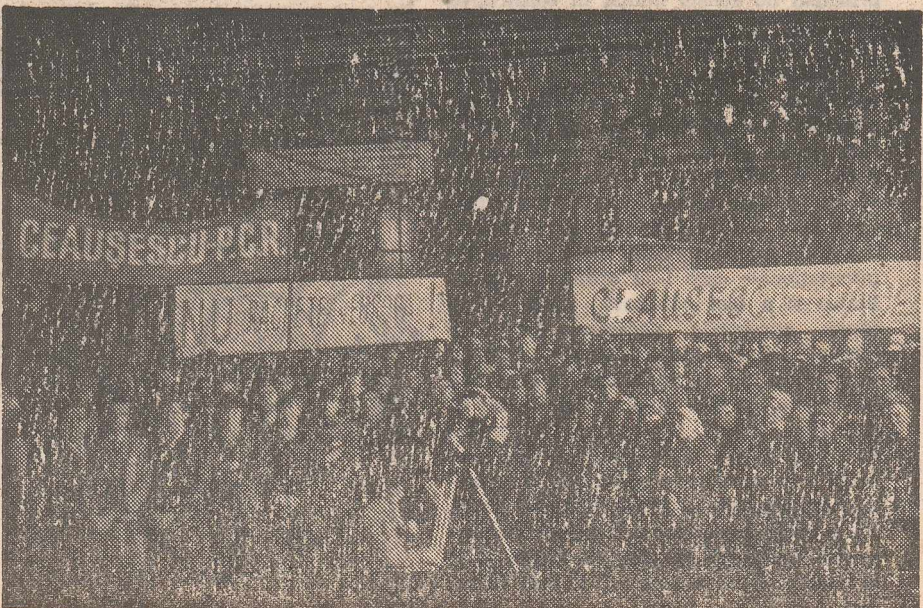

pacea lumii în care toate popoarele pot să-și realizeze năzuințele lor de progres și bunăstare. Strălucita inițiativă a tovarășului Nicolae Ceaușescu a făcut să se audă și mai puternic în lume voința neclintită de pace a României. Munca este crezul nostru, iar pacea năzuința cea mai fierbinte. Nu este un semn de mirare și de întrebare pentru toate popoarele, faptul că ne ridicăm atît de hotărîți împotriva planurilor de înarmare care generează primejdia distrugerii vieții și civilizației pe continent și pe întreaga planetă”.

Completînd ideile de mai sus, dînd expresie caldei lor adeviziuni la politica partidului și statului nostru, hotărîri de a răspunde prin fapte chemării Apelului F.D.U.S. au luat apoi cuvîntul și: Grigore Cîrjan, muncitor specialist la fabrica de turboagregate, Stan Clucă, muncitor e.t.c.-ist, Sabin Muscalu, inginer proiectant — secretar adjunct U.T.C. pe întreprindere, și Constantin Marin, maistru la secția mecanică.

În încheierea adunării, participanții, dînd expresie sentimentelor pe care le nutresc față de partid, de tovarășul Nicolae Ceaușescu, au adresat o telegramă secretarului general al partidului, în care se spune printre altele: „Am avut de nenumărate ori prilejul și bucuria de a vă avea în mijlocul nostru, împreună cu conducătorii ai altor state, în amplul dialog pe care în numele României socialiste îl purtați cu popoarele lumii, fiindu-vă recunoscători dumneavoastră, iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, pentru faptul că țara noastră este astăzi unul din factorii de promovare ai politicii de destindere internațională și pace, fapt recunoscut de întreaga omenire numai datorită modului genial în care soluționați complexe probleme ale contemporaneității. Urmindu-vă cu devotament comunist, colectivul nostru de muncă dă glas voinței neștrămutate a poporului român de a trăi în pace, de a-și aduce întreaga contribuție la salvagardarea intereselor vitale ale omenirii, pentru garantarea drepturilor popoarelor la o dezvoltare liberă, independentă și suverană, pentru edificarea unei lumi fără arme și fără războaie, o lume a păcii și progresului întregii umanități”.

SORIN POSTOLACHE

O prioritate economică: EXPORTUL

Mulțumiri pentru calitate

La întreprinderea de vagoane din Arad se știe mai ales că plan calendaristic n-a fost îndeplinit până la data ultimului trimestru. O neîndeplinire care ține de câteva procente. Procente trecute în dreptul rubricii: export. Într-o întreprindere cu un total de aproape 95 la sută produse destinate exportului, procentul neîndeplinirii nu pare exagerat. Dar dacă analizăm atent cauzele care, printre altele, au produs această dereglare pe flux tehnologic constatăm că, în parte, restanțele se datorează și întreprinderilor de boghiuri din Balș și Pașcani, care expediaseră până la data de 10 octombrie 1981 doar cite trei boghiuri din sutele pe care le aveau în sarcină și în contract.

Restanțele întreprinderilor de boghiuri, să zicerem, că sînt de ordin obiectiv. Dar sînt și... restanțe de ordin subiectiv. Ele se

referă la defecțiuni înregistrate pe unele vagoane destinate exportului la „cordoanele de sudură de la îmbinări”. Cordoane (unele) reperate ca defecte numai la o analiză prin raze roentgen. Prin urmare, vinovați de această defecțiune pe flux tehnologic sînt în primul rînd sudorii dar și lăcătușii mecanici care pregătesc desfășurarea operațiunilor în perfectă stare. Astfel, în obiectivul îmbunătățirilor imediate pe întreprindere a intrat secția de Pregătire. Prin câteva măsuri complexe și eficiente s-a dispus transferarea celor mai buni meseriași din întreprindere în această secție, s-a introdus metoda ștampilării fiecărei suduri cu numerele „matricole” ale sudorilor, pentru sporirea răspunderii lor față de sarcinile de producție — pentru ca erorile să nu rămînă anonime, s-a început perfecțio-

narea profesională a sudorilor care nu reușesc să execute lucrări complexe. Operația cheie, operația de veghe a întregului sistem de măsuri de îmbunătățire a lucrului, a constituit-o introducerea unui stand de detecție a erorilor de sudură prin raze roentgen chiar pe flux tehnologic. Astfel încît vagoanele de marfă destinate exportului (în R. A. Egipt, Irak, S.U.A., Mexic, R.D.G., Nigeria sau R.S. Cehoslovacă) să nu înregistreze nici o eroare de fabricație.

Întreagă această acțiune s-a desfășurat în câteva săptămîni. Unei întreprinderi cu asemenea tradiție nu i-a fost greu să corecteze din mers traiectoria și destinul propriilor sale produse. În această amplă acțiune de perfecționare a procesului de muncă un aport substanțial și-au adus între alții Ion Ardeleanu, șeful grupei C.T.C. din secție, precum și controlorii tehnici de calitate Gheorghe

Cucu și Axente Barna. Dar mai ales sudorii Ioan Brebac, Arsenie Lupu, Dumitru Pușcas, Traian Urs, Mihai Lulușan. Întrebați în ce măsură cred că-și pot spori calitatea aportului lor la elaborarea produselor întreprinderii, ei au răspuns aproape în unanimitate că singura preocupare o constituie propria lor desăvîrșire ca meseriași și intenția de a onora printr-o muncă atentă firma întreprinderii și numele țării pe care o reprezintă. Dealtfel, primele mulțumiri pentru calitatea lucrărilor lor de sudură au și sosit pe adresa întreprinderii de la beneficiarii risipiți la antipozii.

Toate acestea pentru cordoanele suduri de 0,5 milimetri, pentru câteva suduri aproape microscopice. Valoarea lor morală e însă de un ordin mai subtil și imposibil de măsurat în procente: e o valoare de conștiință și de patriotism.

ARON DOMIDE

La același nivel cu Philips, Grundig...

Poate că ceva mai mult decît alți ingineri electroniști, Cornelii Șulea, șef al laboratorului proiectare din cadrul întreprinderii „Electronica” din Capitală, este un om al cifrelor exacte și din capul discuției noastre îmi demonstrează pe birție, succint, următoarea stare de fapt.

Televizoarele cu tuburi electronice realizate pînă prin anul 1970 consumau cca. 200 w/televizor. S-a trecut la un alt tip de televizor (pînă prin 1976) care consuma numai 150 w, iar după acest an s-a trecut la realizarea aparatelor cu tranzistoare și circuite integrate, consumul acesta situîndu-se în jurul cifrei de 100 w.

Producția actuală este de 500 000 bucăți pe an, ceea ce înseamnă o economie, la fel, a-

nuală, de circa 100 megawați/oră (cît producția unei hidrocentrale mijlocii), socotind cifra în comparație cu consumul anului 1970. Pentru ce inginerul Cornelii Șulea a ținut să-mi facă această demonstrație? Pentru a face o introducere la problema care ne interesează — aceea a exportului — și anume faptul că la ora actuală, în ceea ce privește consumul de curent electric pe aparat, sintem, pe plan mondial, la același nivel cu firme celebre precum Philips, Grundig ș.a. Și, la fel ca și alte firme de peste hotare, și cel de la „Electronica” sînt preocupați în continuare de realizarea unor televizoare cu un consum cît mai scăzut de curent, aceasta fiind și una dintre condițiile de bază (dacă nu poate cea mai importantă!) pentru un comerț extern competitiv.

În acest sens, se lucrează aici, din plin, la realizarea unui nou tip al cărui consum să nu depășească... 60 w.

„Din întreaga producție de televizoare, 20-30% merg la

export (R.F.G., China, Anglia, Olanda, Italia — în anul trecut și în Canada, Coasta de Fildeș, Algeria, Coreea etc.). S-au exportat aparate de tip radio cu ceas și radiocasetofoane staționare stereo în S.U.A.

Acum, întregul colectiv al laboratorului de proiectare este preocupat de realizarea unor noi modele de export pe continentul nord american — importantă piață de desfacere — caracterizate printr-o mărime a fiabilității, reducere a prețului de cost și a consumului de energie electrică; fabricația este prevăzută pentru sfîrșitul acestui an și începutul anului 1982 (acest tip de televizor va merge la export și în alte țări din est și vest).

În același timp cel de la „Electronica” se gîndesc la realizarea alt tip de export, cît și pentru consum intern a unor noi tipuri de televizoare dotate cu taste omniprogramabile, avînd o prezentare modernă, atractivă (le-am văzut în laborator, sînt superbe bijuterii teh-

nice). Vor intra în producție, de asemenea, la sfîrșitul acestui an și începutul celui viitor. Încă o noutate: televizoarele portabile în casete din plastic și un joc electronic independent, conectabil la orice tip de aparat.

Există și o problemă: s-a ivit necesitatea construirii unor televizoare cu tuburi cinescop avînd diagonala de 23 și 31 cm (nu explicăm aici rațiunea acestor dimensiuni, cert este că tuburile în cauză sînt strict necesare pentru realizarea planurilor de producție. Ar fi interesant de știut cînd nume întreprinderea de cinescoape București va livra aceste tuburi?).

În orice caz, tovarășa Carmen Arusoai, director comercial al „Electronicii”, ne asigură că planul de export la televizoare pe acest an va fi cu siguranță îndeplinit, în ultimele luni producția pentru export a întreprinderii în care mă aflu reprezentînd 70% din totalul producției de televizoare.

HORIA PATRAȘCU

Primul hotel încălzit tot anul cu energie solară

(Urmare din pagina 1)

călzire se va realiza prin două sisteme: unul activ, celălalt pasiv. Cel dintîi constă în captatori cu aer: în loc de a se trece apă prin elementele de captare solară se utilizează ca fluid încălzitor aerul. O unitate de stocaj în pietre (chiar această îi e denumirea) va înmagazina căldura. Mai exact, ea se va acumula în elemente sferice de beton printre care va circula aerul încălzitor. Radiația solară este folosită și pasiv, ea va pătrunde direct în camere prin ferestre cvadrupe — două la logii, două la camere — care izolează termic încăperea, permițînd însă pătrunderea liberă a razelor solare. Este binecunoscutul efect de seră.

— Dar apa caldă?

— Va fi asigurată de captatori plani de producție indigenă, tip I. M. Sadu, implantați pe parapetul logiilor. Vara, ei îndeplinesc și funcția de umbrar, ferind de supraîncălzire spațiul locuibil. Subliniez că pînă aci energia solară este folosită în chip clasic, deci nimic deosebit. Noutatea o reprezintă sistemul de încălzire interioară.

Aerul cald preluat din unitatea de stocaj este vehiculat prin pereții dubli ai camerelor de locuit, și ei nu se încălzesc la o temperatură mai mare de 22-25 grade Celsius. Camera însăși se încălzește prin efectul de radiație al acestor pereți. Aci intervine, deci o deosebire esențială față de sistemul tradițional. Caloriferul din camera dv. (mai corect spus: corpul static de tip radiator) constă, după cum prea bine se știe, dintr-o suprafață relativ mică, dar aflată la o temperatură ridicată, circa 60 grade. De astă dată, „caloriferul” este înlocuit cu o suprafață încălzitoare mare dar la temperatură mai scăzută. Efectele sînt multiple.

- Crește confortul fiziologic.
- Se diminuează pierderile de căldură din încăperea: locul pereților reci, prin care se scurge căldura furnizată de radiatoarele clasice, îl iau pereții calzi

● Rândamentul este de circa patru ori mai mare! În adevăr, în timp ce în cazul radiatoarelor convenționale (suprafețe mici, temperaturi ridicate) rândamentul nu depășește, de regulă, 10%, în cazul unor suprafețe mari la temperaturi mult mai scăzute, el crește la circa 40%.

● Fără nici o modificare, aceeași instalație poate fi întrebuințată vara la răcirea spațiului de locuit. Noaptea, cînd temperatura mediului ambiant scade cam la 20 grade, ventilatoarele recirculă aerul rece din exterior printre pietrele din unitatea de stocaj, astfel încît dimineța ele ating temperatura de 20-23 grade. În orele foarte călduroase din timpul zilei, aerul mai rece din unitatea de stocaj se introduce în pereții dubli ai camerelor de locuit, preluînd excesul de căldură.

● Autonomia energetică în tot cursul anului. Se naște însă întrebarea: cum poate fi asigurată această autonomie și iarna, cînd astrul zilei este mai puțin darnic cu razele și căldura sa? Răspunsul este simplu: în timpul verii energia — la noul hotel — este captată în surplus față de nevoi și ea este cedată, sub formă de căldură, unui consumator din apropiere. Acesta din urmă, iarna, înapoiază această căldură, care, adăugată la cea care se obține de la soare și în sezonul rece prin propriile dotări, va acoperi în întregime necesitățile energetice. Și această modalitate de funcționare conține o notă de originalitate proiectului; ea poartă numele de gestiune energetică.

— Să revenim însă la problema rândamentului, tovarășe inginer Dan Constantinescu. Am dori mai multe precizări.

— Față de sistemul tradițional, consumul de căldură pentru o cameră de locuit se reduce cu circa 50%, chiar dacă se utilizează surse de energie convenționale. Prin energie solară, conform unor calcule amănunțite efectuate la INCERC, el scade însă cu 70-75%. În mod corespunzător se reduc și costurile de exploatare. Desigur aceste estimări urmează să fie validate de practică, după intrarea în funcțiune a hotelului.

Este vorba, repetăm, de o contribuție originală, toate soluțiile străine în materie de construcții solare mergînd pe principii devenite azi clasice. Aceasta explică și interesul cu care au fost primite peste hotare rezultatele inginerului român. Baza teoretică — inclusiv modelarea matematică — a fost prezentată de Dan Constantinescu și Anca Paponi, de la INCERC, la Congresul internațional

de surse noi de energie, în decembrie 1980, la Miami — S.U.A. Comunicarea va fi publicată, împreună cu alte lucrări, în prestigioasa editură americană de lucrări științifice Pergamon Press.

O comunicare similară făcută la Congresul internațional de energie solară de la Liège din mai 1981 a fost reținută ca document de lucru în cadrul Comisiei europene de încălzire solară pasivă.

Această lucrare a fost foarte recent prezentată de autor într-o conferință la Universitatea tehnică din Stuttgart, specialiștii vest-germani arătîndu-se interesați pentru folosirea în R.F.G.

Acesta este ecoul internațional, deosebit de favorabil. În momentul de față, I.P.J. Constanța definitivează proiectul de execuție, construcția hotelului urmînd să înceapă în anul viitor. Să amintim și că Dan Constantinescu și colaboratorii au primit în 1980 Premiul I în cadrul Festivalului național „Cîntarea României”, faza pe țară, pentru cercetări în domeniul folosirii energiei solare.

În acest context, ar trebui reluată urgent de O.S.I.M. problema brevetării (cererea a fost depusă încă în octombrie 1978). Dacă mai sînt probleme neclare, ar trebui elucidate de urgență. Desigur, era absolut normal să nu se aștepte brevetarea pentru trecerea la aplicarea practică a ideii, căci altfel s-ar fi păgubit economia națională de efectele energetice. În adevăr, scopul principal nu constă numai în construirea hotelului, ca unicat, ci, pe baza experienței cîștigate la Mangalia, să se treacă la soluții tipizate. Este, de aceea, lăudabil că INCERC și celelalte foruri interesate au grăbit aplicarea în practică. Ar fi fost însă normal ca, în pas cu viața, să meargă și brevetarea. În adevăr, între timp ideea a fost prezentată (desigur fără amănuntele tehnice interesînd brevetul) în prestigioase foruri științifice internaționale care i-au apreciat originalitatea și a fost publicată peste hotare (după aprobările necesare). Astfel, în prezent, această idee novatoare, de mari perspective și cu importante implicații economice, se află la dispoziția a mii de specialiști străini. O întîrziere în brevetare care începe să se numere în mai mulți ani riscă să prejudicieze o prioritate românească și pe inventatorul însuși. Oare chiar dorim ca și această idee s-o vedem realizată în fapt în România și brevetată peste hotare? S-a mai întîmplat.

TEHNICA SĂ ASCULTE DE OM!

(Urmare din pagina 1)

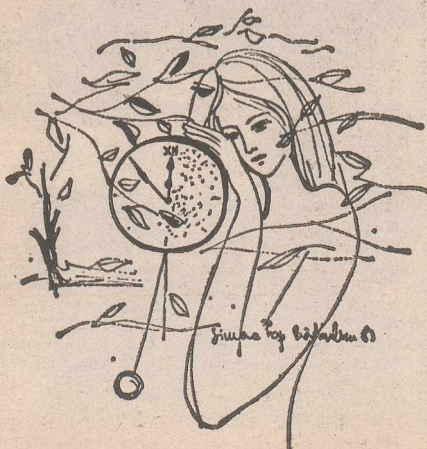
foarte mare măsură evoluția sa ulterioară. Cum se conturează rezultatele acestui examen, acum, cînd ne despărțim mai puțin de două luni de data definitivării bilanțului final?

Primele vești ne parvin din nord, din județele recent vizitate de secretarul general al partidului. Și ele sînt de bun augur. Aflăm că numeroase întreprinderi din această zonă a țării au încheiat primele zece luni ale anului cu rezultate pozitive în îndeplinirea planului producției nete și marfă, în creștere a productivității muncii, reducerea costurilor de producție și rentabilizarea activității. Între ele nume de rezonanță cum sînt: Întreprinderea „Unio” Satu Mare, Combinatul de prelucrare a lemnului Sighetul Marmăției, Întreprinderea de faianță și sticlărie „Faimar”, Întreprinderea textilă Baia Mare, Întreprinderea de mașini-unelte, accesorii și scule Baia Mare, Întreprinderea de prelucrare a maselor plastice Năsăud, Întreprinderea de sticlărie-menaj Bistrița. „Oamenii muncii din Maramureș și Baia Mare au realizat planul producției nete pe 10 luni cu o depășire de 4 procente, constata tovarășul Nicolae Ceaușescu la marea adunare populară din municipiul Baia Mare. Dealtfel, adăuga secretarul general al partidului, pe întreaga țară planul producției nete pe această perioadă a fost depășit — ceea ce este un lucru foarte bun, care demonstrează că avem toate condițiile pentru realizarea planului pe acest an, pentru a pune o bază trainică întregului cincinal”.

Este indiscutabil pozitiv faptul că, în pofida presiunilor și complicațiilor provocate de evoluția situației economice internaționale, care în economia capitalistă au dus la apariția problemelor cunoscute — începînd cu depresiunea globală și inflația puternică și terminînd cu somajul — economia noastră își menține un ritm alert, o dinamică a producției industriale care asigură progresul neîntrerupt al României socialiste pe coordonatele stabilite de cel de-al XII-lea Congres al partidului. Pe de altă parte, se dovedește, însă că această dinamică a producției industriale este grevată de o anumită neîndeplinire a producției marfă planificate. S-au adunat în întreprinderi prea multe produse nefinisate, a crescut producția neterminată. Un număr de indicatori calitativi, care, deși pe ansamblu manifesta o tendință de creștere, în unele cazuri chiar accentuată, nu se îndeplinesc la nivelul planificat. De aceea, sarcinile ce revin colectivelor de muncă în aceste ultime „luni ale anului sînt deosebit de importante. Trebuie concentrate toate forțele pentru a finaliza producția ce se află în întreprinderi, pentru a îndeplini planul atît la producția marfă cît și la ceilalți indicatori. Aceasta nu este o sarcină nerealistă pentru că economia noastră are importante resurse interne acumulate de multă vreme, resurse care nici pe departe nu sînt folosite pe deplin.

Una din aceste resurse o reprezintă mai buna folosire a capacităților de producție. După cum se știe, am reușit să „zăurim”, datorită politicii consecvente de industrializare socialistă, o puternică bază tehnico-materială. În toate județele țării s-au dezvoltat mari întreprinderi industriale moderne, de înaltă tehnicitate în stare să producă mașini și utilaje la nivel mondial. Numai în perioada 1976-1980 au fost puse în funcțiune peste 2560 capacități industriale, concomitent cu modernizarea și reutilizarea unui număr însemnat de întreprinderi, secții și ateliere. În anul 1981 a continuat modernizarea și reutilizarea unităților în funcțiune, paralel cu intrarea în producție a unor secții și unități noi în toate ramurile de activitate. Peste 2/3 din valoarea totală a fondurilor fixe productive existente acum în economie au o vechime sub 10 ani, ceea ce probează caracterul modern al industriei noastre. Cît de mari sînt posibilitățile acestei uriașe înzestrări tehnice deducem fie și numai dacă amintim că ridicarea cu doar 1% a gradului de folosire a capacităților de producție poate avea ca efect — la nivelul anului 1981 — obținerea unei producții suplimentare în valoare de peste 10 miliarde lei.

Să fructificăm în totalitate aceste resurse. Să facem ca această tehnică să asculte de om și să producă maximum din ceea ce poate produce. Să obținem, pe această bază, o creștere mai puternică a producției marfă și a producției nete pentru a încheia anul 1981 cu rezultate cît mai bune, apropiate de posibilitățile pe care le avem.

FILE DIN MAREA EPOPEE A UNITĂȚII NAȚIONALE A ROMANILOR

Iași, marți, 8 august 1917

Două săptămâni s-au împlinit de când nemții încearcă zadarnic să spargă frontul românesc. Bătălia de la Mărășești, prin durată, prin proporțiile și intensitatea ei, rămâne una din cele mai formidabile și mai singeroase vărsări de sânge ale marelui război. Ca și la Verdun, armata Kaiserului a făcut și aici toate stortările ca să-și smulgă biruința. Aceeasi încordare de voință a nerrilor germani, aceleasi dispreț de oameni măcelăriți de dragul unui triumf efemer, aceleasi valori de asalt ale bavarezilor care mușcă în țărână, aceleasi gaze asfixiante, tunuri grele, comunicații mincinoase, amenințări de gazetă și alte mijloace cunoscute ale arsenalului de la Berlin...

Cu toate acestea e la fel cu cel de la Verdun. În afară de-o porție de pământ de doi-trei kilometri, care trece din mină în mină în cursul luptelor, liniile noastre s-au păstrat intacte. Sacrificiile au fost mari din amândouă părțile, orice judecată imparțială însă arată că pierderile ofensivei nemțești au fost cel puțin întreite...

Lupta va merge înainte, forțele celor două tabere se vor mătina mai departe și noi nu avem căderea să facem profetii asupra rezultatului final. E datorita noastră însă să analizăm această rezistență victorioasă de două săptămâni, să tragem concluziile și învățămintele de la Mărășești. Ziarele din străinătate, opiniile criticilor militari care judecă obiectiv, vorbesc în chipul cel mai elogiios de armata renăscută a României pe care o compară cu cele mai bune ostiri ale continentului. Mândria ne e desigur satisfăcută pe urma acestor aprecieri, trebuie însă să privim mai adine lucrurile, trebuie să le cumoanăm mai mult, fiindcă din aceste fapte se desicfrează adevăruri care lăumesc problemele mari ale vieții noastre de miine...

Războiul este, cum s-a mai spus, cea mai sinceră spovedanie a unui popor. Mădări ca pe cimpul de luptă nu se dezvoltă sufletul unei rase. Bătălia e un examen implacabil pe care-l dă inima și creierul. Impulsurile psihologice și calitățile fizice toate sint aruncate în balanță acolo sub bătaia tunului...

Ei bine, judecând sub acest raport splendida rezistență a frontului nostru într-o vreme de supremă încordare, trebuie s-o spunem liniștii că examenul l-am trecut cu cinste. Orice s-ar întâmpla, obrazul românesc rămâne curat în fața Europei. Soldatul care s-a bătut la Mărășești a arătat lumii de ce e capabil acest neam de la Dunăre. S-a dovedit că valoarea morală a țărănilor de aici din Orient e cel puțin egală cu constiința națională care împinge la asalt masele germane. Legenda superiorității sufletesti a culturii de la Berlin s-a evaporat în fața sătenilor de la Tîrgoviste care au pornit la atac în cămăși și cu capetele goale, creind în jurul lor o atmosferă de vitejie clasică, smulsă parcă din cele mai strălucite pagini ale antichității greco-romane. Trebuie reținut acest adevăr, ca un auto-certificat pe-celuit cu sânge, cu care să distrugem invidia criticismului nostru exagerat și pe care să-l aruncăm în fața oricărui străin obraznic, de cite ori va veni să ne vorbească de dreptul de expansiune al raseilor privilegiate...

În afară însă de această constatare de ordin moral, Mărășești luminează și alte aspecte ale vieții noastre. Măreța împotrivire de două săptămâni se datorește și condițiilor materiale de luptă în care a fost pusă armata țării. A fost deaiuns o jumătate de an de muncă conștientă pentru organizarea regimentelor zdientuite de-un groaznic dezastru, deajuns spiritul de datorie al unor sefi militari indicați de propria vrednicie pentru postul lor și alături de ei colaborarea onestă a misiunilor franceze, ca această armată încheagată într-o vreme grea de lipsuri penibile să se poată ridica la nivelul celor mai de seamă din lume.

Ar fi să nu vedem limpede în jurul nostru, sau să ne ascundem în fața adevărului, dacă n-am recunoaște deosebirea frapantă care există între constiința și pregătirea acestei armate și înfățișarea altor instituțiuni pe care se rezază existența țării în timpuri normale. Desigur, nici administrația noastră, nici starea generală a învățămîntului din România, nici situația clerului nu poate fi comparată cu acel admirabil mecanism militar care-și dă roadele lui în lupta de pe Siret. În niciunul din aceste asezămînte nu s-a pus în cursul vremii aici nici munca, nici devotamentul care de șase luni a reînviat un

Luptele de la Mărășești — între cele mai mari și mai dramatice din tot cursul general al primului război mondial — s-au desfășurat între 24 iulie/6 august și 6/19 august 1917. Au început prin puternica ofensivă germano-austro-maghiară („bătălia de străpungere de pe Putna și Șușița”), executată cu forțele a 12 divizii, susținute de focul a peste 850 de tunuri și peste 1.100 mitraliere. Puterile Centrale scontau pe o prețioasă victorie obținută aici de formidabila forță de șoc comandată de generalul Mackensen, specialist în operațiuni de străpungere (supranumit „spărgătorul de fronturi”). Strategie, invadatorii urmăreau ruperea frontului și, prin exploatarea maximă a manevrei, ocuparea Moldovei, scoaterea României din război și, ca o consecință următoare, scoaterea din război și a Rusiei. Bătălii dramatice s-au dat în special pe platoul Muncelului și la Răzoare. După două săptămâni de lupte grele, armata romană, în cooperare cu cîteva divizii ale armatei ruse, a respins puternica ofensivă a inamicului cetroptor. La Mărășești, sub comanda generalului Const. Cristescu, apoi a generalului Eremia Grigorescu — s-a obținut una dintre cele mai strălucite izbînzi din anele faptelor de arme românești.

Totodată, între 26 iulie/8 august — 9/22 august 1917 a avut loc a treia bătălie de la Oltuz. Acțiunea ofensivă a „centralilor”, efectuată cu 2 divizii, făcea parte din același ansamblu al puternicei ofensive pornită de pe direcția Mărășești și care urmărea străpungerea frontului din zona muntoasă pe Valea Troțușului. Lupte deosebit de crîncene au fost la Cireșoala — atacul de acolo rezolvînd criza în favoarea armatei române — și la Coșna, unde se încheie victorios pentru armata romană bătălia de la Oltuz.

Legendarul eroism al poporului român în lupta pentru unitatea sa națională, cum și prețioasele învățăminte leșite din marea epopee națională sint surprinse, în chip nepereche în publicistica română, de Octavian Goga: Ne învață Mărășești... (8 august 1917). Talpa țării (2 septembrie); și între ele, totuși, poezia Pămînt și cer — deznădăjduitoare evocare a ororilor războiului...

STELIAN NEAGOE

Ne învață Mărășești...

organism aproape infrînt. Nici nu îndrăznim să ne gîndim unde-am fi astăzi, dacă onestitatea muncii ar fi prezidat de la înființarea Regatului român în toate ramurile de activitate publică...

Ne învață Mărășești, putem trage concluzia limpede. Niciodată nu s-a arătat într-un mod mai evident energia poporului nostru și putința lui de a se adapta la toate formele de viață modernă, ca în aceste zile de complicat război, cînd armatele imperiului german se frîng de zidul de pe Siret.

Mărășești strigă deci cu învățătura singelui vărsat acolo, strigă în constiința tuturor oamenilor care vor îndreptarea țării noastre nenorocite. Zilele de glorie ale acestui sat din Moldova trebuie să fie zilele de înaltă pedagogie națională care va îndruma viitorul. Ele pretind ca România de miine să fie adusă de către conducătorii ei pe toate terenurile de viață obștească în aceleasi condiții de biruință în care o jumătate de an de muncă cinșită a adus armata noastră de astăzi.

Oamenii politici ai țării, mari și mici factori răspunzători, vor învăța poate cite ceva din luminoasa spovedanie de la Mărășești, și astfel în conduita lor se va resimți o interpretare nouă a valorilor morale și-un nou fel de-a vedea, utilizarea energiilor noastre populare. În orice caz multimea cu nenumăratele ei fibre de înțelegere a pătruns secretul gloriei acestor zile și-a adoptat pe de-antregul ca-tehismul unei constiințe schimbate.

Miercuri, 9 august

PĂMÎNT ȘI CER

Pămînt, pămînt... Ogradă vinovată C-un furnicar la orice cotitură. Cu măruntaie putrede de ură, Povestea ta o știu... e neschimbată...

Așa, muncit de-o tainică arsură, Rîvind o nouă jertfă-nsingerată, Flămînd și rău, așa mi te arată Din moși-strămoși a veacurilor gură.

De-aceea, -nvins și obosit de tine, Cu sufletul chemat de zări senine De cite ori mă cercela misterul

Eu insetat de-o nevăzută țară, Smulgîndu-mă din haina fa murdară, Priveam în sus, mă minșiam cu cerul...

Acolo-n slavă, binecuvîntate, Ardeau lumini sfîștite din vechime, Era un templu unde n-a fost nime Din lumea asta plină de păcate...

Altar aveam acolo-n înălțime, Căci, după poarta bolții instelate, Homer mi-a dat a zeilor cetate, Isus mi-a dat curata lui treime...

Putea oricîd să stăruie minciuna Aci în prof... căci ochii lotdeauna Scăldîndu-se-n țările albastre.

Mă învăștau în nopți de reverie Că este sus, în cer, o armonie, Ce-i dincolo de patimile noastre...

Azi în zadar vrea inima bolnavă Să-mi prind-un vis din norii moi de seară, Azi umbrele amurgului de vară Miroase toate-a moarte și-a otravă...

Zbătîndu-se în goana lui de fiară, Pămîntul simt cum s-a urcat în slavă: Mașina lui imi uruie grozavă Spărgînd a bolții pace legendară...

Rînit văzduhul tremură-n răsfrîngerî, Se duc din el popoarele de ingerî, Și-n mîntea mea un basm frumos se frînge!

Nu mai ești sfîntă rază diafană, Căci cerul alb și țără de prihană Azi e stropit cu pete mari de sânge...

Simbătă, 2 septembrie

Vorba a fost pusă în circulație de Co-gălniceanu mi se pare, în orice caz ea reflectă spiritul vremii lui. Generația ideologilor de la 1948, — cum s-au obișnuit să-l numească, nu fără oarecare nuanță de ironie, epigonii lor, — generația care a unit principatele, era sub influența curentelor politice și sociale ale Franței și profesa cele mai avansate principii democratice.

Conducătorii de-atunci, cei mai mulți intelectuali ori chinuți de probleme intelectuale, sprijiniți de doctrinele Apusului și întorsi acasă au văzut limpede în jurul lor și au cîntărit bine rostul energiilor populare. Ei au înțeles de la început că cele două țărișoare care aveau să se unească nu pot avea alt reazim de dezvoltare decît pătura țărănească ridicată pe ruinele privilegiilor unei boierimi obosite și ale intrusilor străini. Această concepție de democrație națională i-a îndrumat deci în toate faptele lor. Co-gălniceanu a dezrobit pe săteni și le-a dat pămînt. Alecsandri și alții le-au dezgroapat folclorul pentru a le putea găsi o justificare superioară, iar C. A. Rosetti, cum se știe, a cerut votul universal. Cu un cuvînt, ideologii de la patruzeci și opt, acești literați deveniți oameni politici, au văzut în țaran suprema garanție de existență a statului, au văzut în el: — „talpa țării”.

Din nenorocire evoluția de mai tîrziu n-a mai păstrat această bază de orientare. De la înființarea regatului punctul de gravitate al vieții politice s-a strămutat la oras și preocupările oamenilor conducători au fost mai mult crearea pripiță și prin orice mijloace a unei burghezii românești, decît întărirea poporului de la țară. În era de politicianism tulbure, care a luat locul romanticilor emigranți de odinioară, țaranul din ce în ce a dispărut de pe orizont. S-a inaugurat perioada potențailor electorali, perioada de fatadă occidentală și-un nou fel de-a vedea, utilizarea energiilor noastre populare. În orice caz multimea cu nenumăratele ei fibre de înțelegere a pătruns secretul gloriei acestor zile și-a adoptat pe de-antregul ca-tehismul unei constiințe schimbate.

O singură tagmă de oameni a fost în țară, care în vremea de domnie absolută a „burgheziei”, nu s-a despărțit de țaran și l-a urmărit cu credință în toate nenorocirile lui. Au fost artiștii noștri. În adevăr e un fenomen destul de interesant, că într-o jumătate de vac și mai bine cînd politica statului a avut prea puține puncte de întilnire cu viața satelor, literatura și arta de-aici s-au refugiat la țară și aproape singurul lor subiect a fost acest om al pămîntului. În vremea cînd în înțeleșul Constituției nu era îngăduită nici o intrunire politică la sate, Grigorescu picta numai țărani și cuprinsul vieții lor.

Delavrancea scria Sultănică, Vlahuță scria La arie, Cosbuc striga „Noi vrem pămînt”, Brătescu-Voinesti plîngea cu Niculăiță Minciună, Iosif visa vremuri „patriarhale”. Sadoveanu stătea cu ei de vorbă pe prissa „Crismei lui Moș Precu”. — și așa mai departe.

Întreaga pleiadă de scriitori și artiști a avut același unic izvor de inspirațiune, urmînd mai mult instinctele unei intuiții a realității decît îndrumările criticii literare inexistente. Singura excepție este neînduplecatul Caragiale a cărui atitudine pentru lumea lui Cațavencu nu poate fi măgulitoare mediului care a produs-o. E imposibil ca cineva să nu remarce această bifurcație a gîndirii și a politicii românești din ultima jumătate de veac.

Cauzele acestei fundamentale deosebirii de concepție nu e locul să le analizăm aici. Nimic nu ne împiedică însă să recunoastem, că războiul a verificat în bătălia tunurilor adevărul așa cum l-au văzut oamenii de condei, acești izolați ai societății care au tulburat apa puțin în atotputernicia politicianismului tradițional. În luptele de la Mărășești au invins acei țărani uscățivi și vinioși ai lui Grigorescu, pe care el i-a împrejmuit cu-o dragoste fără ecou în cabinetele mandarinilor electorali și a căror suferință a fost incununată cu aureola idealului de tot scrisul românesc.

Istoria își are totdeauna revenirile ei. După decenii de experiențe gresite, ne întoarcem iar la judecata sănătoasă a ideologiilor de odinioară, ai căror continua-torii au trebuit să fugă în literatură de zgomotul unei politici mărunte. Iubirea lor de țărani a devenit din nou singura noastră busolă mîntuitoare care va aduce ca miine schimbări radicale în tot mecanismul vieții noastre de stat...

Priviți un batalion de vinători trecînd pe strada Lăpusneanu și dați-vă seama cum își recapătă tot înțeleșul lapidar, biblic aproape, cuvintele lui Cogălniceanu: — „Talpa țării”.

O revistă în premieră:

„Arhivele Olteniei” — Serie nouă

Vă prezentăm, stimați cititori, o premieră publicistică: reapariția revistei „Arhivele Olteniei” — Serie nouă.

Cu aproape șaiszeci de ani în urmă apărarea la Craiova revista „Arhivele Olteniei”, publicație inițiată de cercul „Prietenii științei” din Bănie. La început, sub direcția dr. Gh. Langier și a următorului comitet de conducere: Stefan Ciuceanu (Craiova), T. Bulat (Rm. Vilcea), Al. Bărcăcilă (Tr. Severin); secretar de redacție fiind C. D. Fortunescu (Craiova), care din 1930 devine directorul revistei. Apărînd trimestrial, apoi bimestrial, publicația olteană și-a urmat cu consecvență programul propus inițial — să editeze rezultatele cercetărilor asupra provinciei românești din dreapta Oltului, ca și manifestațiile culturale cotidiene. Am reținut din **Primul cuvînt**: „Înseamnă însă aceasta că ne vom limita numai la publicațiile referitoare exclusiv la Oltenia? Desigur că nu; sintem o părțică dintr-un tot, o regiune dintr-o țară, și tot ce atinge țara, toate progresele științei, toate mișcările și manifestațiile sociale ne ating și pe noi; regionalism nu înseamnă exclusivism”. Și în adevăr, revista olteană — „regională” numai ca loc de apariție — s-a dovedit, prin conținutul ei, una din cele mai bune publicații ale țării. În paginile sale au fost cuprinse studii, comunicări și documente, cronica științifică, recenzii. Printre colaboratori, nume memorabile: N. Iorga, I. C. Filitti, Ilie Miinea, C. S. Nicolăescu-Ploșor, I. Ionașcu, A. Sacerdoțeanu, Em. Vîrtosu ș.a.

Și iată că astăzi, în climatul atât de propice inițiativelor responsabile, Centrul de științe sociale din Craiova reușește să reînnoie firul tradiției, preluînd vechile „Arhive ale Olteniei” (1922—1943) într-o nouă serie, corespunzătoare etapei de dezvoltare a timpului nostru. Entuziasmele felicitări colectivului de redacție, căldă recunoștință față de toți factorii care au contribuit, într-un fel sau altul, la apariția acestui frumos volum inaugural! Splendida reușită să fie de bun augur pentru numerele ce vor urma.

Ce-am putea recomanda mai înții cititorilor revistei „Flacăra”, din acest foarte bogat volum? Remarcabilele studii: **Originalitatea gîndirii revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, Dezvoltarea creatoare a materialismului dialectic și istoric în opera tovarășului Nicolae Ceaușescu**, datorate Elisabetei Traistaru și, respectiv, lui Tiberiu Nicola. **Ori Gîndurile de început ale redacției** — de „bun găsit”! și saluturile generoase semnate de președintele Academiei de științe sociale și politice, Mihnea Gheorghiu, de academicianul Iorgu Iordan.

Cinci sint secțiunile în care este structurată revista. În acest număr ponderea o are istoria. Întilnim studii și articole, rod al unor cercetări inedite, privinț istoria Olteniei din cele mai vechi timpuri și pînă în zilele noastre. Semnăturile sint dintr-cele prestigioase în cimpul cercetării științifice: profesorii universitari Dumitru Berciu, Dumitru Tudor, Stefan Ștefănescu, Titu Georgescu; Gheorghe Păpilian, Florin Constantin, Ion Pătroiu, Vasile Niculae, Vasile Petrișor, Maria Dogaru. Rubrica **Note și documente** este larg reprezentată, între care semnalăm un excelent capitol din **Memoriile** lui I. G. Duca.

Secția filozofie, sociologie, economie, înserează la rîndul ei, șase însemnate studii și comunicări științifice. Colaborează la secțiunea filologie, academicianii I. Coteanu și Al. Graur. Iar de la etnografie și folclor am reținut numele lui Ion Donat — care împreună cu D. Tudor au privilegiul de a fi semnat și în coloanele vechii serii a „Arhivelor Olteniei” — cum și studiul lui Gheorghe Iordache.

O succintă dar bine articulată trecere în revistă a lucrărilor celui de-al XV-lea Congres internațional de științe istorice, face istoricul Mircea Mușat. Numărul încheindu-se cu cronica vieții culturale craiovene în 1980 și cu recenziile a nu mai puțin de opt apariții editoriale.

Drum bun! serie nouă a revistei „Arhivele Olteniei”.

S. N. GEBLEȘTI

Ecou peste timp al unei replici istorice:

„Un regat pentru un cal!”

Fotografii de A. MIHALOPOLO

Calul, animalul acesta și mîndru, și prieten, și harnic, în stare să ducă adesea tot greul unei curți țărănești și, cel mai adesea, nădejdlile ei de prosperitate merită mai mult decît cuvintele reveriilor noastre poetice. E momentul să privim cu mult realism soarta calului, să fim mai umani cu caii, să le înțelegem mai bine nevoile, să-i hrănim mai bine. Lumea se schimbă, resursele energetice ale lumii se revaluează, multe lucruri se revaluează astăzi, calul însă rămîne. Și rămîne ca o soluție economică și de bun simț pentru multe din muncile satului. Ce trebuie să facem pentru caii noștri? Satele cele mai productive sînt acelea care și-au păstrat caii, care i-au apărut, care i-au înmulțit. Revoluția în agricultură, iată, înseamnă și o revoluție în ce privește destinul cailor. Reporterii revistei FLACĂRA au mers să scrie despre toate acestea și au descoperit că, așa cum se întîmplă și în viața oamenilor, nu există treburi complicate, ci numai treburi aminate, neglijate, tolerate. Fiindcă, evident, fabricatul caielelor, al potcoavelor, al șinelor pentru căruțe și atîtea altele, cite fac grija crescătorului de cai, a fierarilor, a căruțașilor, a gospodăriei țărănești, în general, sînt probleme mărunte ce interesează Ministerul Agriculturii și al Industriei Alimentare și direcțiile agricole județene. Fiindcă, evident, nu poți spera să mărești numărul proprietarilor de cai dacă nu te gîndești din vreme la locul pentru pășunatul cailor, la ogorul de lucernă și ovăz, la prețul finului și al hamurilor, la faptul că au dispărut potcovarii. E nevoie oare de un statut al calului în satul românesc, cooperativizat sau necooperativizat, dar un statut cu simțul perspectivei, scris cu dragoste pentru cal și cu dragoste pentru grajdul omului vrednic? Da, e nevoie. Ancheta noastră își propune să fie un argument pentru aceasta.

Statutul calului la Stoicânești e bun

Prin 1967, cînd alte C.A.P.-uri își vindeau caii pe mai nimic, conducerea C.A.P. Stoicânești, județul Olt, președintele Dumitru Tudose, medicul veterinar Nicolae Trandafirescu și inginerul șef Dumitru Militaru s-au urcat în tren și s-au oprit tocmai în Banat unde au cumpărat cai de la cei care nu știau cum să scape mai repede de ei. Pe atunci o pereche de cai buni se vindeau cu 2-3 mii lei. Într-un timp prețul lor s-a triplat. Astăzi, C.A.P. Stoicânești are o sută de atelaje și o sută de cai tineri, în curînd și ei apti de muncă. „Deviza noastră este să facem totul cu forțe proprii: cu oamenii noștri, pe pămîntul pe care îl avem, cu mijloacele de care dispunem” ne spune inginerul șef Dumitru Militaru, același care în urmă cu 14 ani cumpăra prin Banat cai. Și cum subiectul nostru este calul și rolul lui într-o gospodărie modernă încercăm să ne limităm la el desi succesele deosebite ale celor de aici se datorează în primul rînd hărniciei și spiritului de bunî gospodărie al oamenilor. Primirea de 5 ori a Ordinului Muncii clasa I și a titlului de Erou al Muncii Socialiste pentru producțiile bune de grîu, porumb, lapte și carne o dovedesc, așa cum o mai dovedesc și celelalte realizări: o producție globală de 100 milioane, obținută de pe numai 7 000 hectare, producție din care a treia parte este realizată de zootehnie iar cea de a doua treime de anexe industriale. Într-adevăr cooperatorii din Stoicânești își asigură cu mijloace proprii aproape totul și în primul rînd transportul, un capitol din ce în ce mai deficitar în actuala criză de carburanți.

„Cine a renunțat atît de ușor la cai nu și-a făcut un calcul economic simplu și obligatoriu. Noi l-am făcut. În asta constă poate meritul nostru. De la bun început am plecat pe linia să ne dezvoltăm o

producție industrială anexă, care asigură pentru obținerea unor cistiguri cît mai bune, pentru valorificarea integrală a fiecărei resurse pe care o avem la dispoziție. E drept că în momentul cînd am hotărît să cumpărăm cai și nicicum să-l vindem aveam organizate un atelier de timpărie care ne-a permis să ne construim singuri o sută de căruțe cu patru roți pe pneuri, un atelier de curelărie unde am confecționat și reparat hamuri, un atelier mecanic, unde potcovarii aveau rolul său bine determinat. Și mai aveam și o ciupercărie unde aveam nevoie de baleză de cal. Numai ciupercăria ne aduce un venit de 4 milioane lei pe an. De fapt, agricultura intensivă nu înseamnă altceva decît folosirea judicioasă a tuturor resurselor și a materiilor prime de care dispui și care rezultă din diferitele procese tehnologice. Tăranul gospodar nu aruncă nimic. Așa am procedat și noi. Și ne-am mai îngrijit să avem cai buni și frumoși. De la ferma Brebeni am primit armăsari de prăsilă rasa Nonius, o rasă mijlocie tocmai bună pentru agricultură. Am cumpărat și cai de povară de la Salonta pe care i-am împerecheat cu ai noștri. Printre altele, anual transportăm 6 000 tone coceni și paie, materiale ușoare dar voluminoase. Cîte tractoare și remorci, cîte 40 tone gunoi la fiecare hectar. Pentru a fi mai elocvenți să spunem că C.A.P. Stoicânești de cînd folosește calul așa cum trebuie n-a închiriat nici o mașină de la I.S.A.I.A. Și nici n-are de gînd s-o facă.

Il mai întrebăm pe inginerul șef Dumitru Militaru care este statutul unui șef de atelaj, cum este dirijată munca acestor o sută de „mașini” după cum s-a văzut foarte rentabile. „Un șef de atelaj cîștigă peste 3 000 lei pe lună. Asta în condițiile cînd dimineața ia caii din grajd hrăniți și buni de muncă și îi aduce seara înapoi lăsîndu-l în grija grăjdarului de noapte, hamurile se repară la atelierul de curelărie și caii se potcovesc la atelierul mecanic. E firesc, nu? Am scăpat și de marea problemă a pieselor de schimb. Ni le facem singuri. De asemenea, reparațiile și întreținerea. Am înlocuit mașinile cu succes, așa putea zice, dar am păstrat sistemul de organizare al autobazelor care ni s-a părut foarte bun. Pentru transportul hipo avem norme precise pentru fiecare produs. Seara orice șef de atelaj, ca de altfel orice cooperativ, știe precis cît a cîștigat în ziua care a trecut. Șefii de atelaje primesc ordine de serviciu, așa cum primesc și șoferii. Cîntărim totul și știm exact cantitatea muncii făcute. De ani de zile n-am mai avut discuții cu vreunul din ei. Șeful de atelaj primește o primă de 500 lei pentru fiecare minz fătat de o țapă pe care o are în grijă. Cheia succesului în agricultură: o bună organizare, timp liber inițiativ, norme precise și venituri sigure, stimulente, la nivelul celor obținute în industrie sau chiar mai mari. Anexele industriale ale cooperativei asigură stabilitatea cadrelor și atrag tineretul care nu mai vrea cu orice preț să plece. Și transportul hipo îl putem considera tot o secție anexă, dacă ne gîndim la felul cum l-am organizat, suplețea cu care se poate replica la nevoile cooperativei: transportul, depozitul, eliberarea terenului la timp”.

La Stoicânești calul își dovedește încă o dată rostul său, folosind un termen la modă, eficiența economică. El asigură în primul rînd independența celor care îl au și știu să-l folosească, eliberînd importante unități de transport auto și punîndu-le la dispoziție altor activități unde sînt strict necesare.

OPREA GEORGESCU

OVIDIU IOANIȚOIAIA

O meserie pe cale de dispariție

Stă în Tunari, la o casă cu etaj rămasă în stadiul de cărămidă, are 48 de ani și-l cheamă Arghir Birlogeanu. Îl știe toată lumea, așa am și ajuns la el, din gură în gură, iar motivul e simplu, alt potcovar nu mai există în zonă. Așa se face că Arghir Birlogeanu „servește”, termenul îi aparține, nu doar caii din Tunari, ci și pe cei din Dimieni, Căciulați, Balotești și așa mai departe. A învățat meserie de la tatăl său, Haralambie, luînd-o în primire la 18 ani, după o brumă de carte, cu totul 4 clase, și după mai multe bijbieli în alte direcții. I-au trebuit, pricep, 2-3 ani s-o stăpînească, ea avînd destule secrete și, mai presus de orice, o lege nescrisă, să iubești caii. A deprins, de la bătrînul Haralambie, să potcovească, să lege căruțe și să repare roți și, chiar dacă în actele cooperativei din Tunari figurează ca fierar, lui îi place să se socotească tot potcovar, ceea ce și e. Cu timpul însă, caii avînd soarta pe care au avut-o, rea, s-a apucat și de altele, fiind specialist și în sudură, avînd chiar și un aparat în acest sens.

Cînd zice că e un om ocupat, Arghir Birlogeanu nu minte. Are în subordine, ca să-l cităm, 100 de cai permanenți, plus ce pică. Dintre aceștia, cei 40 ai cooperativei sînt pe primul plan, ei fiind, îl auzim, servicii mai întii, ca să nu stea producția. Pe restul, poate 60, poate mai mulți, caii oamenilor, îi face printre picături, dar cu aceeași seriozitate și e mîndru că n-are reclamații. Greutăți însă are. Negăsînd potcoave de cumpărat, „pînă prin '79 au mai fost, le luăm de la Ferometalul de la Sfîntu Gheorghe”, le confecționează singur, dar și fierul din care le lucrează, un fel de oțel lat, mai mult nu e decît e. Se laudă, sau numai spune adevărul, că e iute de mîină și că arsul îi reușește totdeauna, dar ce să bage în foc dacă n-are? Cam la fel e și situația caielelor, cuielor pentru potcoave. Ele provin, dacă nu greșește, din import, dar cantitățile sînt mici și cota pe care a primit-o, pentru anul în curs, de la baza de aprovizionare, e pe sfîrșite. Va apela, ca și în alte dați, la ciocan și apoi, zice, va mai vedea. Cert e că la magazinul cooperativei din Tunari, la Mita Chiriță, cum o recomandă pe vinzătoare, găsești oricînd frigider sau rochii, dar potcoave nici să dai cu tunul! Caii, mai ia un exemplu, umbli și azi cu hamurile cu care, în '59, au intrat în cooperativă, iar chestiunea e, din cite știe el, generală, nici în alte zone n-ai de unde cumpăra hamuri!

Așa stînd lucrurile, potcovarul cîștigă, firește, bine, iar casa pe care și-o înalță e, și ea, o dovadă de prosperitate. Numai că, chit c-o duce mulțumitor, omul îmbătrînește, iar Arghir Birlogeanu simte că vremea pensiei nu-i chiar departe. Ar vrea să lase meseria cuiva, dar n-are cui, iar treaba asta îl mîhnește. Fiul cel mare, care spera c-o să-l moștenească, a apucat-o spre lăcătușerie, iar cel mic, care are 2, e prea mic și, în plus, parcă-l trage ața spre carte. Așa că meseria lui se cam stinge și, vorba înțeleaptă, „degeaba cal, dacă n-are cine-l potcovești?” A încercat să explice, ba în stînga, ba în dreapta, nu l-a ascultat nimeni. A cerut să-i fie repartizați 2-3 băieți, să-i învețe, i s-a spus să-i caute el, unde să-i caute?!

Altfel zis, îmbătrînește și se impută nează potcovarii tocmai azi cînd, în plină criză de energie, caii sînt din nou la mare preț. Ceva, vorba lui Arghir Birlogeanu, trebuie întreprins spre a salva o meserie pe cale de dispariție. Acum, cît nu e prea tîrziu.

Ninge peste satul românesc

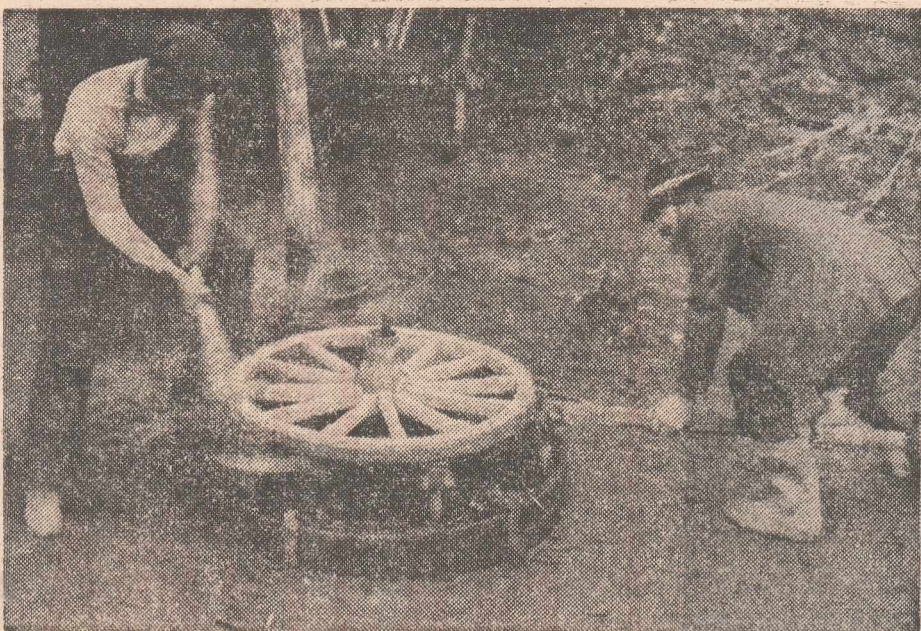
(Urmare din pagina 1)

s-ar afla o inimă. Este inima dintru început. Este inima ființei noastre, este suprema el atestare, la fel de importantă (dacă nu și mai importantă, ne spune cîndva marele etnograf Gheorghe Focșa) ca și Columna tralană, Columna însemnînd pentru noi obîrșia, Muzeul satului însemnînd dăinuirea.

Ce ne-am face fără acest sat-lemblemă, sat-templu al străvechimii și dăinuirii noastre?

Am trăit totdeauna alarma că veșnicia și marile răspîntii sau sărbătorii ale trecerii ei îmi scapă, că sînt ratate definitiv, dacă nu le celebrez printr-un popas în fața pereților prea grei de geniu al casei de artă a satului românesc. Vine primăvara, îmi spuneam, și nu m-am închinat la casa lui Antonie Mogoș din Ceaurul Gorjului, veche de două sute de ani, dar atît de mîndră, de fainică și de vie că temnul ei, mi se părea, acuși-acuși o să scoată mugurii. E vară și nu m-am pierdut în rariștea colorată a caselor de cîmpie, cu pridvoarele și balcoanele lor traforate, care le dau înfățișarea unor mirese, cu îmbrăcămînturile de răchită împletite asemenea unor broderii, urmînd ruinele de pe ei și foto; trece toamna și n-am văzut cum cad frunzele, ca să descopere fruntea copacilor și a cerului, peste casa lui Moș Văsil al lui Ion Cobuș din Moșeniș Oașului, corabie arhaică, cioplită numai din bardă, durată din stejari ce vor fi fost tineri — dar vor fi fost! — încă din vremea descălecatelor. Vine, iată, iarna și nu m-am dus să văd, sub zăpadă, casa moșului din Sălcuța, cu acoperișul țurcan tras adine peste fruntea zidului, ca s-o apere de vitregiile anotimpului, de urgiile timpului. Ce m-aș face fără toate acestea? Dar nu, îmi spuneam, ele sînt acolo, trăiesc, respiră, oticiază ritmuri eterne, neînchipuit de suave, în casa de artă a satului românesc.

Ninge peste Muzeul satului, Ninge peste satul românesc. Ninge peste amintirile noastre. Dar parcă aici, mai mult ca oriunde, simți cum, sub zăpadă, piesnesc mugurii viitorului românesc.

Viața fără cai

E-o dimineață ploioasă și-n marginea comunei Dor Mărunt, pe malul șanțului, paște cuminte un cal. Nu-l pentru prima oară că văd un cal pășind pe-un șanț. Nu-l pentru prima oară când un lucru n-ar trebui să se întâmple (mi pare nu numai firesc, dar și cu oarecare pitoresc. Or, șanțurile nu pentru asta sînt făcute ele, să aibă ca și unde paște. Și nici caii nu-s făcuți să ajungă să se hrănescă din iarba din marginea drumurilor. Caii noștri merită o soartă mai bună. Calul e și el o făptură care, dacă n-ar fi existat, trebuia inventată. Un animal supus, harnic și care, cu toate că-l numai un animal pune o scară a umanului prin locurile pe unde trăiește și muncește.

În satele comunei Dor Mărunt se găsesc opt mii de locuitori. Anul acesta, cele două C.A.P.-uri au dat o recoltă mare de grâu și porumb: peste 5000 kg grâu și peste 8000 kg porumb la hectar. De la C.A.P., țărani primesc, pentru munca lor, grâu și porumb. Grânele trebuie cărate acasă, grânele trebuie duse la moară. Pentru dusul la moară e destul un cal puternic. Și, dacă n-ai cal și căruță, ce faci? Ce poți să faci: tocmești un tractor, de 45 ori 60 de cai puternici. Ion Creangă are o poveste cu un isteț care schimbă vaca pe o capră și capra pe o gîscă și-i dă înainte cu schimbatul convins că-i om de afaceri. Îl citim cu drag pe Creangă, dar uite că de atîtea ori potrivim unele treburi ca istețul lui. De ce lucrează o mașină acolo unde n-ar fi nevoie decît de-o pereche de cai sau de boi? Și, cînd se găsesc cai, de ce pasc nevoiaș pe malul șanțului?

Ștăm de vorbă despre starea și soarta calilor cu mai mulți oameni: primarul comunei, Ion Copoeru, al doilea om la Consiliul popular, Stancu Ștefan, secretarul adjunct cu probleme ideologice, Constantin Nița. La discuție vor mai fi: Dumitru Drîngă, „conducător de atelaș” — căruțaș, adică — fierarii Constantin Capră, Ion Gheorghe și Gheorghe Stule, ciobanul Ion Marcu, mai mulți țărani vîrstnici. Dacă venim să vorbim despre cai și căruțe la Dor Mărunt și pentru că aici există cai și căruțe. La Dor Mărunt, C.A.P.-ul are 40 de atelașe și 80 de cai. La Pelinu, sînt 10 atelașe și 20 de cai. Silozul are și el cai, pentru că și face treaba cu ei. Spitalul comunal, de asemenea. Un număr de oameni se îndelnetesc cu cărușia. Au pentru asta autorizație și au cai. Cu totul, vreo 80. Prețul unui cal de muncă merge de la multe foarte multe mii de lei. Calul, prin urmare, are un preț. În comună se găsește și o herghelie de rasă. Aici prețul unui cal de sot îl concurează pe acela al unui automobil bun. La transportatul recoltei de pe cîmp în hambare, caii de muncă ai comunei au acoperit o treime din muncă. Dacă ar fi fost mai mulți cai și mai multe căruțe, la oameni sau la C.A.P., era și mai bine. Ion Copoeru socotește că ar mai fi trebuință de cîteva zeci de perechi de cai ca să fie toate cum se cuvine. Ar ține oamenii cai și căruțe? Bineînțeles! Numai că nu-i tocmai simplu. Stancu Ștefan, care la începutul discuției e mai rezervat ca omul ce așteaptă să vadă unde se îndreaptă părerea, spune: „Să zicem lucrurilor pe nume: țărani cooperatori nu au voie să țină cai. Statutul C.A.P. arată clar că „membrii cooperatori nu au voie să crească și să aibă cai”. Au voie numai țărani care nu-s în C.A.P.! Gospodăria țărănească mai mare nu merge bine fără cai și căruțe. Oamenii trebuie să-și aducă lemne și cărbuni. Cocenii trebuie și ei căruți. La moară mergi cu căruța. Mobila o cari cu căruța. Uneori și la nuntă. Cîte drumuri nu sînt de făcut într-un sat și cîte nu-s de dus de colo-colo.”

Dar cai, există totuși la cooperatori? Stancu Ștefan se uită la Ion Copoeru, Ion Copoeru se uită și el la Constantin Nița. Pe urmă, bărbaii își freacă bărbia, cum fac oamenii cînd trebuie să recunoască o stare de fapt și nu știu dacă-i un avantaj sau o pierdere s-o recunoască.

Da, sigur, pe tot, pe colo ar mai fi cîte un cal. Așa, tolerați. Unde-s multe brațe de muncă și oamenii vrednici, un cal e aur curat. Ce-ar fi viața fără cai?

Bine, bine, dar caii trebuie hrăniți. Cu autorizație sau nu, un cal mîncă. Are nevoie de iarba, de fîn, de grăunțe. Cu autorizație sau nu, caii muncesc pentru prosperitatea comunei și a C.A.P.-urilor. Nu se poate vorbi serios de o comună bogată fără oameni bogați. Cu ce sînt hrăniți caii?

„Să spunem, atunci, lucrurilor pe nume, zice Ion Copoeru. Oamenii le aduc iarba cu brațul de pe unde găsesc. Vara, caii pasc mai ales pe malul canalelor de irigație. În rest, ficcare cum se descurcă.”

Comuna are o suprafață agricolă de 8700 ha. Deși caii comunei au ajuns să ducă greul în mai multe sectoare și-n mai multe luni ale anului, din cele 8700 ha ei n-au, pentru hrană, nici unul. Ce să-i dea unui cal iarba de pe șanț dacă omul nu poate să-i dea lucernă, ovăz și alte furaje?

Ion Copoeru gîndește că ar trebui hotărîtă o lege a calului, tot așa cum există legi pentru inventarul în mașini al satului. E momentul să îi dăm calului ce-i al calului. O gospodărie țărănească mare, cu vite, cu porci, cu grădină și cu păsări are nevoie de cai și căruțe. Dacă pentru felurile transporturi necesare ca aerul și apa, făraniul trebuie „să se descurce” înseamnă că unele treburi sînt oarecum incurcate. E adevărat, cu mașina și tractorul, toate drumurile sînt scurte. Dar e tot atît de adevărat că, în anumite luni ale anului, făraniul are destul timp, că nu-i atît de presant să cheltuiască benzină și motorină pentru un ciștig de cîteva ceasuri cînd, de fapt, ciștigul acesta e și pagubă.

Ce spun fierarii C.A.P.-ului? Pentru Constantin Capră situația e limpede: caielele se vînd pe sub mînă, cu un leu, doi bucata. Un potcovit, dat fiind faptul că atît caielele cît și potcovița — din care se croiesc potcovile — se procură greu, ajunge să coste și 150 lei. Cărbunii de forjă primiți prin repartiție sînt de cea mai proastă calitate. Materialele pentru fierărie, în loc să poată fi cumpărate corect și la vreme, trebuie procurate. În schimb, la magazinele comunei, dacă te duci să întreb de caiele, de praștoare, de boroaie, de pluguri vînzătorii te privesc ca pe unul picat din lună.

Dumitru Drîngă e membru C.A.P. și „conducător de atelaș” de 21 de ani. El știe că, practic, numai muncile la cultura mare de grâu și porumb — cu excepția cuiusului — se pot face fără cai și căruțe. În zootehnie, cu un atelaș îți faci treaba mai bine decît cu un tractor. Și dacă muncește calul la toate, la grajduri, la moară, la căruțul porumbului de pe cîmp, la sumedenia de munci unde-i nevoie de un cal puternic și nu de patruzeci și cinci, de ce să nu aibă și el lucernă, orz, ovăz, fîn și doar iarba și ce mai rămîne de la alte animale?

Luînd în considerație toate cele spuse pînă aici, nu trebuie să pierdem din vedere că ele se spun într-o comună de frunte a agriculturii noastre. La Dor Mărunt se obțin 5000 de kg grâu la ha și 8000 kg porumb. La Dor Mărunt există cai. La Dor Mărunt caii și-au dovedit încă o dată — dacă mai era cumva nevoie s-o dovedească — prețul. Un cal și un petic de pămînt pentru hrana lui sînt o investiție bună. Calul nu cere piese de schimb și, dacă nu-i dai ovăz, el, bunul, vrednicul, modestul paște și pe sînt.

Dar, cum larăși am văzut, la Dor Mărunt mai sînt și cai „nestatutari” ce după lege, n-ar avea dreptul să existe. Ce-i de făcut? Tăiem, din nou, caii sau ne gîndim cum ar fi mai bine ca să fie bine?

TUDOR OCTAVIAN

Starea la zi a caielelor

Întreprinderea de mașini și utilaje din Medgidia (I.M.U.M.) este singura din țară care face caiele. Fidelei principii că dacă mai sînt cai, e nevoie și de caiele,

le, mesterii de la I.M.U.M. depun toate eforturile pentru a înzestra sectorul cu caielele așteptate. De aici și o întreagă corespondență pe această temă între fabrică și diferite unități cooperatiste sau cetățeni particulari. Bunăoară, o scrisoare venită din nordul țării îi înștiința pe cei din Medgidia că pe la Satu Mare o caia se vinde „la negru” cu 5 (cinci) lei. La I.M.U.M., prețul de desfacere al caielelor e derizoriu: între 125 și 160 de lei mia de bucăți. Diferența este enormă și ea se datorează faptului că, la ora actuală, întreprinderea dobrogeană, în ciuda responsabilității cu care privește chestiunea, nu reușește să acopere întregul necesar de caiele.

Pe scurt, lucrurile stau astfel. O mașină de fabricat caiele este foarte complicată, motiv pentru care la ea trebuie să lucreze, neapărat, un specialist cu categoric mare. Din acest punct de vedere, la I.M.U.M., lucrurile se prezintă bine, muncitorii fiind specializați și avînd categoria a 6-a. Mai greu e cu mașinile. Sînt 11 la număr, 10 dintre ele, italienești la origine, au împlinit un veac de existență. În urmă cu cîteva zile, din aceste 10 mașini, lucrau, te miri cum, doar 2, și astea cîrpite?! E firesc, într-un secol se întimplă multe. Productivitatea lor este din ce în ce mai mică și se defectează mai tot timpul. Greul este dus de cea de a 11-a, o mașină nouă, creație a proiectanților de la I.M.U.M. și Institutul de mecanizare a agriculturii din București, construită în întregime aici, prin autodotare, o mașină care reușește să realizeze 6000 de caiele pe oră. Urmază, ca peste un an, să fie gata încă 4 asemenea mașini. Pînă atunci însă, caielele rămîn o problemă. În acest an, cererea se cifrează la 120 de milioane, în vreme ce unitatea nu poate fabrica mai mult de 85 de milioane de caiele. În plus, șirma specială primită de la Galați nu are întotdeauna duritatea cerută, uneori vine oxidată, iar alături cu coeficientul de alungire necorespunzător. Așa cum rezultă și din dinamica cererilor, solicitările privind caielele sînt mai numeroase de la an la an și este destul de limpede că numai de graba cu care se vor construi mașinile promise depinde acoperirea necesarului. Să sperăm că specialiștii din Medgidia se vor grăbi.

RĂZVAN BARBULESCU

Paie după coceni coceni după paie la Buturugeni ca la Pădureni și la Pădureni ca la Buturugeni

Ca orice vînt care bate dar se mai și oprește iar în urma lui, chiar dacă mai vijiiie cuiua urechile, tot nu înseamnă că vîntul mai bate cu adevărat, credința că se poate face agricultură fără cai a cam scăpat și la Buturugeni, în județul Giurgiu. Cu toate că e lesne de înțeles că o astfel de credință nu i se putea năzări nimănui din comuna Buturugeni și nici măcar din satul aparținător Pădureni ci doar cuiua care, sub pupitrul unei idei false, a incurcat pedala acceleratorului cu cea a frinei, trebuie totuși să arîtam că dacă numărul calilor pe care-i au astăzi cele două C.A.P.-uri este încă insuficient, faptul se datorează, de data aceasta, chiar convingerii localnicilor că ar fi dificil să se încumete să crească mai mulți cai, cîtă vreme chiar și celor pe care-i au nu le pot asigura condiții prea bune.

Să spunem deocamdată că la Buturugeni C.A.P.-ul are 1740 de hectare și 50 de cai iar C.A.P.-ul din Pădureni are 53 de cai și 1370 de hectare. Firește, numărul „atelașelor” este mai mic pentru că n-a dispărut încă obiceiul ca prin părțile locului să fie înhamăți doi cai la o căruță. Tocmai de aceea, președintele C.A.P.-ului Buturugeni, inginerul Mihaela Negriță, ca și economistul Anghel Marian de la C.A.P. Pădureni, ne spunese că avînd în vedere întinderea pămîntului pe care-l au de lucrat, ar fi necesari și într-o cooperativă și-n alta de două ori mai mulți cai decît sînt astăzi. Cu toate că așa stau lucrurile deocamdată, statistic vorbind, nu e mai puțin adevărat că amîndouă C.A.P.-urile dispun totuși, fleacare în parte, cam de 100 de cai, deci cam de atîta cît au nevoie, fiindcă la Buturugeni „în sat” mai sînt 63 iar „în sat” la Pădureni sînt alți 50 de cai, aceștia neapartinînd averilor obștești, cooperatiste, ci reprezentînd „proprietate personală”, precum ne spunea Nicoleta Rusu, primarul comunei. În ultimul timp și-au făcut apariția și atelașele mixte sau combinate. Alecu Nicolae, de exemplu, pune să tragă de o parte și de alta a olstei calul pe care l-a luat în grija de la C.A.P. și calul „personal”. Și, fără îndoială, el trag la fel de bine în ham, și calul „statutar” și cel nestatutar. Iusă, trăgînd la fel de bine la ham, la fel de bine sau de rău îi se dă și și mîncînce, indiferent căreia categorii aparțin, adică pite după coceni și coceni după caie, la Buturugeni ca la Pădureni și la Pădureni ca la Buturugeni. „Nu-i vorbă că furaje dintr-astea avem destule, ne spunea inginerul Mihaela Negriță. Însă ovăz, de exemplu, nu mai punem deloc, de ani de zile. Nu este prins în plan și nu ni se dă sîmîntă de la Agrosem”. La celălalt C.A.P., la Pădureni, economistul Anghel Marian era de părere că ar fi

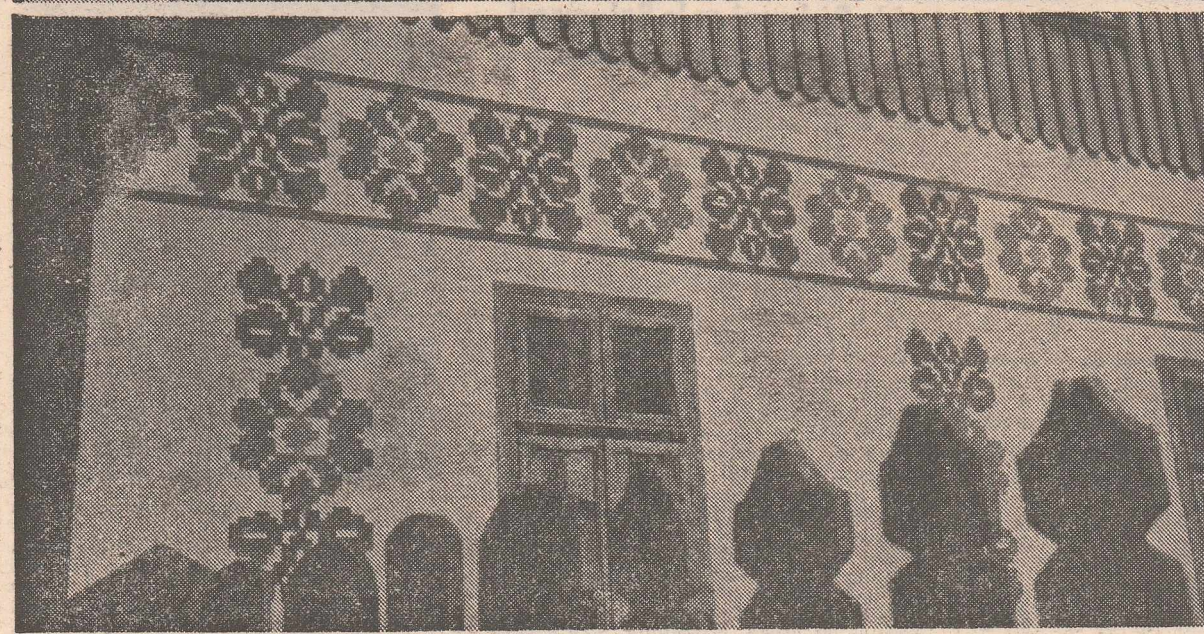
bine să se asigure o cantitate, cît de mică, de concentrate pentru cai. Căci mai sînt și oameni inimoși precum Gheorghe N. Gheorghe, zis Goasă, Gheorghe Drăgușin, zis Bojoagă, sau Vasile Alexandru, zis Moacă, despre care umblă vorba că ar aduce de la ei de-acasă cîte o găleată de porumb ca să-și mîi întremeze caii pe care-i au în grijă de la C.A.P., dar întrebarea e: cîți fac sau cîți pot face asta? Lăsînd la o parte faptul că și cel care o fac, o fac pe ascuns, ca să nu-i vadă nevestele, și lăsînd la o parte și exemplul sefului de echipă Ion B. Gheorghe, zis Bercotei, care crește doi cai frumoși cu prețul — pe care alți consăteni nu l-ar accepta — că jumătate din lotul personal și-l ține ocupat cu borșeag, cu trifoi și ovăz.

Nu demult, în gospodăria aceluiași Ion B. Gheorghe s-a produs un eveniment înărunț, fără îndoială, la prima vedere, dar cu un înțeles asupra căruia n-ar strica să stărui puțin. Ce-i mai banal decît ca un om să găsească în curtea lui un cui ruginit? Dar Ion B. Gheorghe n-a găsit un cui oarecare ci o caia, și cum toată lumea știe, nu de azi și nu de ieri, că nu prea se găsesc caiele, omul a pus-o deoparte, bucuos de noroc, convins că după ce potcovarul satului, care se numește chiar Potcovaru Ștefan, îi va răzui rugina și-o va mai slefui nițel, ea și-ar mai putea găsi încă utilitatea. Căiaua aceea ruginită putea să zacă în pămînt ori de patru ani încoace, de cînd omul s-a hotărît să den ot mii de lei ca să-și cumpere primul cal, ori de încă vreo șase ori cîte patru ani, de cînd el

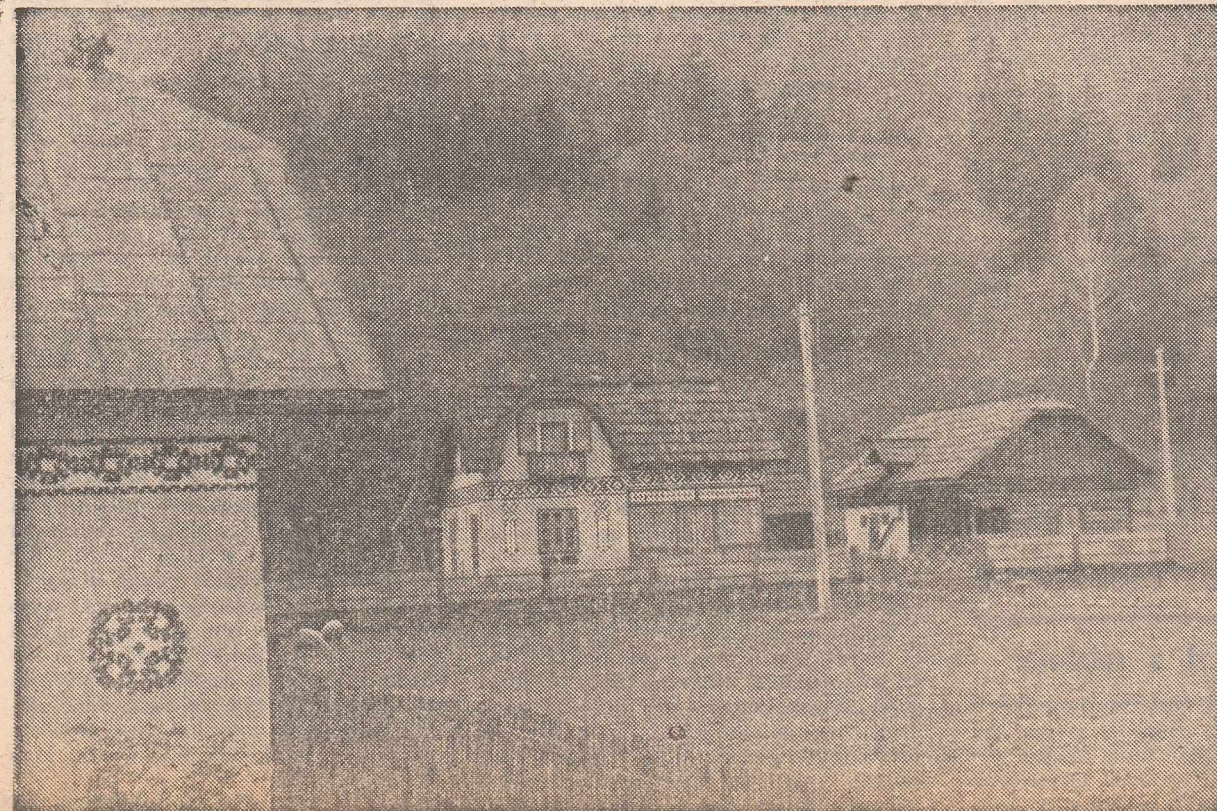

și-a luat calul de căpăstru și s-a dus să se înscrie la C.A.P. cu jumătatea de pogon pe care o avea. Căci atît pămînt a avut el, exact de douăsprezece ori mai puțin decît cele șase pogone pe care le-a muncit în acest an în acord global, el cu nevasta lui, Maria, și cu nora lui, Aneta. Iar povestea asta cu căiaua găsită, fără să vrea să însemne nicidecum că e folositor, în general, să umbii după potcovile de cai morți, ar trebui să ne convingă că, în numele calilor mai mulți, din viitor, de care avem nevoie, nu se cade să-i uităm pe cei prezenți, pe cei ce-au ajuns să se pripăsească, din noființă în ființă, sub ochii noștri. Fie și numai pentru motivul că ei, caii, tot din cai se înmulțesc, nu doar din simpla dorință a cuiua de a avea mai mulți cai. Acum, cînd nimeni nu mai încurcă pedalele sub pupitrul unei idei false că ei, caii, doar consumă, nu și produc, cînd ei au dovedit limpede că produc mai mult decît consumă, nu vedem de ce ar trebui, la Buturugeni ca la Pădureni și-n atîtea alte locuri, să apăsăm pe amîndouă pedalele, și pe frînă și pe accelerator în același timp, socotînd că bietele patrupele pot produce foarte mult consumînd mai nimic. Prin ceea ce ar fi să consume înțelegem nu numai hrana lor, precum ziceam, dar și timpul pe care unii săteni ar trebui să și-l facă pentru a mai da din cînd în cînd cu țesala și a mai repara hamurile și altfel decît cu șirme. Am văzut în comuna Buturugeni cai foarte frumoși și bine îngrijiiți, dar am văzut și cai cu părul zburliț, cu coama încleșată și cu copitele crescute peste măsură și crăpate, care ajunseseră totmai bun) pentru a fi predați gestionarului Ion Preda. la achiziții, pentru a fi apoi duși mai departe, precum am auzit, către grădinile zoologice, unde leii n-au niciodată obiceiul de a se juca atunci cînd le e foame.

D. CONSTANTINESCU

Fotografii de GH. AMUZA, CORNEL MOCANU și SORIN POSTOLACHE

ESTETICĂ DE BUCOVINA

Casele din Ciocănești — Bucovina reprezintă, după opinia mea, maximum în materie de dăruire sub zodie artistică între toate darurile pe care am văzut eu că le fac oamenii oamenilor. Aflașem pînă azi că artiștii talentați au zugrăvit interioare, oameni generoși au dăruit altor oameni piese de artă pentru îndulcirea unor case înăuntrul lor. Cărțile se țin în bibliotecă, tablourile se păstrează

pe pereții în case. Dar parcă numai în Bucovina au fost sortite lucrurile astfel încît la Voroneț și la Ciocănești oamenii să dăruiască artă celorlalți pe pereții exteriori ai lăcașurilor. Și dacă la Voroneț va fi existat vreo explicație istorică, potrivit căreia mulți ereditari, hotărîți să se stringă să asculte slujba în limba română, nu încăpeau în minăstire și deci au determinat prin presiunea lor numerică regîndirea într-un scop mai eficient a exteriorului lăcașului, la Ciocănești oamenii își fac ei înșiși case frumoase pe dinafară într-o grație absolută a gestului, într-o durabil-spontană aliniere a misterele universului și într-o netrădată vocație moral-estetică.

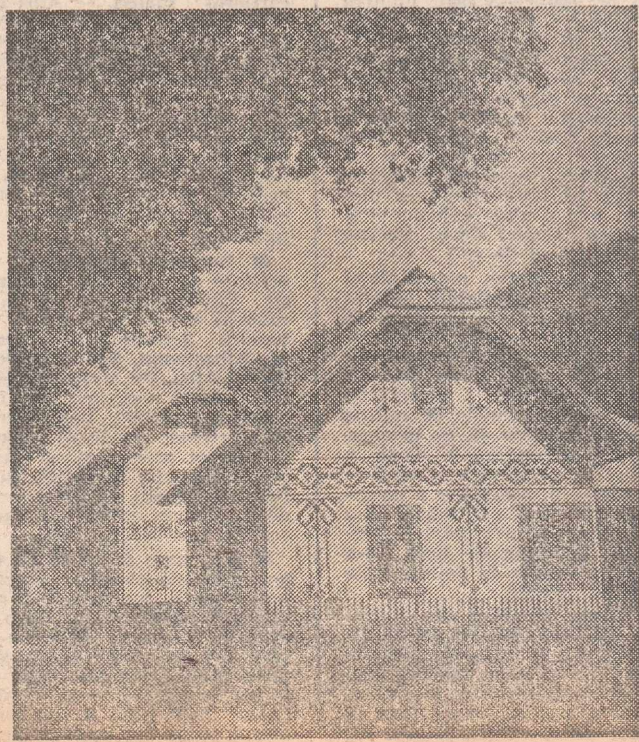
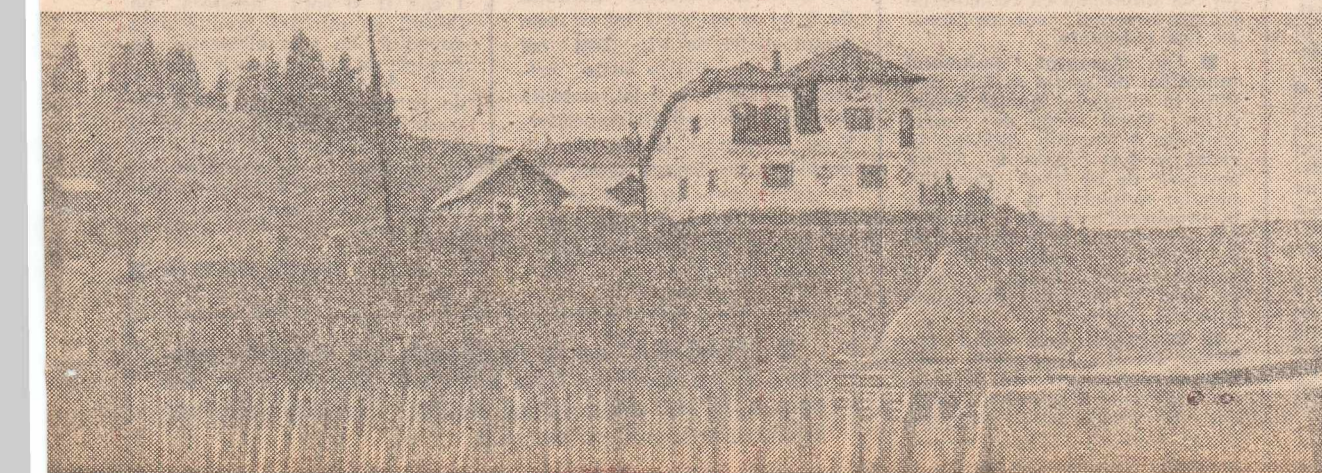
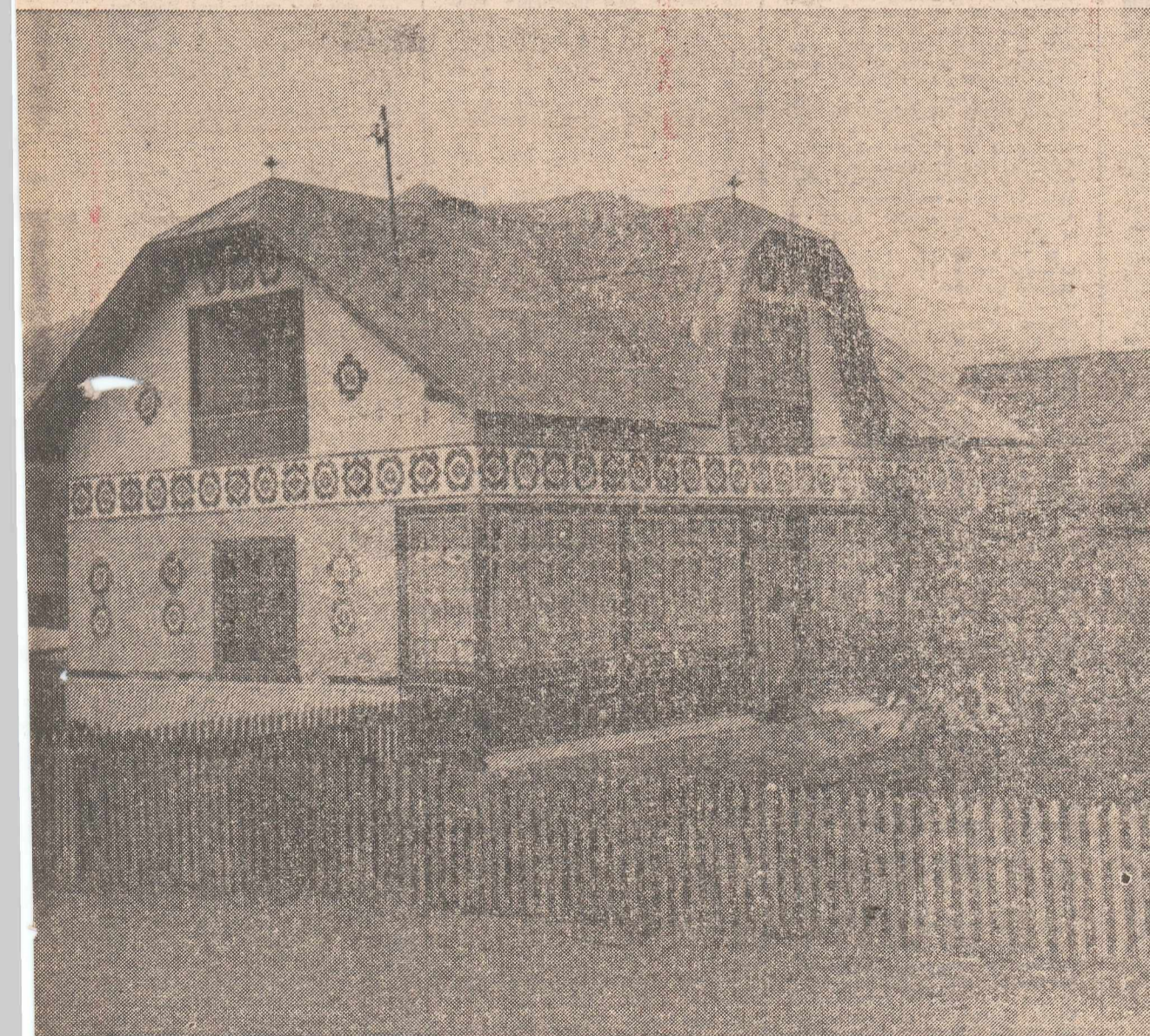
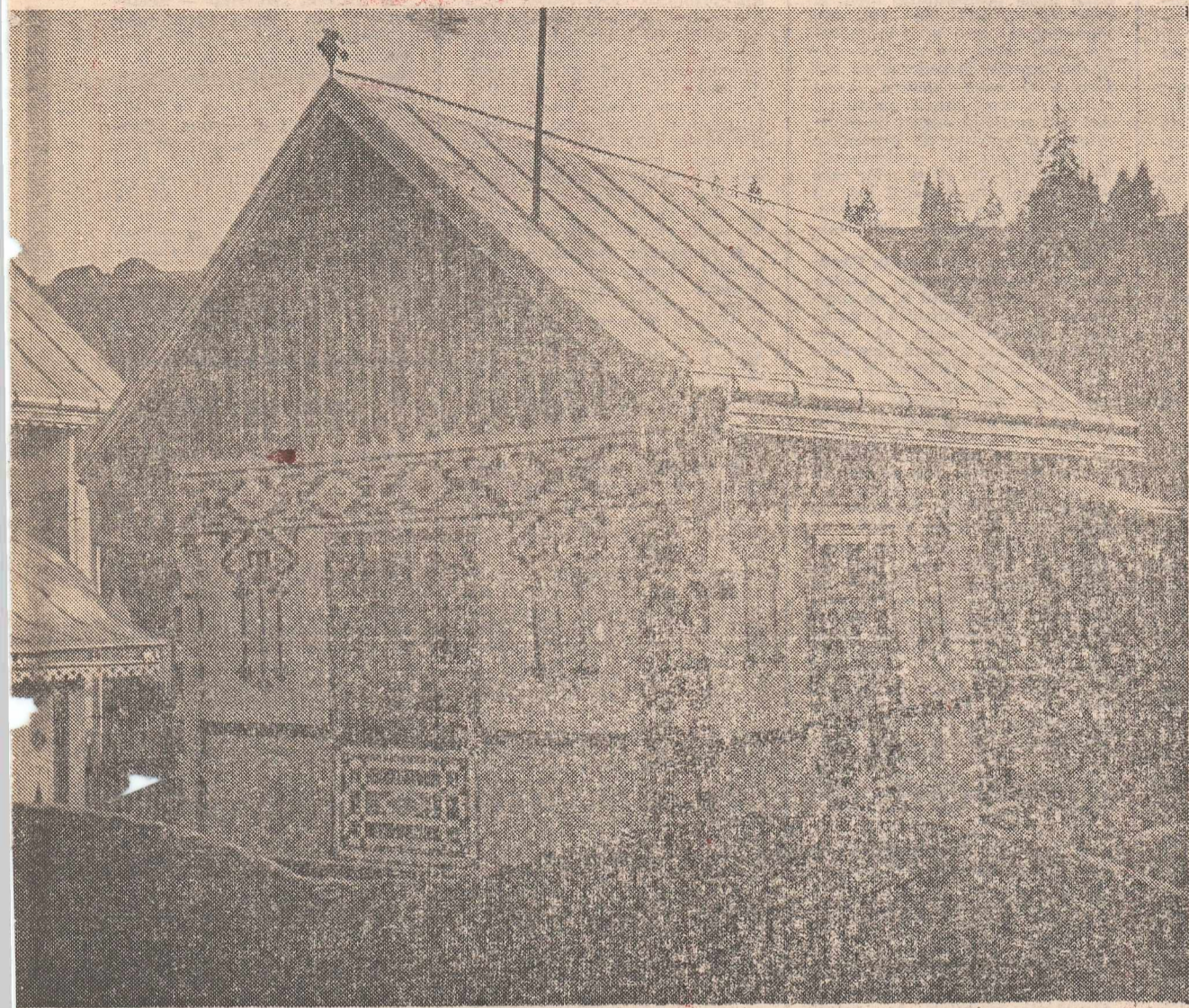
Am fost acum doi ani la Ciocănești cu niște telești olandezi care veniseră să facă un film despre mine și-mi propuseră inițial să ne vedem la Muzeul Satului. Am refuzat să mă rezum la un muzeu cînd Satul Românesc însuși ne oferea cu un pic de efort viața lui adevărată. Și sub ochii uimiți ai olandezilor se derula imaginea unuia dintre cele mai frumoase gîndite sate din România, Ciocănești, comuna Iacobeni, județul Suceava. N-am să mai evoc întregul moment pentru că am mai scris despre înflinirea de înaltă demnitate planetară dintre realizatorul filmului și cetățeanul român Georgică Tomoiogaș, cum s-a recomandat acesta cu o stranică stringere de mină oaspetelui. Mă voi referi doar la o replică pe care mi-am permis să i-o dau reporterului olandez cu privire la marele consum de energie umană și de valori pe care-o reprezintă această operă artistică numită satul Ciocănești. „Dacă dumneavoastră, olandezii — îi ziceam — aveți un ban în plus, fără îndoială că vă gîndiți să vă sportiți cu acest ban în plus confortul, nu-i așa?” Și reporterul olandez mi-a răspuns: „Firește, așa e”. La care mi-am permis să-i subliniez ideea de bază, ceea ce mi se pare mie a fi secretul unuia fel de a trăi în lume. „Domnul meu, nici nu știu dacă acești oameni de la Ciocănești au un ban în plus, dar știu că ei preferă să dea mult din energia lor, din banii lor nu ca să-și mai cumpere un frigider, cum ați face dumneavoastră, de exemplu, ci ca să-și facă niște case mai frumoase”.

La Ciocănești bunul-gust crește pe un fond milenar de generozitate și viață necenzurată de impulsuri exterioare. Firește, într-un fel i-a învățat istoria și i-a obligat existența pe unii dintre ardeleni să-și gîndească și să-și realizeze casele, ca pe niște cetăți în ele însele, și alții pe acești bucovineni care au scos din teacă și o sabie, sabia vocației estetice, în fața primejdiei. Din relații directe cu pămîntul, directe dar pe care noi probabil nu le putem încă măsura și abia le putem simți, din cînd în cînd cerul însuși lese schimbat, înnoirile din univers plutesc și asupra creierelor de pe pămînt, dar tot la fel înnoirile de pe pămînt, relele de la nivelul mării, se răsfrîng uneori determinant în configurația cerului.

Casele înflorite de la Ciocănești au deasupra lor un cer înflorit. Fulgerul însuși cînd cade și luminează are fizionomie de briu de casă bucovineană. Mășteri neîntrecuți trăiesc la Ciocănești și exemplul lor pare încet-încet a cuceri și alte orizonturi ale patriei. De curînd, un coleg sovietic, redactorul șef adjunct al revistei „Ogoniok”, Serghei Visovski, care ne-a vizitat țara la invitația revistei noastre, a scris un articol impresionant și a dovedit o preocupare puternică în legătură tocmai cu casele din Ciocănești.

Am trecut eu însumi din nou, de curînd, după un drum pe Prislop, prin Cîrlibaba și Ciocănești. Multe și minunate sînt satele Bucovinei, dar parcă nici unul nu se dăruiește mai fără emfază și mai fără frînă oamenilor și cerului ca acest mic templu al încrederii în artă și în forța ei transformatoare. Casele de la Ciocănești sînt o bibliotecă deschisă. Casele de la Ciocănești sînt un interior revărsat altruist afară. Casele de la Ciocănești sînt un Voroneț repetat la scara unei colectivități tocmai spre a deveni credibil și a însămînta în semeni credința în om, în virtute și-n frumusețe. Într-adevăr, e greu de închipuit, după cum arată omul, după cum e omul, după cum sînt predispozițiile lui, o mai mare generozitate decît aceea ca el să-și facă în interior casa doar atît cît îi trebuie și pe exteriorul casei mult mai mult decît îi trebuie, chiar o împlinire estetică. În interior la muntenii din Ciocănești, viața e sobră, uneori austeră, pentru că ei de cînd sînt mici s-au obișnuit cu ideea că trebuie să dea mai mult pentru ceilalți decît pentru ei înșiși. Și ca pămînteni cinstiți ei s-au gîndit și la posibilitatea ca vreodată cerul să vină în vizită prin Bucovina, unde este unul dintre izvoarele lui, și să fie reprezentativă și bună pentru toți cartea de vizită a acestei Bucovine, în care cerul va găsi mai frumos pe pămînt decît între stelele lui.

ADRIAN PAUNESCU

Tereza Hora este telefonistă la centrala telefonică din Belfir, județul Bihor. De mai bine de două decenii, această femeie lucrează cu deosebită râvnă. Este foarte operativă, punctuală, calmă, zămbitoare (un zîmbet care se simte și la telefon...). Pentru fiecare solicitant ea găsește o vorbă caldă, aleasă, care impune respect și prețuire. Altfel spus, este o telefonistă exemplară, cum am dori să fie toate telefonistele. (Ing. Nicu Bogluț, Ucriș, Belfir, jud. Bihor)

Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului Reșița. În urma verificărilor efectuate de E.G.C.L. Reșița rezultă că cele sesizate de Asociația de locatari nr. 285 corespund în parte adevărului. La scările II și III ale imobilului apa de la subsol a fost evacuată până la sfîrșitul lunii trecute; la scările I și IV nu există apă în subsol. S-a constatat însă că ncl locatarii nu mențin curățenia, în subsoluri fiind depozitate diferite obiecte și gunoi menajer. S-a atras atenția administratorului asupra acestor stări de fapt ce împiedică accesul celor ce vor să intervină și s-a stabilit, de asemenea, ca, până la 27.XI.1981, să fie înlocuite uși de la subsol cu uși metalice. În ce privește lipsa apei reci la nivelele superioare ale blocului, rezolvarea definitivă a problemei este posibilă numai în trimestrul I al anului 1982, odată cu terminarea lucrărilor de extindere de la uzina de apă.

În jurul meu erau doctori și multe ajutoare: surori, asistente, îngrijitoare. Marcat, cu toată, de un intens efort, respirau acum ușurați: scăpase, trăiam. De la orele 11 și până în clipa cînd mi-am putut și eu da seama că trăiesc, trecuseră două ore. Nouă ore de efort continuu, așa cum aveam mai apoi să află, fără ca nimeni să fi plecat de la locul său, în care doctorul Bencő Gyula a fost una cu garda, în care fiecare uitase că orele de slujbă se terminaseră demult. Am citit pe fețele lor, afit cît starea mea de moment permise, sentimentul datoriei, expresia unei omenii de care nu voi uita niciodată, pentru că în lupta cumplită cu moartea m-am născut a doua oară. Iată de ce, tuturor celor de la Sanatoriul de cardiologie din Covasna doresc din suflet să le spun: Mulțumesc, oameni în alb! (Ioan Emilia, Calea Plevnel nr. 20, scara A, ap. 2, sect. 1, București).

Direcția generală a poștelor și telecomunicațiilor. Publicațiile din străinătate la care este abonată petenta Roxandra Alexandru Ionescu din București circulă pe întreg parcursul ca trimiteri simple (neînregistrate), astfel că nu avem posibilitatea să stabilim cauzele și locul unde s-au produs deficiențele. Precizăm că unitățile noastre acordă atenție deosebită acestor trimiteri, le prelucreză și le îndrumă imediat spre destinații. Am dispus totuși noi măsuri și vom intensifica controlul asupra modului în care circulă aceste trimiteri, spre a evita în viitor orice neplăcere.

Subsemnatul Tabărea Gheorghe, domiciliat în București, str. Ștefan Mihale nr. 1 A, bloc 61, ap. 31, vă scriu dv. pentru că mă aflu într-o încurcătură. Fiind invalid de gradul II, cu data de 1.III.1981, am solicitat înscrierea la pensie pentru limită de vîrstă. Am avut în vedere cu acest prilej și cel doi ani de tratament medical, fără de care nu înfrîncuse condițiile de vechime cerute. Oficiul de pensii al sectorului 3 a emis decizia nr. 86615/28.V.1981, luînd în calcul și anii respectivi, dar pentru mai multă siguranță a trimis dosarul și Ministerului Muncii, care minister de data aceasta se decide de avizul său favorabil, dat în 1979, și dispune anularea deciziei oficiului, deoarece perioada de tratament nu mai constituie vechime în muncă. Știu că între timp n-a mai apărut nici o altă reglementare, de aceea întreb: Care decizie este corectă și de ce?

Procuratura municipiului București, reexaminînd soluția adoptată în cauza sesizată de numita Petcu Aurelia din București, procurorul șef al sectorului 4 a constatat că nu este temeinică, întrucît cercetările efectuate de organele de miliție nu sînt complete și, ca urmare, a dispus înfrîmarea în parte a soluției de neîncepere a urmărilor penale și continuarea a cercetărilor. Întrucît petiționara n-a făcut plîngere prealabilă în termenul prevăzut de lege, s-a menținut soluția de neîncepere a urmărilor penale.

Paula Tomescu din București, str. Mehadii nr. 13, bl. 21, ap. 100, sc. 2, ne scrie, printre altele: Locuiesc cu familia mea într-un apartament cu 4 camere, frumos și spațios, exact ceea ce ne-am dorit. Necazul este că,

atît la blocul nostru, cît și la celelalte blocuri înalte din preajmă, apa caldă, ca și apa rece, nu urcă la etajele superioare tocmai în orele cînd avem cea mai mare nevoie de ea. I.C.R.A.L. Glușești — după cum ne-a informat administratorul nostru — așteaptă expirarea termenului de garanție, spre a putea solicita intervenția celor de la Cooperativa „Instalatorul” și a suporta noi costul reparației. Considerăm că nu este corect și rugăm factorii în drept să intervină urgent pentru rezolvarea echitabilă a necazului nostru.

Inspectoratul județean Iași al Ministerului de Interne. La scrisoarea adresată revistei Flacăra de către numitul Mandrea Constantin din Iași, prin care solicită sprijin în vederea găsirii fiului său Bogdan, dispărut de la domiciliu și plecat într-o direcție necunoscută, vă comunicăm că acesta a fost găsit și incredintat părinților săi.

Școala generală nr. 164 din Drumul Taberilor are condiții bune de studiu, însă ceea ce deranjează atît pe școlarii care frecventează această școală, pe profesori, cît și pe părinții elevilor, este aceea de acces pînă la intrare — Aleea Dumbrăvița, care se află într-o stare deplorabilă, prezentînd tot felul de gropi și alte denivelări ce fac accesul în școală de-a dreptul imposibil. (Maria Cristea, București, str. Emil Bodnaraș nr. 39, bl. 36)

Procuratura Municipiului București. Urmarea memoriului formulat de Clura Romeo, vă facem cunoscut că s-a declarat recurs extraordinar.

Mă numesc **Vasiliță Barth** din Sibiu, str. Klev nr. 15, ap. 2, și vă rog să mă ajutați în rezolvarea unui necaz al meu. Concret, este vorba de faptul că, în urmă cu cîva timp, unei agențe încasatoare de la unitatea Foto-mărit din Cluj-Napoca, str. Napoca nr. 14, careia i-am dat o fotografie pentru a mi se face un tablou mărit, de 30/40 cm, i-am plătit suma de 154 lei ce mi-a fost reținută pe bază de chitanță. Deși a trecut cam multă vreme de la încheierea acestei tranzacții, nici pînă în ziua de azi nu mi s-a trimis nici tabloul, dar nici banii și nici fotografia.

Direcția județeană de poștă și telecomunicații Sibiu. Vă comunicăm că cererea solicitantei Mariana Aszmann din str. Ampere nr. 1, ap. 4, din Sibiu, este în evidența noastră. Din lipsa de circuite libere în rețeaua din zona în care locuiește, încă nu i s-a putut soluționa favorabil cererea. În prezent sînt în curs de finalizare lucrări de extindere a rețelei și, de îndată, ce vom încheia această lucrare, cu termen prevăzut la sfîrșitul lui noiembrie a.c., vom trece la instalări de noi posturi telefonice, prilej cu care vom rezolva și cererea petentei.

În zona comunei Goranu, Dăiești, Roncu, Mădereasa și altele din județul Vilcea s-au înmulțit pespuz de mult porcii mistriți și au devenit o adevărată calamitate, întrucît misună peste tot, ne atacă culturile și le distrug. Am încercat toate măsurile posibile spre a ne salva mai ales recolta de porumb de la dezastru, însă, cu toate eforturile noastre, n-am reușit să îndepărtăm aceste sălbăticiuni. Am ruga, pe această cale, filiala de vînzătoare locală să intervină și, în spiritul prevederilor legale, să ne dea o mîna de ajutor pentru a scăpa de acest necaz. (Traian Marinescu, com. Goranu, jud. Vilcea)

Un grup de cetățeni din cartierul Pielisa — Alba-Iulia. Soferii de la I.J.T.L. din Alba-Iulia, care asigură transportul în comun între municipiu și cartierul suburban Pielisa, nu-și respectă programul de plecare și sosire în stații. Aceasta ne creează nouă, îndesebi navetistilor, serioase neplăceri, fiind nevoiți să așteptăm, atît la duce cît și la întoarcere, cîte o oră — o oră și douăzeci de minute.

Locatarii imobilului proprietate de stat din București, str. Școala Floreasca nr. 6, în numele cărora semnează Alexandru Ieleanu, Gh. Bodea, M. Albosteanu, Iosif Popescu și Aurel Albu, ne scriu că blocul lor a rămas nereparat încă de la seismul din 1977. Deși a trecut atîta vreme, I.C.R.A.L. Herăstrău a tot promis că va efectua reparațiile, dar niciodată nu s-a ținut de cuvînt. Ultimul termen de finalizare promis de șantierul 5 a fost 20.VIII.1981.

Eu, care de la vîrsta de 2 ani sufăr de sechele grave de poliomielită, nu am avut parte niciodată pînă acum de o atît de mare bucurie ca aceea pe care dv. ați avut bunătața să mi-o faceți, cînd ați intervenit la cei în drept și — în sfîrșit — acum beneficiaz de un loc de muncă unde îmi desfășor activi-

tatea după posibilitățile mele și caut să mă achit de sarcinile încredințate, prin aceasta încercînd să-i asigur pe toți cei care mi-au acordat încrederea că pot face și eu ceva pentru a-mi câștiga în mod cinstit existența. Am fost profund mișcat de umanitatea și spiritul de înțelegere al colectivului dv. redacțional. Tuturor, atît dv. cît și celor care m-au primit în mijlocul lor, vă mulțumesc din adîncul inimii. (Pătru M. Gheorghe, com. Bogati, județul Argeș)

Subsemnată Sevastița Chedhi din București, str. Vlaicu Vodă nr. 28, sectorul 3, vă semnalez dv. că schimbarea programului de funcționare al unor mari magazine (printre care Fortuna din Calea Victoriei, a unor alimentare și aprozaruri, precum cele din străzile Edgar Quinet, Morilor, Linăriei, Vitan etc.) ne pricinuieste nouă, celor ce locuim în cartier, un evident necaz. De aceea, rog pe cei în drept să studieze posibilitatea revenirii la vechiul program, cu deschiderea la orele 6—6,30.

În pofida repetatelor intervenții la întreprinderea de resort, tovarășul director al I.G.C.L. Gherla și-a retras promisiunile făcute cu toată fermitatea și ne-a spus că nu poate să ne ajute să reparăm izolația planșeului la bloc, deoarece n-are carton asfaltat și nici oameni care să efectueze lucrarea. Considerăm ambele motive neîntemeiate, întrucît la blocurile vecine izolația planșeilor s-a efectuat și de două ori într-un an. (Locatarii și proprietarii blocului A 1, str. Gheorghe Coșbuc nr. 6 — Gherla, jud. Cluj)

Blocul 31 A din București, str. Calea Moșilor nr. 231, s-a dat în folosință, parțial (scara 2), în urmă cu mai bine de 1 an. Cu toate acestea, constructorul — grupul 2, șantierul 3 și 4, lotul 31 — a lăsat neterminate lucrările de finisaj la scara 2, respectiva intrare în bloc fiind făcută de mîntuială, în totală contradicție cu proiectul și cu celelalte intrări, și tot așa a rămas și astăzi. Mai mult, constructorii au plecat și au lăsat urgie în urma lor: ciment, var, fier-beton aruncate de-a valma, într-o totală dezordine, cu pămîntul răvășit, cu alele neterminate și cu aleori prost betonate, cu barăci ulate și sechente de schele metalice lășdate. (Nicolae Rădulescu, administratorul blocurilor 31 A și 31 B)

52 de familii locatari ale blocului 29, str. E. din Tîrgu-Mureș, bl. 1818 ne sesizează că se află într-o situație foarte neplăcută datorită liftului din blocul lor care nici acum nu a fost dat în folosință, cu toate că a trecut mai mult de un an de cînd s-au mutat în noile apartamente. Nu se știe din care anume motiv ISCR Brașov tergîversează de atîta vreme punerea în funcțiune a ascensorului.

Noul cartier Băncasa este legat de centrul Capitalei prin linia troleibuzului 82. Datorită faptului că acest troleu circulă rar, în comparație cu celelalte linii ale transportului în comun, întîmpinăm serioase dificultăți, mai ales în orele de vîrf, cînd linia este suprasolicitată. Cu mai multă bunăvoință din partea conducerii ITB, problema s-ar putea rezolva eventual organizînd linia autobuzului 131 cu două stații, adică să întoarcă la I.R.M.A. Băncasa în loc de Piața Ștefiei. (Radu Alexandru, București, str. Albotei nr. 3, bl. VIII-1, ap. 41)

Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Suceava, Oficiul forței de muncă. Referitor la scrisoarea tinărului Dorin Cojocaru din comuna Emil Bodnaraș vă facem cunoscut că i s-a analizat cererea și a fost repartizat ca mecanic agricol la S.M.A. Iacobești.

Întreprinderea pentru construirea și vînzarea locuințelor București. Analizînd conținutul scrisorii adresate de Ialomițeanu Mihaela, proprietara apartamentului 94 din blocul 5 Nada Florilor, vă informăm că remedierile la apartamentul sus-menționat au fost executate.

Din răspunsul Comitetului municipal de partid Galați, privitor la memoriul Anetei Bejan, cităm: Fiind vorba de unele conflicte de familie, cetățeni în cauză au fost invitați la „Statul omeniei” de pe lîngă Consiliul popular municipal și s-a ajuns la următorul rezultat: Simion Ion s-a reincadrat în muncă și, de bunăvoie, a acceptat să înstrăineze apartamentul, întrucît va locui la tatăl său care are suficient spațiu.

Ministerul Comerțului Interior, Direcția comerțului metalo-chimic, analizînd scrisoarea petentului Gheorghe Traian din București, str. Doamnei nr. 12, constată faptul că reprezentanța tehnică din Brăila a

Întreprinderii Electronica nu a fost dotată pînă în prezent cu un mijloc de transport necesar intervențiilor operative. Drept urmare, reprezentanța a primit dispoziția de a achiziționa contravaloarea transportului televizorului în termen de garanție, în baza chitanțelor GETAX. Răspunsul — după părerea redacției — este incomplet și evaziv, întrucît omul se referă și la calitatea aparatului fabricat. Apoi, de unde chitanțe GETAX?!

Comitetul executiv al Consiliului popular al municipiului Craiova. Cele sesizate în scrisoarea numitilor Niculina Zucă și Didona Zărnescu, privitor la condensul apărut în apartamentele ce le dețin, sînt reale. Față de această situație s-a luat legătura cu Șantierul 3 al T.C. Dolj, care a executat remedierile cuvenite pe tot frontul din partea de est a blocului.

Consiliul popular al județului Galați, Direcția comercială. În general, unitățile cu program întrerupt sînt aprovizionate în primele ore ale dimineții, iar între orele 12—16 sînt aprovizionate unitățile comerciale cu program continuu. Se gîzduiește cetățeanului Bică Ion este justă în ce privește faptul că soferul care transporta marfa la unitatea 158 „Prichindelul” nu avea calitatea să discute în contradictoriu în timp ce se primea marfa. Pentru comportare necivilitoasă, gestionarea și colectivul unității au fost admonestați în sesiunea de grupă sindicală.

Sînt mama copilului Neagoe I. Constantin, în vîrstă de 12 ani, care este cîștigat de doi ani de zile de tifoz, cînd toate demerurile și bat pe la toate ușiile spre a-mi vedea dosarul copilului aprobat pentru a merge la o școală specială, dar oriunde am mers răsunsul a fost invariabil: „Nu mai sînt locuri anul acesta, reveniți anul viitor, poate reușim să-l înscriem”. Pentru mine, ei mă așteaptă pentru copil, acești ani pierduți sînt ani de zădărnici și de chin, de aceea vă rog insistent să interveniți pe lîngă organele competente ca să îmi rezolve și mie problema. (Căpitan I. Constantin, comuna Suseni, satul Odăeni, jud. Argeș)

Tribunalul județean Prahova. A fost admis recursul petentului Borcea Nicolae din Cîmpina și, totodată, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea reclamantului.

Procuratura Generală. În legătură cu scrisoarea petiționară lui Niculescu Ion din com. Filipești de Tig. județul Prahova, vă facem cunoscut că cele sesizate au fost examinate și, constatîndu-se că sînt întemeiate, s-a declarat recurs extraordinar, care a fost trimis Tribunalului Suceava pentru judecare.

Mă numesc **Ungureanu Marcel** și sînt președintele Asociației sportive a Combinatului poligrafic „Casa Ștefiei”. În această calitate, sau ca simplu spectator am întîlnit multe arbitraje pînătoare și, de ce nu așa recunoscuți-o, în unele cazuri nu am putut eu fi obiectiv. Dar ca arbitrajul prestat în ziua de 1 noiembrie 1981 la meciul de fotbal juniori C.P.B. — F.C.M. (scor final 1—1) de către brigada compusă din Circei Ion, Păun Gheorghe și Gheorghe Aurel, nu-mi amintesc să mai fi văzut. Nu s-au gădit că încercîndu-se arbitrajului lor poate avea urmări asupra viitorului lor ca fotbalisti sau numai iubitori ai acestui sport? Oare nu au văzut lacrimile din ochii copiilor în fața cărora aveau datoria să se prezinte ireproșabil, ca educatori?

Referitor la unele lipsuri privind activitatea de la Motelul Inacu Conachi din județul Galați, ne răspunde Uniunea Județeană a cooperației de consum Galați: Într-adevăr, pentru a se determina returnarea sticlelor goale, s-a stabilit garanția de 5 lei și nu de 2 lei cît este prețul sticlei de 1/1. Toți cei care predau sticlele goale primeau garanția de 5 lei, stabilită din inițiativa unității respective. S-au consemnat unele discuții neplăcute pe această temă, motiv pentru care, începînd cu data de 15 octombrie a.c., s-a renunțat la acei vînzători care ne-au produs greutăți.

I.A.P.L. „Bistrița” — Sectorul 2. În urma articolelor „Crama Miorița” și „Inchiriere ospătar”, apărute în revista Flacăra, s-au stabilit următoarele măsuri: sancționarea șefului de unitate Rașca Georgeta și a lucrătorilor Tudorică Ion, Constantin Dorina, Berbec Maria, Petrescu Gheorghe, Moțiu Florea și Rotaru Cătălina cu diminuarea retribuției cu 10 la sută pe o perioadă de 1—3 luni; retrogradarea pe timp de o lună a ospătarului Popa Elena, ca muncitor necalificat.

Pagină realizată de MIHAI STĂNESCU

Poșta redacției

Mihai Florinescu — Craiova: Pentru afecțiunile de război ați fost încadrat în grupa a III-a de invaliditate, ceea ce nu vă îndreptățește la cumul de pensii. Trebuie să optați pentru pensia care vă avantajează.

Elisabeta Tudorache — București: Ați fost planificată pentru tratament, începînd cu data de 14 decembrie a.c., la dispensarul urban, cart. Hipodrom II, str. V. Koldrov, Sibiu. Pentru amănunte luați legătura cu dispensarul sus-menționat.

Leopold Rusitschka — com. Darova (Timiș): Dacă ați fost încadrat cu program normal de lucru pentru care ați fost încadrat, nu aveți dreptul să aveți pensie. **Rada Sulivăstru — com. Căzănești (Ialomița):** Numai prin instanța judecătorească puteți obține alocația restantă. Adresați-vă Judecătoriei Pătrulegele. **Mariana Jernea — Lipova:** Tineți legătura cu oficiul P.T.T.R.—Lipova. **Ion Susac — Iași:** Comunicați-ne în ce privește ne-ați scris. **Marin Toșdogeanu — București s.a.:** Cei care lipsesc din imobil una sau mai multe luni, dacă au anunțat în scris despre aceasta comitetul asociației locatarilor, nu participă pe perioada respectivă la plata cheltuielilor aferente consumului de apă, taxe de canalizare, consumului energiei electrice necesare funcționării crematorului, combustibilului necesar preparării apei calde, ridicării gunoierelor menajere și vidanării.

Gheorghe Berea — Botosani: Cereți prin librăria „Cartea prin poștă”. **Nicolae Kellerman — București s.a.:** Stabilirea muncitorilor care îndeplinesc condițiile de încadrare în categoria a 7-a este de competența conducerii unităților. Nu se acordă din oficiu, ci pe bază de examen ca și la celelalte categorii.

Dumitru Niță — Sibiu: În defavoarea noastră nu figurați cu nici una din scrisorile pe care pretindeți că le-ați trimis.

Gheorghe Dragu — București: Bineînțeles că este legal și valabil: condiția esențială este respectarea celor două. **Gabriela Văsiile — București:** În cazul dv. puteți beneficia de vechime neîntreruptă în aceeași unitate. **Ștefan Matei — com. Curcani (Călărași):** Ați primit un răspuns corect. Pentru înscrierea la pensie pentru limită de vîrstă trebuie îndeplinită și condiția de vîrstă nu numai de ani muniți. **Radu Mihai — București:** Manualele școlare, cu excepția celor de cls. I, sînt utilizate de 2—4 generații de elevi. Prin librării se pun în vînzare, în fiecare an, și manualele noi pentru cei care doresc să le cumpere. **Marita Constantin — București:** Neînțelegerile dintre dv. și vînzătorul imobilului le puteți soluționa pe cale judecătorească. **Dumitru Florea — București:** În susținerea cererii demunetii adevărată de la locul de muncă, nicidecum antetul instituției ca la scrisoarea de față. **Lucretia Constantin — Poienarii Așoftei (Prahova):** Se exceptează de la obligația de plată a contribuției fixe lunare persoanele care au invaliditate de gradele I sau II și soții acestora pe timpul cît durează invaliditatea dovedită cu acte eliberate de comisia de expertizare a capacității de muncă sau cu decizia de pensionare, nu cu certificate medicale, radiografii etc., cazul dv.; invaliditatea de gr. I sau II se referă la incapacitatea de a munci într-o instituție de stat, nicidecum la incapacitatea de a avea copii.

MARGA NEDELEA

„FLĂCĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cît mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi.

PENTRU MINTE, INIMĂ ȘI LITERATURĂ

Oglindit în ochii propriei generații, E. Lovinescu înfățișează istoria puului de rață născut în cubar străin. Puține pagini despre criticul Sburătorului sînt la fel de sugestive și definitive ca cele pe care i le-a dedicat Mihail Sadoveanu în **Anii de ucenicie**: „Iată că în cubarul acestor cumsecade găini răzeșești (Teodor V. Lovinescu și Profira, n.n.), ieșise un pui de rață. Eugen n-avea nimic din ce-ar fi trebuit să aibă un fecior al unui neam dirz. (...) Cuminte ca o ducă, își vedea numai de bucoavne și nu ieșea niciodată la zburdăciunile noastre, la oină și la haiducie. Nu coborîse niciodată la răsăritul soarelui la iaz; nu se scâldea la opust, nu nota pînă la plăvii, ca să se scufunde cu capul în jos și să scoată scoici. Toate aceste fapte mărețe au rămas pentru el un mister pe totdeauna încuiat. Nici vinătoare, nici pescuit, nici drumuri pe jos, la mănăstiri și la munte. Și-a vîndut demonului cărților sufletul și a fost rob tipăriturilor pînă la sfîrșitul vieții”. Acest portret este replica după aproape patruzeci de ani la amintirile pe care E. Lovinescu le scrisese despre Mihail Sadoveanu în **Pași pe nisip**: „Pe cit îmi aduc aminte Sadoveanu făcea mai totdeauna pe haiducul — pe Jianu de pildă — iar eu făceam parte din poteră. Se vede că era o predestinare ca d. Sadoveanu să ajungă scriitor (și să înceapă cu **Cozma Răcoare**) iar eu să devin criticul lui — adică tot un fel de poteră literară”.

Venit de la studii de peste hotare, E. Lovinescu a făcut totul pentru o carieră universitară pe potriva pregătirii sale. N-a obținut-o. S-a deplins faptul și aceasta a devenit o ofrandă obligatorie la toți comentarii lui. Monografiile de catedră ale lui E. Lovinescu, Grigore Alexandrescu, C. Negruzzi, Gh. Asachi sînt însă plate și nu ele constituie opera pentru care la centenarul scriitorului ne întoarcem asupra lui.

Atît în **Memorii** cit și în **Schița bibliografică** semnată de Anonymus Notarius, E. Lovinescu expediază etapa colaborării la **Flacăra** lui C. Banu, decisivă însă pentru cariera lui critică. Este etapa **Revizuirilor** și a **polemicii pierdute**. De reținut că în **Flacăra** sînt mult mai multe „revizurii” decît a introdus criticul în volumul cu acest titlu. Spiritul revizuirilor este propriu întregii perioade a **Flăcării** dinainte de a-i fi găsit cuvîntul revelator. Cit despre polemici, ele sînt acum începute de obicei de E. Lovinescu și pierdute cu brio. Va învăța din asta să aștepte pentru a închide o discuție și nu a o deschide. O asemenea revanșă este **Cronica dramatică** la **Patima roșie** de Mihail Sorbul, prilej de a arbitra sever după ce M. Dragomirescu, N. D. Cocea, Tudor Argezi, cu care își încrucisase pînă atunci spada fără șansă, se pronunțaseră. Viitorul E. Lovinescu de la **Sburătorul** se prepară în laboratorul uitat al **Flăcării**. Experiența amară a indezirabilității de aici trebuie să plece aiurea. Noul colaborator al revistei, redescoperitul Macedonski, condiționează colaborarea de îndepărtarea lui E. Lovinescu. **Flacăra** înseamnă pentru critic consumarea integrală a riscurilor meseriei.

Factorii care au decis însemnătatea și audiența celor mai importante cariere critice în literatura română au fost: revista, cenacul, editura, universitatea, academia, partidul politic. Titu Maiorescu le-a cumulat pe toate. În condițiuni mai agitate acest cumul l-a mai realizat doar N. Iorga. La Mihail Dragomirescu și

G. Ibrăileanu demnitățile politice sînt absente, dar aceștia au față de E. Lovinescu avantajul Universității. Academia, Universitatea, politica pot amplifica efectul directivei critice, dar nu sînt indispensabile. A-l confrunta cu regret din acest punct de vedere pe E. Lovinescu cu ceilalți înseamnă a transforma extremele în etalon. Fără Universitate, Academie și demnități politice E. Lovinescu a realizat o impunătoare carieră critică.

E. Lovinescu „avușese” înainte de primul război mondial o revistă, chiar o editură (dacă ne amintim că tot la **Flacăra** va tipări o parte din volumele lui), dar nu și un cenacul. Ii lipsea un cenacul. El va fi după război cenacul **Sburătorului**. Prin el E. Lovinescu cumula cu spirit cele trei condiții care fac eutia de rezonanță a actului critic: revista, cenacul, editura.

De fapt nu a fost un singur cenacul **Sburătorului** ci mai multe cu același nume. Virtele acestui cenacul rămîn să fie analizate. Cea mai importantă fază a lui rămîne prima. După aceea nu e vorba decît de o lungă supraviețuire.

„Există organisme delicate și nervoase, care simt cu douăzeci și patru de ore mai înainte schimbările vremii, le pre-

văd intrucitva. Astfel trebuie să fie și spiritul criticului în raport cu judecata publicului. Ceasul său trebuie să meargă cu cel puțin cinci minute înainte față de orologiul primăriei”. Citat este din **Portretele contemporane** ale lui Sainte Beuve. Dacă acceptăm această definiție, E. Lovinescu nu este criticul prin excelență. Cele „cinci minute avans” față de orologiul primăriei le-au dovedit în cazul lui Bacovia, de pildă, Ilarie Chendi și N. Davidescu, în cazul Hortensiei Papadat Bengescu — G. Ibrăileanu, în cazul lui Argezi — B. Fundoianu, S. Cioculescu, Felix Aderca și așa mai departe. În ce consta atunci darul critic al lui E. Lovinescu? În capacitatea sintetică, în caracterul memorabil al formulării, cu alte cuvinte în expresia critică.

E. Lovinescu n-a scăpat de cea mai primitivă acuzație literară: cea de „plagiat”. Chiar dacă n-a fost formulată ca atare acesta este subtextul campaniei **Vieții românești** și a revistelor înrudite împotriva **Istoriei civilizației române moderne**. Evident această istorie a civilizației are un precedent solid pe care nu-l recunoaște în **Spiritul critic** al lui Ibrăileanu.

Chestiunea proprietății asupra temei și a teoriei presupune însă o mai lungă întoarcere înapoi. Necesitatea eliminării de-

calajelor de civilizație și cultură este proclamată încă de pașoptiști. Ea devine o preocupare vie pentru literați înainte de **Contemporanul**. Minus termenul, teoria sincronizării este făcută în egală măsură de Hasdeu, Odobescu, Maiorescu, Gherea.

„E un ce trist, un ce umilitor pentru noi, scrie la 1874 Al. Odobescu, de a constata — cum a făcut-o de mai multe ori pînă acum d-l Hasdeu, chiar de pre această catedră — de a constata cum că, în mai multe materii științifice, cultura noastră se află încă atît de înapoiață, înocit oamenii care se cred a fi corifeii erudițiunii la noi emit în public idei și scrieri care abia le-ar fi putut produce secolii de mult trecuți prin cele mai multe din celelalte părți ale lumii civilizate”. Apelul la intrarea în actualitate, altfel zis sincronizarea, îl făcea Al. Odobescu în cursul de **Istoria arheologiei**. Moștenitor direct prin socialiști și prin Gherea al acestui climat ideatic, Ibrăileanu va fi avut sentimentul frustrării în cazul apariției **Istoriei civilizației române moderne** a lui E. Lovinescu. Meritul acestuia nu stă în originalitatea ideilor, moștenite toate, ci în impunerea teoriei sincronismului ca obiect de controversă și de studiu.

Inerția locurilor comune face din Pompiliu Constantinescu discipolul maximei fidelități față de maestrul său. Inerția locurilor comune se cere revizuită. Comentariul lui Pompiliu Constantinescu la apariția **Istoriei civilizației române moderne** nu vedește de loc vasalitate ci independența opiniei. „Istoria se scrie observă tinărul critic pe marginea cărții, așa cum s-au întimplat faptele, nu cum am fi dorit noi să se întimple”. Regretul de a nu fi fost catolic, sau de a nu fi introdus votul obștesc la 1866, e o eroare”. Reproșul principal adus lui E. Lovinescu de tinărul discipol privește caracterizarea cu sens negativ a literaturii române drept literatură „reacționară”: „Dacă fondul latent al specificului național, serie „discipolul” scandalizat, nu s-a distrus în atingerea cu noile forme de viață, ci le-a modelat conform geniului său, atunci de ce tocmai caracterul de originalitate al literaturii noastre îl supără pe d. Lovinescu?”. „Am fi vrut oare ca Grigorescu, care și-a desăvîșit arta în Franța, să ne zugrăvească peisagiile Normandiei, Breitaniei sau altei provincii, și să nu fi intrupat — în formă apuseană — fondul specific românesc?”. Discipolatul lui Pompiliu Constantinescu nu înseamnă obediența opiniei.

E. Lovinescu aruncă sfidător mînușa „tradiționalismului științific” cerîndu-i să întocmească „inventarul creațiilor proprii ale poporului nostru pentru a constata cu precizie ce a împrutat sau disprețuit pe nedrept prezentul”. E. Lovinescu crede că sarcina aceasta se cuvine s-o îndeplinească alții și nu un istoric al istoriei civilizației române moderne. Criticul nu crede „în putința unei civilizații române (...) ieșită numai pe cale de evoluție, adică de creștere organică”.

Intrucît pictura românească s-a putut dezvolta, evolutiv din stilul bizantin fără influența curentelor moderne? Pentru E. Lovinescu rămîne de dovedit, la 1925,

(Continuare în pagina 17)

MIHAI UNGHEANU ■

Vorbiți și scrieți românește

„O... antialternativă!”

Nu avem un dicționar al limbii „vii” care să prezinte stadiul actual al lexicului românesc, cuprinzînd toate cuvintele care se folosesc în româna uzuală scrisă și vorbită. În dicționarele, mai mult sau mai puțin sincronice, pe care le avem nu sînt înregistrați termenii de strictă specialitate, dar s-au introdus cuvinte care au pătruns în presă și în vorbirea de fiecare zi. Oricum, nu se poate ca dicționarele să oglindească „realitatea de cea mai strictă imediatitate” (!); un asemenea dicționar „n-a eclozat” (de ce nu eclozat? — ar fi mai corect!) încă — dacă ne-am lua după unele ca acestea desprinse din **Săptămîna** (nr. 570, din 6 XI 1981, pag. 3). Trebuie să ai o voință „irepresibilă”.

Oricum, realitatea lingvistică actuală nu ne permite să examinăm izolat, și imediat, soarta unor cuvinte. Cel din subtitlu, **antialternativă**, l-am auzit numai. Termenii din care este format ne-au sugerat și răspunsul la întrebările unui cititor al revistei „Flacăra”. Despre ce este vorba? De cuvîntul **anticameră** scris și sub varianta etimologică (și corectă, din acest

punct de vedere) **antecameră**. Îndreptările noastre recomandă prima formă ca fiind corectă. Dar un astfel de fenomen fonetic și lexical nu este singurul și nici întîmplător într-o limbă. Cum se explică?

Perchea **antecameră-anticameră** provine din confuzia prefixelor (mai curînd elemente de compunere) **anti-** și **ante-**, prezentă încă din latină și care a trecut și în limbile romanice, după cum demonstrează aceste împrumuturi și calcuri: **anticameră** (it. anticamera, fr. antichambre), **antiaerian** (fr. antiaérien), **antiderapant** (fr. antidérapant) etc. Cele două prefixe au însă origini diferite și sensuri diferite. **Ante-** este prefix neologic de origine latină și exprimă „anterioritatea”, spațială („așezat înaintea”, „înainte”, „în față”, „partea dinaintea”) ca în **antebrat**, **antetren** etc., sau temporală („făcut, manifestat... înaintea, mai devreme...”), ca în **antefadă**, **antevorbitor**, **anteproiect** etc. Confuzia dintre **anti** și **ante** a generat forme greșite ca **antecapitalist** și **antecorp**, în loc de **anticapitalist** și **anticorp**. E drept că, în franțuzeste, acest prefix are variantele **anti** și **anti** (de exemplu: **antécédent**, **antichambre**, de unde avem și în românește **antecedent** și **anticameră**).

Prefixul **anti-** este de origine grecească, avînd la bază prepoziția cu sensurile „contra, împotriva”, dar și „în față”, „în loc de”, de ex.: **antialcoolic**, **antinevralgic**, **antirabic**, **antiseptic**, **anticar**, **antibiotic**, **antisocial**, **antiimperialist**, **antiinflaționist**,

antisoc etc., în diverse stiluri ale limbii (medical, tehnic, publicistic etc.). În româna actuală, prefixul este foarte productiv. Dar, după cum am văzut, **ant-** și **anti-** și invers. Din această confuzie a reieșit **anticameră**, pe care lucrările noastre de specialitate o considerăm corectă (și nu **antecameră**, cum ar fi etimologic, cu sensul cunoscut: „cameră de așteptare la intrarea într-un birou, într-un cabinet”; de aici și locuțiunea — neplăcută, adesea! — a **face anticameră**, „a aștepta pentru a fi primit de cineva”).

În ce privește al doilea termen, el este întîlnit sub două forme, una moștenită (cămară), alta împrumutată (cameră), mult mai nouă (la Budai-Deleanu era cea apropiată de franceză, prin pronunțarea limbii greacă).

Ca **alternativă**, problema pare mai complicată. Citesc adesea în presă (și auzim și mai des): a fost pus în față a două alternative. Cum **alternativă** nu duce la existența a două soluții, ar însemna că, logic, ar trebui să înțelegem **patru** soluții. Așadar, **alternativă** înseamnă „posibilitatea de a alege între două lucruri, două căi, două soluții etc.”. Folosirea cuvîntului **alternativă** în contexte cu una sau două nu se pare corectă. E bine să spunem: „mă aflu (găsesc), sînt în fața acestei alternative” (căci două înseamnă nu multiplu al lui doi, deci patru!). Cuvîntul ne

duce însă la dilemă, cu care este înrudit semantic, și prin care se înțelege „rationament cu două premise, contradicții care duc la aceeași concluzie”, „situație cu două ieșiri, ambele defavorabile”, sau chiar „incurcătura”, „alternativă” (la origine, cuvîntul grecesc **dilemma** este și el format din **dis** „doi” și **lemma** „argument”, de unde și **lemă**, în matematică „teoremă preliminară a cărei demonstrare servește explicarea teoremei următoare”). Că este cineva într-o dilemă, da. Fără discuție, în sensul dat de noi mai sus, nu așa cum ni-l dă **Dicționarul explicativ al limbii române**: „Rationament care pune două alternative (deci patru — înțelegem noi!) dintre care trebuie aleasă una (adică două — iarăși zicem noi!), desi ambele (adică patru — și iarăși zicem noi!) duc la aceeași concluzie”. Și, continuă **Dicționarul**..., „incurcătura în care se află cineva cînd este obligat să aleagă între două (!) alternative (deci patru!) cu perspective (aproximativ) egale” (p. 266).

Dacă **Dicționarul**... ne pune „în fața a două alternative”, de ce să ne mai mire apariția expresiei încriminate în scrisul și în vorbirea multora? Mai complicat decît variabila cu funcții complexe din matematică!

Curat... **alternativă**, dar, cite (alternativă)? (Și, mai ales, **antialternativă**!). Iată dilema... alternativă!

GH. POALELUNGI ■

CRONICA SPECTACOLELOR

D. R. Popescu: de la bucuria lecturii la viziunea scenică

Mormintul călărețului avar în interpretarea Teatrului „L. S. Bulandra” e un spectacol jucat pe scara de incendiu. Un spectacol eveniment, care trântă să a, care zguduie conștiințe. Un spectacol care nu poate lăsa pe nimeni indiferent, un spectacol care provoacă, un spectacol care convinge. Din punct de vedere estetic, reprezentarea trăiește mărunț, concret, fără amplitudine, mizind pe un realism imediat și desuet. În absența regizorului (Mircea Marin), care a acceptat imprudența de a repeta spectacolul montat odată la Brașov, actorii s-au dezlănțuit pe măsura uriașelor lor posibilități, transind reprezentarea în favoarea lor, uneori cu performanțe memorabile, alteori șters sau telefonat. Mariana Mișuț e copleșitoare, ea a dat personajului dimensiunea caldă, umană, plină de slăbiciuni dar și necruțătoare a unei eroine de epopee. Mircea Diaconu, cu o detașare aproape hieratică, de nebulă limpede și inofensiv, a trecut prin rol de cele mai multe ori cu incandescență, alteori episodice dar cu ironie, cu tile dezlețat inteligent. Ion Besoiu a jucat perpendicular destinul tragic al unui muritor de rind care se bucură de voluptățile lumii dar care își impune zale și coif de soldat, revolver de justițiar feroce și nimb fals de revoluționar de profesie. Rebenjiuc își transformă personajul într-o malformație a unei epoci de erori grave și uneori ireparabile, interpretarea actorului împinge personajul în zone abisale, comicul și grotescul, său îngheață surisul pe buze, dramatismul său dă frisoane. E personajul care se ține minte cel mai mult din spectacol! Irina Petrescu se ridică înțelept, nuanțat, rafinat de la nevinovăția unui copil scăpat întâmplător dintr-o sinucidere colectivă, la vinovăția torturată a judecătorului și călăului care în cele din urmă se dovedește tot o victimă. George Oancea a avut bun-simț și prestanță în rolul unui activist de partid care repară orologiile dereglate și paroxistice ale unei lumi încărcate de păcate. În rest, roluri de serviciu (mai puțin pentru George Oprina, Mircea Bașta, Simion Hetea, Mirela Gorca, Florentin Dușe), interpretări uneori cu aplomb, alteori cu lipsă de entuziasm. Într-o distribuție greoaie, eterogenă din punct de vedere stilistic. Spectacolului i se poate reproșa eludarea dimensiunii fabuloase, a dimensiunii poetice a textului, fundamentala pentru dramaturgia lui D. R. Popescu și absolut necesară în **Mormintul călărețului avar**. Regizorul a greșit de această dată fundamental îngrămădind în scenă cu minuțiozitate zgura concretă a tuturor lucrurilor și gesturilor mărunte, caligrafic meschin realitatea, scăpând din vedere componenta esențială a frescei, aceea care trebuia să ridice această lume colcăitoare de oameni frumoși (puțini) și de profitori mai mult sau mai puțin oribili, odioși, dincolo de limita superficială a literii de ziar, a pamfletului și a eseului dramatic, spre zonele rarefiate unde se pierde forța de gravitație și fantasticul pune stăpînire pe destine.

D. R. Popescu nu-și ajută regizorii și actorii oferindu-le exact cheia și linia de interpretare cea mai adecvată; el oferă în schimb un material de viață și de poezie imens, credibil atît în registrul existenței concrete cît și în registrul fabulei și simbolului, lăsînd la buna inspirație a regizorilor, a directorilor de scenă, sinteza cea mai potrivită pentru un spectacol. Din acest punct de vedere Mircea Marin a fost un regizor curajos, dar care nu a găsit un echivalent revelator între bucuria lecturii unui astfel de text și viziunea sa scenică.

Spectacolul mobilizînd imense resurse actoricești și implicînd un travaliu extraordinar (pe care alte teatre bucurestene nu și l-au asumat!), va fi urmărit cu interes de spectatori pentru că își vor recunoaște o parte din biografie sau, mai ales, vor învăța cum nu trebuie să trăiască. Avertisment pentru istorie.

ADRIAN DOHOTARU

Premieră la Opera Română: Miorița

Apariția unei noi creații românești, în genul muzical-dramatic, constituie întotdeauna un eveniment, mai cu seamă dacă la temelie opere se află un libret bazat în întregime pe ceea ce Dimitrie Bolintineanu spunea: „Homer nu a cunoscut mai bine inima omenească ca autorul **Mioarei**” — balada „**Miorița**”. Hotărîrea de a reda într-o operă de artă suflul și concepțiile ce se degajă din această creație de seamă a spiritualității românești este cel puțin temerară, iar a accepta regia unui asemenea spectacol înseamnă, de la bun început, o asumare și a unui eventual triumf, dar și a pericolului unui eșec. Căci opere cu subiect mioritic s-au scris multe, dar lucrări scenice de mare anvergură foarte puține. Iată însă că Opera Română din București, după multe ezitări, s-a încumetat să treacă de la spectacolul pe bandă magnetică, cum era gîndit inițial, la spectacolul pe viu, avînd — adică — toate elementele componente dintr-un spectacol de gen, orchestra, cor, balet, soliști etc.

Fără îndoială că Opera Română a dorit, prin această premieră, să deschidă un nou drum în prezentarea creațiilor muzicale autohtone. Dealtfel, începutul baletului-oratoriu marca prin sunetele orchestrei, dirijată la un înalt nivel profesional și artistic de Carol Litvin, ca și prin depănarea baladelor, de către vocile pline ale coriștilor (dirijor Stelian Olariu), un spectacol promițător, deosebit. În realizarea acestei creații, maestrul de balet Vasile Marcu s-a încercat, după părerea noastră, pe sine, la reușita spectacolului contribuind eficient și arhitectul Nicolae Drăgan, semnatarul decorurilor, ca și maestrul de lumină, Ion Cotîrlă. Cît privește soliștii baletului, toată admirația pentru efortul artistic al celor trei bacl (Ștefan Bănică — baciul moldovean, George Bodnariuc — baciul vrîncean și Adrian Gheorghiu — baciul ungurean), ca și pentru Adriana Rotaru, în rolul Mioriței. Cuvinte bune trebuie spuse și despre Aglaia Gheorghe (Spectrul Invidiei), Eugenia Cotovelea (Măicuța bătrînă), ca și despre ceilalți protagoniști ai baletului, care, împreună cu ansamblul, au confirmat încă o dată clasa ridicată, tehnică și artistică, a școlii coregrafice românești. Cît despre soliștii vocali, Gerda Radler a manifestat o bună dispoziție de cînt, dar o mai slabă dicțiune. Veronica Gîrbu, în rolul Măicuței, a dovedit același bun nivel interpretativ cu care ne-a obișnuit, iar tenorul Nicolae Bratu (ciobănașul) a fost șovăitor la început și strălucitor spre sfîrșit.

Maestrul Vasile Marcu a înțeles simbioza care există între muzica lui Gheorghe Dumitrescu și versul popular mioritic, ele îngemănîndu-se, aproape, în structurile compoziționale. Regizorul a mers către raișcarea populară stilizată, imbinată cu rigurile baletului clasic. Acest fapt s-a vădit mai mult în primul act și mai puțin în al doilea, rezultatul final constituindu-se într-un spectacol care ridică destule semne de întrebare; aceasta, în pofida realei valori a opere muzicale. Desigur, n-am dori să se înțeleagă greșit cele afirmate mai înainte. „**Miorița**” este un balet-oratoriu aparținînd muzicii culte și nu ar fi bine ca el să se transforme într-o oarecare sultă de dansuri populare românești, stilizate sau nestilizate. Am fi dorit însă ca, după ce am asistat la atîtea reușite ale ansamblurilor noastre de balet și am vizionat suficient de multe companii străine care ne-au vizitat țara, să aplaudăm un spectacol modern prin concepție și mijloace, artistice și tehnice; un spectacol care, fără a exclude arhaicul legendei sau al miturilor, să pună mai bine în valoare acea înfrățire, arătată mai sus, dintre compoziția cultă și narațiunea populară, oferită cu multă generozitate de partitura lui Gheorghe Dumitrescu.

Dincolo de aceasta, baletul-oratoriu „**Miorița**” rămîne — trebuie să rămînă, credem noi! — ca un punct de referință în repertoriul teatrelor noastre de operă.

CLAUDIU NEGULESCU

Karamazovii pe scena Teatrului „Nottara”

Dramatizarea unei opere clasice este o întreprindere dificilă și de foarte multe ori sortită eșecului. Cititorul, invitat să devină și spectator, se simte în permanent jenat de reducere și augmentațiile translației, de soluțiile scenice, de jocul și înfățișarea interpretelor, și pentru el esențialul rămîne în continuare acolo în litera cărții. În cazul „**Karamazovilor**” este vorba însă de o creație profund originală, chiar dacă, paradoxal, piesa lui Horia Lovinescu și Dan Micu porneste de la cunoscutul roman scris de Fiodor Mihailovici Dostoievski și adoptă în linii generale personajele, întâmplările și ordinea epică existente în „**Frații Karamazov**”.

Spectacolul este monumental, coplesitor și sentimentul dominant este cel pe care și-l dau superproducțiile cinematografice, evident cele izbutite. Prin scenă trec nu mai puțin de treizeci de personaje, episoadele se desprind unul din altul prin procedee care amintesc din nou arta filmului și în primul rînd fonduurile și înălțările de montaj, eroii trag după ei trenuri unor personaje-simbol, — piese de fundal și culoare, care amintesc și nu prea rolu corului antic. Cu toate acestea nimic extravagant și strident în această arhitectură savantă. Spectacolul este condus dealtfel cu tact și mină sigură, recunoaștem pe întreaga lui întindere prezența unui regizor ce oculește cu talent și inteligentă clișeele și soluțiile artistice proamabile. S-a reposedat totuși pe nedrept autorilor de către unii spectatori că piesa n-ar avea atmosferă rusească și nici teribilele inversunări universului dostoievskian. Este, considerăm, un mod simplist de înțelegere a unei opere dramatice care își trage seva într-o mare măsură și din realități contemporane și în care imaginea concretă a viciului, despotismului și cruzimii ne întoarce mai degrabă gîndurile spre fapte și oameni din peisajul secolului nostru.

Ne permitem totuși să observăm că spectacolul este peste puterile omului din sală, „**Karamazovii**” durează patru ore, ceea ce înseamnă mult prea mult în bugetul de timp al cetățeanului nostru.

În rolul bătrînului libertin Feodor Pavlovič Karamazov, George Constantin, binecunoscut. Exceptional, ca întotdeauna, dar, tot ca de obicei, același. Dar cunoaștem în lume atît de mulți mari actori care se joacă pe ei înșiși! Un interpret care își compune cu grijă rolul, Alexandru Reșan, de data aceasta în pielea lui Ivan Feodorovici, s-a dovedit, totuși, pe alocuri, furat și nu stăpîn în mijlocul exploziilor verbale ale textului. Sălbaticul, crudul, teribilul Dmitri ni s-a părut în schimb aproape perfect în interpretarea lui Ștefan Sileanu. Construcția personajului face dovada unui profund efort compozițional și nu este deloc întâmplătoare, cum greșit a tinut să observe un critic. În rolul lui Alexei, Dragoș Păslaru ne-a dăruit un soi de fantomă a inocenței, a fost admirabil ca mică și prezentă scenică, dar uneori supărător prin malititățile puținei cuvinte rostite. Cu totul remarcabilă, Dana Dogaru în rolul Grușenka, entuziasmul nostru fiind motivat și de faptul că în urmă cu numai trei zile am urmărit-o și într-o piesă televizată și, deci, într-o cuprindere globală, am putut aprecia largul registru al acestei foarte talentate artiste. Cu multă înțelegere pentru un rol dificil, Ioana Crăciunescu în Katerina, Horațiu Mălăele, care și-a obișnuit publicul cu roluri de comedie, a avut o misiune dificilă în interpretarea lui Smerdeakov, dar ne-a dăruit totuși un personaj posibil.

Decorul, corect, funcțional, dar în afara unor plămăiri de excepție (Dragoș Georgescu). Muzica în schimb (Vasile Sirli) este divină, alcătuită cea de a patra dimensiune a spectacolului. În esență, **Karamazovii** se impune ca opera de maturitate a unui mare autor dramatic.

LIVIU TIMBUS

PRIN EXPOZIȚII

Lucian Blaga, omagiat

Poeti care să scrie, privind la picturi, poeme ale unor stări sau pasteluri se cunosc și vor mai fi, pentru că un tablou este întotdeauna și o îmbiere la cuvînt. Pictura, realistă ori abstractă, reflectînd un existent ori născînd din sine și din necunoscut, poate fi tîmărită, mediată, cinstită prin verb. Poezia, însă, îi cheamă destul de rar pe pictori. O cauză pare să fie aceea că dintr-un singur tablou poți pricepe întregul operii unui pictor, pe cînd dintr-o poezie abia de ai oarecare sugestii în ce privește estetica scriitorului. Trebuie să cunoști toată lucrarea poetică a unui om de literă ca să speri într-un echivalent plastic convingător.

Titina Comșa, la vremea cînd artistul află floarea unei vieți de creație, face din „universul mitic al poemelor lui

Blaga” — cum, dealtfel, o și mărturiseste — cauza tuturor tapiseriilor sale. Munca autorului de tapiserie e migăloasă și pretinde o preparare sufletească specială. O tapiserie pune pasiunea creatoare la probe nu tocmai ușoare. E vorba de un tip de efort intelectual apropiat de al arhitecților. Tapiseria o vezi, cum se spune, cu ochii minții, iar ce urmează — cartoanele, adică, și tesutul propriu-zis — nu-i decît confirmarea. Întruparea, materializarea unei viziuni. Aici e mai mult ca oriunde valabilă ideea că un lucru bine început e pe jumătate încheiat. La poezia lui Blaga, Titina Comșa are prezentimentul miraculosului în natură, în toate cite există. Ea imaginează extaze, zborul fiind cheia, rațiunea fiecărei lucrări. Culoarea e îndatorată frumos tehnicii picturii impresioniste și, în general, dacă am căuta ecoul impresionist în artele decorative, spre o astfel de tapiserie va trebui să ne îndreptăm. E de observat, totodată, o

subtilă înfrîngere din partea scoartelor tărănești din sudul țării. Acestea fiind reperate, se înțelege că monumentalitatea, ca stare fundamentală a tapiseriei, îngăduie unele corectii. Monumentalitatea lucrărilor Titinei Comșa e blatină, marini-moasă cu tot omul. (Tudor Octavian)

Sub semnul maeștrilor statornici

Prin lucrările expuse recent în salonul de artă al Bibliotecii municipale „Mihail Sadoveanu” din București, Octavia Berca nu adaugă palmaresului ei doar o expoziție în plus, ci, insistînd în direcții neexplorate încă, își dezvăluie disponibilități suplimentare. De regulă, pictura amatorilor se află în competiție în primul rînd cu ea însăși și acest adevăr reprezintă fondul problemei și atunci cînd apreciem arta acestor pictorițe. Desigur, putem citi în portretele, peisajele și naturile ei statice influențe

diverse, mai mult sau mai puțin pronunțate, dar, curînd, o anume sugesție de paginație, un anume ton al culorilor, sau un subiect inedit pur și simplu izbutesc să impună cuantumului de prospețime și siguranță de sine al talentului nativ, șlefuit prin frecvența picturii de calitate. Astfel, putem spune că și Octavia Berca are, mai mult decît obișnuite surse de inspirație, maeștrii statornici. Din imediata lor vecinătate orizonturile artei se drapează într-o certitudine necesară. Pînă cînd ne dăm seama că nu mai este de vorbit doar de căutări creatoare, ci și despre o creație care și-a aflat măsura elanului din temelul ei. (P. Mihai)

Înțelegerea mării și emoția de a o picta

Despre Nicolae Savopol s-ar fi convenit să scriem mai ales în perioada marilor canicule, cînd pictura sa, cu predilecție peisaj marin, ne-ar fi creat senzația că-n preajma noas-

tră începe să adie briza largului și dulcea legănare a valurilor mării. Și totuși, de-abia acum, în mijloc de noiembrie umed și rece, ne-ncumetăm să încredințăm hirtiei și tiparului gîndul nostru despre acest „olandez zburător” cum l-au numit, din totdeauna, confratii săi. Că multă, foarte multă lume îi iubește pe-acest fost căpitan de cursă lungă, adevărat lup de mare, e și firesc și acest firesc se datorește faptului că Nicolae Savopol este prezent, cu strădaniile sale, în mișcarea plastică românească de foarte mulți ani, pictorul în cauză ajungînd pînă-n clipa de față la frumoasa vîrstă de 76 de ani. Dar, fără îndoială, nu numai vîrsta contează în acea apreciere despre care vorbeam, ci și valoarea în sine a lucrărilor sale. Cu convingerea că, totuși, nu vom exagera cu nimic, vom considera că Nicolae Savopol vine și pictează marea așa cum a simțit-o, de-a lungul a peste 50 de ani de marinărie, și nu doar așa cum a văzut-o, situație care schimbă totalmente datele pro-

blemel, peisajele sale fiind, din această cauză, o continuă mărturisire, efectuată cu mijloace plastice specifice, și nu o simplă incitare în fața vesnicului frîmțat al mării. Acestea fiind zise, nu vom prefaca că am uitat să punem și-a doua întrebare, cea mai importantă, dealtfel, atunci cînd vorbim despre strădaniile unui pictor amator. Cît de rotundă, cît de implinită este deci mărturisirea lui Nicolae Savopol? Din acest punct de vedere, nu puțin sînt cei care, afirmînd că Nicolae Savopol trebuia să aprofundeze, să caute mai îndelung, să-și afle un limbaj propriu și totodată plastic... și cite nu mai pot spune cei care, inventînd un nod în papură?! Dar s-a tot uitat pînă acum că Nicolae Savopol a tot căutat, a săpat adînc și a aflat acel limbaj propriu, înțelegerea mării și emoția însăși de a o picta, calități care, la acest vîrstnic pictor, o adevărată tinerețe fără bătrînețe, se impun cu o claritate pe care nu se poate să nu o întrezezi. (Victor Niță)

IN LOC DE CRONICĂ MUZICALĂ

Horia Moculescu:
Cu onestitate, despre muzica ușoară

— De la început, dv., Horia Moculescu, ne-ați declarat că sinteți un om onest și că, în consecință, veți vorbi cu onestitate despre muzica ușoară. Dezvăluți-ne — cu onestitate! — de ce nu mai cîntați de atîta vreme? Cu ani în urmă, la Mamaia, în plin sezon estival, oamenii se duceau la restaurant „Modern”, sau la „Marea Neagră”, ca să-l asculte pe Horia Moculescu. Dar acum...

— Nu pot spune că vinovata principală este vîrsta. Dar ca să cînti pe scena unui restaurant nu e deloc ușor. Pentru că ești obligat să cînti piesele românești la nivelul celor pe care le importi, oferindu-le aceluiași public. Eu am cîntat întotdeauna nu „procentual” muzica românească și nici cu convingerea compozitorului implicat. Îmi alegeam piesele românești cu grijă, cu experiența dobîndită în turneele din străinătate, unde constatam, cu orgoliu patriotic, că avem o muzică ușoară de o calitate extraordinară.

— Nici chiar așa. Vorbești de onestitate...

— Nu m-ați înțeles. Toată problema este cum cînti muzica ușoară românească.

— Nu ce cînti?

— Niciodată muzica românească n-a fost criticată. Ci numai textele.

— Cum se explică avalanșa de texte proaste, submediocre? Și de ce în cazul unor asemenea texte nu iau atitudine chiar compozitorii?

— Marea majoritate a compozitorilor pe care-i cunosc sînt oameni foarte cultivati. Toți își propun un barem artistic elevat. Nici unul nu și-ar putea permite, din pornire, să propună o melodie pe niște versuri stupide; dimpotrivă. Dar să privesc și reversul medaliei. De exemplu, radioul s-a abținut luni în șir să difuzeze melodia lui Gelu Solomonescu, Evrica. Știți de ce? Pentru că cineva a spus, vigilent: „Dar dacă se va înțelege nu «evrica», ci «evreica»?” Iar mie mi se scrie, pe o fișă aparținînd melodiei 10 ore și ceva, „Atenție la text”, fiindcă în versurile respectivei melodii, semnate de George Țârnea, se spune: „Și în fine, la orele unu / Nebunii vor trage cu tunu”. Chiar să nu fi fost înțeles mesajul anti-războinic al poeziei, atît de net și atît de clar, deși rostit într-o formulă originală?

— Ne sugerați ideea că factorii de decizie, redactorii muzicali ș.a., ar încuraja numai acele melodii cu texte minore, fără „probleme”.

— Eu vă prezint numai fapte. Iată încă una: o persoană cu putere de decizie, tot din Radiodifuziunea română, la versul „Sînt un om / ne-invins, / dar poate de înfrînt”, dintr-o poezie pe care o pusese

pe muzică, mi-a replicat: „cum, tovarășe Moculescu, noi putem fi înfrînti?... Există citeva sentimente omenești, prin definiție inatacabile ca pretexte pentru o melodie de muzică ușoară: despărțire, moarte, durere etc., etc. Dar oare ne putem mîrgini doar la ele? Nu vom ajunge să ignorăm, prin numărul imens de variante de texte pe aceeași temă, celelalte sentimente care ne definesc, ne frămîntă, fac parte din ființa noastră? Credeți că aceea perlă a lui Jacques Brel, cîntată de Serge Lama, J'arrive, ar fi putut fi prezentată publicului nostru prin intermediul RTV-ului?

— Dar s-a prezentat!

— Da, dar nu ca o melodie a compozitorilor noștri. Noi excelăm printr-o anume puzoare, ca să nu-i zic altfel, în afirmarea sentimentelor mari, puternice, drept care, în mod inevitabil, ajungem ca textele acceptate de persoanele amintite să fie minore, neutre, palide, sau de un patriotism searbăt. Apropo de temele abordate de muzica ușoară. În 1978 am primit un telefon de la un redactor muzical al televiziunii, prieten cu mine, care mi-a spus că are nevoie de o primă audiență: „Am o melodie de dragoste”, i-am spus, iar el mi-a replicat: „Poate să fie vorba despre dragostea dintre el și păre, el și munte, el și mare, el și viață, el și stele, chiar el și muncă, dar nu cumva să fie vorba despre dragostea dintre el și ea!” Bineînțeles că acea primă audiență n-a mai avut loc. Desigur, din cauza mea!

— Să nu uităm totuși acele frumoase cîntece de dragoste pentru țară, pentru natura noastră...

— Nu cred că există o altă țară din lume al cărei nume să fie pomenit atît de des în muzica ușoară. Nici cînd o pereche de îndrăgostiți nu va fredona, plimbîndu-se, un marș revoluționar, după cum n-aș vedea cum în momente de răsruce ale unei națiuni s-ar putea cînta, imnic, melodii de muzică ușoară. Fiecare gen, separat, are destinația lui. Nimic rău în asta, dar ne paște un mare pericol, acela de a transforma sentimentul patriotic într-unul patriotard.

— Vorbiți-ne, vă rugăm, și despre compozitori. Ei nu groșesc niciodată?

— Nu e normal să mai greșescă uneori și ei? Le putem cere capodopere în fiecare zi? Ne nemulțumesc — și nu o dată — melodii străine, cîntate și răs_cîntate pe scenele lumii, melodii care ajung la noi în urma unei selecții a unei cernerii cu toate „sitele” naționale și internaționale darmito o producție românească abia născută! Și încă ceva. În măsura în care sîntem — cum sîntem acum — lipsiți

de posibilitatea confruntării cu producțiile altor națiuni, nu numai pe scenele unor festivaluri internaționale la care ajungem intimplător, dar și pe scenele românești, nu vom avea niciodată, nici noi, nici publicul, imaginea reală, exactă a talentului și a profesionalismului compozitorilor noștri. Există interpreți străini care în asemenea festivaluri, au descoperit nemăsurate splendori componistice românești, revelindu-ni-le sub o lumină nouă.

— Noi n-avem astfel de interpreți?

— Ba avem. Dar la noi, primul criteriu de selecție al interpretelor este cel estetic (mai pe românește, cum arată cîntărețul sau cîntăreața) și nu calitatea vocii. (Sînt convins că la televiziunea noastră n-ar fi fost niciodată „promovat” un cîntăreț ca Aznavour, de pildă.) E bine că ați lărgit vorbind despre interpreți, discuția, fiindcă problemele muzicii ușoare nu se limitează doar la acele ale actului de creație. Trebuie aduși în discuție toți factorii implicați. Nu numai cei umani (și inumani!), ci și factorii materiali. Nu avem instrumente competitive.

— Dar se poate face muzică bună și cu o singură chitară! Mă refer la muzica tinăra.

— Sigur că da. Cunosce interpreți de muzică folk — eu nu cunosc termenul de „muzică tinăra” — care au progresat, în ultimii cinci-șase ani, spectaculos ca instrumentiști, după cum sînt și alții care n-au descoperit nici un acord în plus față de cele trei cu care au debutat.

— Ce ne mai puteți spune despre interpreți?

— Numărul lor, în mod nefiresc, este în continuă scădere. Cauzele sînt de ordin strict organizatoric: lipsa unei școlări universitare, lipsa stimulentei materiale, ca și a celor morale, prin dispariția oricăror concursuri de interpretare. Am vorbit mai înainte despre „Cerbul de aur”. Să vorbim acum și despre festivalul național de la Mamaia (altă dispariție regretabilă), festival care trezise o adevărată efervescență creatoare atît în rîndul compozitorilor cit și în acela al interpretelor. Îmi pare rău că, în legătură cu festivalul de la Mamaia, în revista Flacăra s-au scris citeva lucruri fără acoperire în fapte. Cum că, de exemplu, la acest festival erau în joc mari interese. Haideți să vă fac o mărturisire. La ultimul festival, cel din 1976, cînd am obținut primul meu premiu (al III-lea), diploma mi-a fost înminată în subsolurile teatrului de vară iar imensa sumă cu care am fost recom-pensat și pentru care, chipurile, ar fi meritat să-mi vind onestitatea, a fost de 2.213 lei. Îmi pare rău, de asemenea, că, recent, Mircea Diaconu a scris, tot în Flacăra, că muzica ușoară este „afacerea citorva indivizi”. Cine sînt aceștia, ce afaceri fac ei? Aș putea fi de acord, în ultimă instanță, cu ideea de „afacere”, dacă mă gîndesc că formația Beatles a reabilitat balanța de plăți a Angliei. Deci, n-aș exclude posibilitatea ca muzica ușoară românească să fie una din marile producătoare de valută.

CORNELIA BARBU

Vasile Donose:
Cu mîhnire, despre moștenirea Enescu

— Stimate tovarășe Vasile Donose, considerăm manifestările recent încheiate ale centenarului nașterii lui George Enescu și festivalul cu același nume bune prilejuri de apreciere a audienței muzicii românești — enesciene, în primul rînd — în lume. Și tocmai despre asta vă rugăm să ne vorbiți: despre situația creației enesciene — așa cum o cunoașteți dv. — în contextul muzicii mondiale.

— Indiscutabil, muzica lui George Enescu se constituie într-o prezență notabilă în muzica lumii, dar această prezență nu este încă remarcabilă, cum ar dreptul să fie. Nu de puține ori, audiența ei se sublimează în simplă receptivitate. În virtutea acestei receptivități, recent, elvețienii au plătit reprezentarea operei Oedip la Lausanne și Lucerna. O suită de manifestări Enescu consemnează stagiunea de toamnă din Berlin occidental. Muzica enesciană a mai fost aplaudată la Paris, Viena, Stockholm, Moscova, Beijing etc. Reputatul pianist Egly Tibor l-a interpretat excelent pe Enescu la Budapesta. Ni se solicită partituri enesciene de la Istanbul și Ankara. Însăși recenta ediție a Festivalului „George Enescu” a polarizat o atenție deosebită, nu numai datorită condițiilor excelente de organizare, ci în primul rînd prin substanța lui muzicală, al cărei miez a fost creația enesciană. Însă nu pot trece cu vederea o remarcă îndreptățită a lui Alain Paris, redactor șef muzical la France-Culture: „Desigur, sărbătorim cu bucurie centenarul lui George Enescu, omagîndu-i personalitatea și prin festivalul ce-i poartă numele. Îi ascultăm creația și o admirăm sincer. Dar ce se va întimpla după aceste manifestări? Și sînt convins că Alain Paris a atins punctul nevralgic al problemei. George Enescu este încă prea puțin cunoscut în lume și la conturarea acestei situații evident nedorite au concurat și concură mai mulți factori. Muzica lui George Enescu este un bun național și se pare că nu toți factorii responsabili, în

primul rînd cei din ierarhia vieții noastre muzicale, au ajuns la convingerea deplină că trebuie s-o privesc ca pe un bun național, ca o parte integrantă a ființei noastre etnice, spirituale. În plus, este vorba despre o creație unică în muzica modernă. Tiberiu Olah, care a studiat amănunțit și cu o deosebită aplicație partitura poemului Vox Maris, a ajuns la concluzii revelatoare: fără a fi serialist, tonalist, atonalist sau dodecafonist, Enescu a creat totuși un sistem propriu, în cadrul căruia fiecare notă are o semnificație precisă, reliefînd prin eterofonie și polieterofonie o excepțională densitate a gîndirii și mesajului. Cu toate acestea, aș îndrăzni să spun că Enescu este chiar și la noi prea puțin cunoscut. Bineînțeles, rapsozii, devenite adevărate șlagăre ale muzicii simfonice românești, sînt opere de o certă valoare, dar să nu uităm că sînt, totuși, opere de tinerete, în care geniul nu-și aflase toată măsura. Adevărata substanță a muzicii enesciene, specificul ei de esență se află în altă parte. Și tocmai această altă parte se impune și circulă dificil, datorită informației precare, și la noi, și peste hotare. Din mai multe motive...

— Numiți unul dintre aceste motive, cel ce vi se pare a fi mai puternic...

— De mai multe decenii, drepturile de autor asupra creației enesciene sînt, implicit, pîrgiile cele mai eficiente ale promovării ei nu se află în posesia statului român și a autorităților lui culturale, ci în proprietatea unei instituții particulare: editura muzicală pariziană Salabert. Este vorba despre o stare nefirească a lucrurilor, și nu mai putem evita să ne referim la consecințele ei. Datorită acestei situații, nu putem pune la îndemina publicului larg memoriile lui Enescu și convorbirile sale cu Gavoty. Nu putem răspunde solicitărilor de partituri din lumea întreagă. Nu mai știm care este soarta manuscriselor sale fundamentale. În virtutea acestei situații, cum spuneam, elvețienii au plătit dreptul de a viziona opera Oedip

în montare românească... numitei edituri pariziene. Cîndva a existat un aranjament între organizațiile culturale românești de resort și editura Salabert și atunci am putut să-i difuzăm masiv opera, cel puțin în țară. Între timp, aranjamentul a expirat și se pare că tocmai din această cauză integrala Enescu, tipărită cu mari cheltuieli, nu se difuzează și nu își implineste menirea. Necesitățile de partituri enesciene pentru diverse instituții muzicale sînt greu de acoperit atîta vreme cît noi, cei în drept să impunem opera lui George Enescu în lume, sîntem nevoiți să îndrumăm solicitanții spre adrese străine. Și credem că a sosit timpul, după cum a demonstrat-o cu prisosință și această excelentă ediție a festivalului, ca opera compozitorului să fie privită ca o dimensiune fundamentală a spiritualității noastre, ca un tezaur de preț al patrimoniului nostru cultural. A sosit timpul să se întreprindă demersuri serioase și calificate în vederea revenirii drepturilor de autor asupra operei lui George Enescu în proprietatea statului român. Personal, nu cred că este greu de împlinit un asemenea deziderat. Important este să se acționeze cu pasiune, bună-credință și competență în acest sens. În același timp, re-lansarea Concursului internațional „George Enescu” ar contribui în mod deosebit la propagarea muzicii sale, prin însuși faptul că lucrările lui s-ar integra temeinic în repertoriul unor muzicieni nu numai valoroși, ci și de viitor. Dar revenind la problema drepturilor de autor, sînt convins că prin rezolvarea ei amiabilă autoritățile culturale s-ar putea dedica cu un alt elan și de pe o altă platformă afirmării lui Enescu în lume. Ar fi, pentru muzica românească, o autoeliberare...

— Peste toate, ce considerați că a reprezentat această toamnă dedicată lui George Enescu?

— O izbîndă de prestigiu a spiritualității românești, care, desfășurîndu-se imediat după încheierea celei de a III-a ediții a Festivalului național Cîntarea României, ni s-a relevat ca un corolar al acestuia. Cu vii și durabile ecouri în viața muzicală internațională. Faptul că manifestările dedicate centenarului nașterii lui George Enescu au fost sprijinite larg de forurile de partid și de stat este o dovadă în plus că problemele discutate mai sus, privind moștenirea compozitorului, nu sînt insolubile.

— Vă mulțumesc.

MIHAI PELIN

Gînduri la un centenar

(Urmare din pagina 15)

„posibilitatea unei muzici populare românești pe baza cîntecului popular, a isonului grecesc sau a manelei turești, fără știința contrapunctului și a orcheștrăției”. O arhitectură urbană românească pornită din „forma culei de caracter pur defensiv” i se părea imposibilă și așa mai departe. Atitudinea și afirmațiile sînt pentru 1925 excesive. Cît de sincronizată era viața românească cu formele europene a tînut s-o arate N. Iorga în Istoria literaturii românești, Introducere sintetică, carte în care replica la aceste teorii este evidentă.

★

Considerăm util să-l citim pe E. Lovinescu prin prisma opiniilor despre clasicism și baroc ale lui Eugenio D'Ors: „Orice clasicism fiind prin esență intelectualist, este prin definiție normaliv și autoritar. Și reciproc, pentru că orice baroc este vitalist, el va fi ca atare libertin și va traduce un abandon, o venerație în fața forței. De aceea clasicismul a fost numit și umanism, denumirea devenind aproape un sinonim. Sensul cosmic al barocului, dimpotrivă, s-a dezvoltat pe de-a-ntregul în vocația sa eternă pentru peisaj și folclor”. Să ne amintim refuzul lui E. Lovinescu de a considera folclorul drept model și hrană literaturii culte. Este una din celebrele sale revizui, într-un climat saturat de elogii aduse mediului rural și folclorului. Barocul, continuă Eugenio D'Ors, conține întotdeauna în esența sa ceva rural, pagin, țărănesc”. Clasicismul lui E. Lovinescu ține în acest caz în egală măsură de structură și de formație. Nu intimplător E. Lovinescu nu gusta estetica urtului din Gib Mihaescu, după cum nici pozițiile moderniste extreme.

★

Critica lui E. Lovinescu marchează o epocă în literatura română. De aici și pînă la tendința de a-i trage pe toți urmașii din pulpana marelui dispărut a mai fost doar un pas. Cerul literaturii române s-a umplut de lovinescieni. „În concepția Melaniei Livadă, scrie Șerban Cioculescu, și G. Călinescu, și Pompiliu, și Vladimir, și subscrisul apărăm la lovinescieni. Cred că n-are dreptate decît cu Pompiliu, în care Lovinescu și-a văzut urmașul”. Cînd astfel de disocieri sînt chiar de la așa-zisii lovinescieni comentariul se exclude.

★

Literatura română interbelică nu mai poate fi concepută fără istoriile literare scrise de E. Lovinescu. Dacă N. Iorga dezgropase mai înainte continentul exploatat insuficient de alții al „literaturii vechi”, E. Lovinescu reușește să ridice un monument literaturii române a secolului 20. S-a imputat scriitorului cu îndreptățire polemisul paginilor despre sămănătorism, nelocul lor într-o istorie literară, dar construcția este coerentă și demnitărea ei stilistică indiscutabilă.

★

E. Lovinescu a fost un polemist memorabil din speța celor care știu dilata la proporții neobișnuite defectele adversarului și crea iluzia propriei dreptăți acolo unde nu e decît o firavă îndreptățire. Pamfletul Procopovici sau meritul de a nu fi scris nimic a făcut cariera. În realitate Procopovici este un filolog cu contribuții de toată stîmă. Înaintea realității a trecut victorioasă imaginea propusă de E. Lovinescu. În asemenea cazuri reținînd valoarea literară a paginii este necesar să dăm curs principiului „Audiatur et altera pars”.

★

Capodopera literaturii lui E. Lovinescu sînt memoriile. Ele au stîrnit o reacție violentă din partea contemporanilor și a fost opera criticului cea mai contestată, dar și cea care i-a impus definitiv meritele literare. Scriitorul desprinde din zestre de trăsături a personajului contemplat una singură pe care o dilată pînă la proporțiile unui portret. Confruntate cu modelele portretele pot fi respinse, citite în sine ele fac o remarcabilă literatură psihologică. Sburătoristii au fost neplăcut surprinși de cartea confratelui mai mare. Șerban Cioculescu încearcă să dea Cezarului ce este al Cezarului, fără a trece cu vederea „lecția negativă a memoriilor”: „Memoriile d-lui E. Lovinescu, prin finitul expresiei artistice și smul compunerii, prin demnitatea unui scris abstract și formulat, constituie o încheiere armonică a talentului său scriitoricesc. Se pot ridica obiecții filologice, psihologice sau etice; dar nu se poate tăgădui că autorul a ridicat la o perfecție formală genul portretistic și memorialistic. Firește, unghiul domiciliar al perspectivei omenești lovinescieni se cuvine lărgit. Viața ne invită în larg, acolo unde se deschid zări fără limite și unde reziduurile pasionale se toposes de iubirea de viață și de oameni”.

★

Mai toată generația de scriitori de după război a trecut pe sub aripile Sburătorului, scria G. Călinescu. E. Lovinescu a intrat definitiv în chimia majoră a acestei etape literare de excepție. Efortul de imparțialitate al criticului a fost evident. Caracterizările lui rîmîn cele mai elaborate asupra scriitorilor epocii. Voința de a edifica pe loc gog face din E. Lovinescu un intemeietor. Tot G. Călinescu vede în el singurul și cel dintîi adevărat critic al literaturii române. O glorie mai mare decît aceea de academician sau de profesor universitar.

Un muzeu in labirint

Velázquez

Adevăr și tăcere

1.

Velázquez : Autoportret (?)

Montesquieu spunea : „Sint prietenul celor care judecă numai cu mintea și inamicul celor care judecă numai cu inima”. A fost de ajuns această frază pentru ca domnul Montesquieu să-mi devină străin. Din ziua când am citit-o, m-am apropiat mai greu de cărțile lucidului, prea lucidului domn Montesquieu. Din moment ce ele mă considerau printre inamicii lor, pentru ce le-aș fi iubit ?

Judec cu inima și pictura lui don Diego Velázquez. Căci, văzut doar cu mintea, pictorul oficial al lui Filip al IV-lea m-ar ține la distanță. Admir la el inteligența pusă în serviciul artei, dar, recunosc, cred mai mult în cei care nu izbutesc să fie atât de calmi.

Să mă explic. Judecat după datele biografice, Velázquez este pictorul de curte prin excelență. În plus, el știe să se descurce și să-și asigure succesul. Se însoară cu fiica maestrului său, Pacheco, personaj influent și cu multe relații care îl introduce la palat și care aranjează lucrurile astfel încât andaluzul de douăzeci și patru de ani face portretul regelui. De aici înainte, talentul și tactul său îi asigură singure ascensiunea.

Aproape întreaga viață a lui Velázquez se consumă la curte. În afară de două călătorii în Italia, el nu părăsește Madridul decât pentru a-și însoți augustul stăpin. Iși asumă cu plăcere obligații și ranguri administrative, devine *apoyentador*, un fel de mare intendent al palatului, îi pictează pe rege și pe membrii familiei regale în situații diverse, călări sau nu, singuri sau însoțiți de cini și de bufonii lor. Nimic nu pare să tulbure viața lui don Diego, iar cei pe care-i pictează sint calmi, siguri de ei. Femeile țin în mână o batistă sau un buchet de flori, bărbații mănășile, arma de vânătoare, o scrisoare sau cravașa. Velázquez trăiește linear și pictează ceea ce îi impune condiția sa de pictor al curții. Se simte onorat și norocos și nu-l deranjează faptul că e obligat să revină la aceleași modele. Cite talente au eșuat astfel ? Nenumărate. Nu și Velázquez, dar să nu mă grăbesc, deocamdată judec cu mintea.

Intâlnirea lui cu Rubens la Escorial și simpatia cu care s-au privit capătă astfel și o valoare simbolică. Ei se numără printre cei favorizați și de noroc și de muze, care n-au trebuit să renunțe la nimic, nici la talentul lor, nici la reușita lor socială. În vreme ce alții, ațiția, au fost siliți să aleagă, să sacrifice ceva, o parte mai mare sau mai mică din talentul lor, ori o parte mai mare sau mai mică din starea lor ; au atins limitele de sus ale destinului lor artistic, ca Rembrandt, abia când au pierdut totul, ori și-au plătit scump priceperea de a face carieră descoperind, adesea prea târziu, că un singur pas despărte compromișul de compromitere. În ce-i privește pe Velázquez și Rubens, ei sint scutiți de dileme. Arta poate merge și pe covoare moi și scumpe, ne șoptește din autoportretele sale diplomatul din Anvers ; nu e nevoie să se tirască în pulbere cu picioarele goale sau să trăiască în încăperi sordide. Arta, îl continuă parcă don Diego, poate face reverențe fără să fie umilită. Pe scurt, Velázquez s-a străduit, se pare, să fie un corect artist de curte. El punea preț pe rangul său cel puțin atât și pe talentul său. Asta îmi spune logica rece a faptelor.

Dar inima răstoarnă faptele și le contrazice. Ea îmi spune că talentul lui Velázquez a fost superior intențiilor sale. Andaluzul a reușit mai mult decât a vrut și chiar altceva decât a vrut. Sigur, el nu era Goya, nu-și permitea să picteze ironic pe majestatele lor care-i serveau drept modele și care-l plăteau. El dorea ca portretele sale să placă. Nu ridea pe ascuns ca don Francisco în timp ce făcea reverențe. Dar talentul său i-a jucat o festă. Cum altfel să-mi explic faptul că *infanții și infantele* se înăbușă în veșmintele lor sumptuoase ? Priviți și dumneavoastră cită măreție înepenită există în aceste portrete și veți observa că Velázquez se smulge din servitutea condiției sale de artist de curte chiar străduindu-se să fie conștiincios. El a vrut să-l glorifice pe membrii familiei regale și a izbutit să ne arate că există ceva mai puternic decât regii. Eticheta. Infantele, mai ales, par prizonieri în veșmintele lor strălucitoare. Bufonii se plimbă pe scările palatului în haine obișnuite, în schimb, pentru ceilalți, eticheta e necruțătoare, ca zeita Nemesis la greci. Pași sint numărați, gesturile sint măsurate, nimic nu e întâmplător. Cu excepția bufonilor, nimeni nu e liber să stea cum dorește. Trebuie să respecte atitudinea pe care i-o impun eticheta și rangul. Micuța infanta Margarița e datoare să fie la fel de rigidă ca regina Maria Anna de Austria. Și nimeni, în aceste pinze, nu se îmbracă după pofta inimii. Toți fac ceea ce trebuie să facă, nu ce vor să facă. Se așază în fața picturii în atitudini studiate și își ascund cei pot adevăratele gânduri. Încît îți vine să exclami : „Sărmanii regi, sint victimele propriei lor puteri”. De cite ori mă uit la infantele lui Velázquez, mă cuprinde mila de ele. Ultima servitoare din palat e mai liberă în mișcări decât aceste biete infante care trebuie să suporte calvarul atitor reguli și care abia mai pot respira în rochiile lor fastuoase. Normal că nici una dintre ele nu zimbește. Zimbetul e îndeobște un semn de libertate, or ele nu-și pot permite asta. Nu se pot nici măcar strimba că le strînge corsajul. Nu le îngăduie eticheta. Un anumit stoicism e, se pare, pedeapsa suveranilor, chiar a celor străini de orice preocupări filosofice.

Să-i lăsam prin urmare să-și suporte luxul și puterea și să vedem ce fac între timp bufonii lui Velázquez.

OCTAVIAN PALER

Simple note

Bacovienii (III)

Isprăvind, așadar, cu cei doi „bacovienii” din Oltenia, Nicolae Milcu și Dem. Bassarabeanu, poposec lângă amintirea celorlalți doi din tirgul meu de baștină, moldovenii Pavel Nedelcu și Alexandru Călinescu.

Eram, pot zice, de aceeași vîrstă — diferențele de o lună-două, în minus, sau de un an în plus, nu se mai observă în adolescență — eram legați de aceleași preocupări și visuri, dar drumurile vieții ne vor despărți curînd : eu venînd foarte tînră la București, ca să intru în presă, ei rămînd la Focșani, logodiți cu melancoliile și cîntăreți de monotonii, de pulverizări și de plectis provincial. Ori de cite ori, însă, ceva îl aducea în Capitală — și de regulă soseau împreună — nu ocoleau redacțiile unde lucram, ca să tăfăsuim ore rotunjite și să le ascult păsurile și mîhnirile, resemnările ca și modestele lor aspirații sau nevoi, abia ghicite, între sfîșii și fisticăala.

Amîndoi erau fizici și în deosebire de Alexandru Călinescu (1907—1937), sobru și cumpănit, dar zorit să mintule cît mai grabnic cu trudele pămîntești, Pavel Nedelcu, născut în 28 noiembrie 1908, eșuase la patima băuturii, ca să anihileze parcă toată știința și recomandările medicale, să-și ducă mai departe disprețuitor și dezinvolt, aceeași existență de zile negre și de nopți albe și să dăinuiască totuși dispărutului său frate de cîntec și de iluzii, mai bine de un pătrar de secol.

Cînd și unde moare Pavel Nedelcu, nimeni nu știe.

Prietenul lui statornic de mai tîrziu, sensibilul poet și sirguinciosul traducător Ion Larian Postolache, care în excelența publicație a liceului „Unirea” din Focșani, Revista Noastră, îi face o tandră prezentare în 1976 — după cum mai înainte, în același an și în aceleași pagini i-o făcuse și lui Alexandru Călinescu — mărturisește că toate investigațiile întreprinse n-au dus la nici o elucidare și că e deopotrivă posibil să fi încetat din viață la Iași, la „Socola”, unde fusese într-o

vreme spitalizat, sau că ieșind de acolo, a decedat la Focșani și că a fost înhumat într-unul din cimitirele orașului, într-o groapă comună. Oricum, Pavel Nedelcu n-are un mormînt identificat, iar în ceea ce privește finalul fizic, cred că trebuie situat între anii 1953 și 1956. Destin precar și ostil, pierdut în anonimat.

Debutase făgăduitor în 1926 la Fa-langa lui Mihail Dragomirescu, unde sporadic va mai fi întîlnit și după aceea, iar zămislrile lui poetice pot fi aflate risipite în diversele reviste ale timpului : *Abecedar, Adevărul literar, Azi, Bilete de papagal, Brașovul literar, Curentul literar, Curierul Moldovei, Expres-Is-mail, Frize, Iconar, Ora, Orientări, Orizontul, Pagini basarabene, Pe drumuri noi, Pleiada, Pan, Provincia literară, Prepoem, Ritmuri, România literară, Răsăritul, Spada, Teleormanul, Țara Sîpenițului, Universul literar, Universul copiilor și Olimpo* care se tipărea la Sălonic, precum și la zărele *Atacul* de la Focșani, și *Rampa* din București.

A făcut în asociație cu Alexandru Călinescu să apară la Focșani revista literară lunară 13, care în epocă a fost apreciată și care a durat un an întreg, din martie 1934 pînă în martie 1935, și a mai avut două tentative de periodice : *Suflet tînr* în 1930 și *Arc* în 1936, ambele ratate, succumbînd după cel dintîi număr.

Editorial, ne-a lăsat o plachetă — atît — intitulată *Pentru sufletul copiilor*, în 1934, și o sărbătorească prezentare, imprimată ca un specimen, pe care o face poetul Traian Mihăilescu, în numele grupării de poezie „Adonis” în septembrie 1941, anunțîndu-i volumul *Cartea vibrărilor*, care urma să-i reunească între coperti toată strînsura poetică și care n-a mai putut să apară în vitregele și incertele condiții ale războiului.

Transcriu din ceea ce am la îndemină, citeva strofe răslețe, care poartă vizibil pecetea „bacoviană” :

Trîști, copacii-ntînd în aer

Desfrunzite ramuri.

Iarăși toamnă... ciori... și ploaia

Iarăși bate-n geamuri...

S-a scuturat din pomi întreg

frunzișul

Iar astăzi — trîști și goi, bătuți de ploaie —

Cu geamăt greu, ei prînd să se
indoie.

Cînd vîntu-mplîntă-n ei adînc tăișul.

Petale albe-n toamnă de rugină.
Pornim pe-un drum ne-ntors și plin
de tînd,

Un sunet sintem din pierdutul cînt
— și trecem plini de-obiidă pe
pămînt —

Poezii provinciale, lipsiți de cînd...

Cu Alexandru Călinescu, deși îi va devora neființa la 30 de ani, sorții au fost mai blajini măcar în privința operei, în sensul că și-a putut vedea tipărite două volume care îi string poemele : *Declin* în 1934 și *Mări moarte* în 1937 („Mări moarte” apare în martie, iar el va închide ochii la 6 septembrie 1937 în sanatoriul de tuberculoși de la Sinaia și va fi înmormîntat în cimitirul local). A colaborat la *Adevărul literar* și *Azi*, la *Bilete de papagal*, *Duminica Universului* și *Universul literar*, la *Junimea literară* și la *Gîndirea*. Și să ștergem, pentru o clipă, praful gros așezat pe numele și strădanile lui, reactualizîndu-i uitatele versuri :

Dar am rămas aici, mereu
înrădăcinat...

Țipătul mi-l sînger în palma ovală,
Oraș provincial, urbe natală,
Tare-s uitat !

Corăbiei cu cîntec de harpe sub
catarg

Vai, cită lume-n urmă plecarea
i-o regretă !...

Iar ea cu pinze albe în seara
violetă

Adulmecă misterul tăcerilor
din larg.

Mă string în mine, ca să-mi
Tot mai aproape, — de-oi cădea...

Și-ascult cum țîp-o cucuvea
Pe crucea unui gînd pustiu.

Mă-năbuș... ceață... toamnă... zări
jilave și mate...

Din prăbușirea surdă a cerului în
gol

Cad țipete de păsări ce s-au pierdut
de stol...

Și sufletu-mi tușește, se frînge și
se zbate...

Nori se duc, fără să scuture ploaia
din coame

Grădinile-și scuiță, bolnavele
poame.

L. KALUSTIAN

Iubirea de frumos

Astra

Zilele acestea, de început de noiembrie, ne aduc aminte dimineața cînd, cu o sută și douăzeci de ani în urmă, lua ființă Asociația pentru literatură și cultură a poporului român, de rang academic, premergînd practic Societatea literară bucuresteană care va fi nucleul Academiei române moderne.

Astrel îi datorăm intro-

ducerea alfabetului latin în scrisul românesc, fapt ce pecetluia, ca încheiat, un proces istoric milenar de afirmare a latinității noastre etnice în spațiul strămoșesc carpato-danubian.

Trebuie reamintite cîteva idei fundamentale ale ctitorilor ; această limbă română este un bun al românilor din toate provinciile românești și o vorbesc mai bine de zece milioane de „români din Estul Europei”.

Acesta limbă române trebuie să-i „redăm forma curat națională română spre a figura cu toată demnitatea între și lingă surorile ei de origine latină”.

Membrii fondatori sint cărturari din toate provinciile românești, iar forma de manifestare a societății pe secțiuni : filologică, istorică, științifică, va cuprinde în raza sa ocrotitoare întregul efort creator al poporului român de a se afirma ca națiune independentă în spațiul său istoric.

Sintem în anii ce premerg războiului de independentă pînă la Unirea

din 1918, ani vitali pentru afirmarea celei dintîi clasicități moderne a genului românesc în poezie și arte, dar și în istorie și științe.

Cărturarilor de la „Astra” din orașelul de pe Artaș, ve, lui Timotei Cipariu, dar și sibianului Andrei Șaguna, le datorăm aducerea aminte, ca și celor ce au dus greul luptei pentru păstrarea limbii române în scoliile transilvane în anii hotărîtori pentru destinul nostru în această parte de țară, și mă gîndesc înainte de toate la marele pedagog Onisifor Ghibu.

IOAN ALEXANDRU

CAP LIMPEDE

Eminescu în Italia

Ne-a parvenit, zilele acestea, Buletinul nr. 4 „News Letter” al Fundației Drăgan (Dragafond), scos de Editura Nagard. Buletinul este dedicat lui Mihai Eminescu și exegetului său, G. Călinescu, cărora le-a fost consacrat, nu demult, un colocviu desfășurat la Roma, Milano și Torino.

Sint inserate în acest număr o seamă de comunicări făcute în cadrul colocviului, prefatate de articolul lui G. Călinescu „Eminescu, poet universal” și de studiul lui Iosif Constantin Drăgan intitulat „Drama ideii naționale”. În ultimul, pledînd pentru cunoașterea aprofundată a tradiției naționale, „care nu înseamnă altceva decît înaintarea organică, după legi proprii (cum spune G. Călinescu), autorul observă, luînd ca argument creația eminesciană și proiecția ei în opera exegetului, că „specificul național este elementul structural care a generat momente de culminație în cultura românească”. Prin acest speci-

fic, continuă I. C. Drăgan, „destinul creator al unui neam își cere dreptul de afirmare”. Alte valoroase studii și articole sint semnate de Rosa del Conte, Eugen Barbu, Zoe Dumitrescu-Busulenga, Al. Căprariu, Al. Oprea, Traian Filip, V. Vetișanu. Sint reproduse, de asemenea, eseul lui G. Călinescu „Geții” și un studiu aparținînd regretatului Ramiro Ortiz, fost profesor la Facultatea de litere din București.

Programul colocviului de la Roma, Milano și Torino a avut drept scop — citim — de a face cunoscută pe pămîntul Italiei adevărata „Dimensiune europeană a culturii române”, formulă care a constituit, dealtfel, genericul sub care s-au desfășurat lucrările, avîndu-i ca participanți, în afara numelor amintite, și pe Mariano Baffi, Sorin Stati, Edgar Papu, Ferdinand Polli, Mircea Homoroadeanu, Roberto Castellì, Marin Mincu, Marco Cugno, D. Lașonți.

Colocviul s-a bucurat de colaborarea Academiei României din Roma, a

Secției culturale a Camerei de comerț Italo-române (la Milano), a regiunii Piemont, a Secției de limba română a Universității din Torino, a Asociației culturale Piemont-România „Vasile Alecsandri”, a Societății italiene pentru organizația internațională SIOI (la Torino). (N. Vasilescu-Capsali)

Istorie și artă

Expoziția „Insemne din cronica țării”, recent vernisată la Muzeul Olteniei din Craiova, cuprinde 71 de lucrări — pictură pe lemn, metaloplastie, facsimile executate manual, miniaturi, grafică, compoziții documentar-istorice, pictură pe mătase și pe pînză, broderii pictate — datorate Oliviei Strachină, arhivist principal în Direcția generală a Arhivelor Statului. Artist și istoric deopotrivă, O. Strachină a știut să extragă, din istoria națională, momentele cele mai semnificative, să ilustreze pregnant ideii social-politice dominante, precum unitatea limbii și a poporului

român, lupta pentru libertate și independentă, rolul jucat de Țările Române în stăvilirea expansiunii otomane etc. Cităm, dintre lucrările expuse, memoriul din 1601 al lui Mihail Viteazul către Ducele Toscanei (reproducere grafică de o mare fidelitate) și tot la momentul Mihail, steagul voievodului, executat în broderie, diploma cu blazonul său, facsimilat manual, stema domnitorului, ingenios integrată stemelor celor trei țări românești, cum și o vastă compoziție dedicată Epopeii Unirii (1594—1601). Nu lipsesc din expoziție nici aspecte controversate, sau mai puțin cunoscute, ale istoriei noastre, artista oferîndu-ne, printre altele, elocvente probe asupra existenței Tricolorului românesc înainte de epoca pașoptistă (pe o pecete domnească provenind din cancelaria domnitorului Vlăduț), a Codicelui de la Ieud (1391—1392), care dovedește folosirea limbii române înainte de scrisoarea lui Neacșu (1521) etc. (Tudor Nedelcea)

O noapte de veghe și artă, de tinerețe și luptă sub zodia Păcii.

Spectatorii cenaclului, romanticii mult iubitelui nostru București

Din nou spre Cercul „București”, printr-un feeric oraș care și-a adus aminte, brusc, de iarnă. Ne îndreptăm spre arenă. Fiecare dintre tinerii membri ai Cenaclului va fi, în după-amiaza și seara și noaptea zilei de 9 noiembrie, un mesager al marilor idei care luminează toamna anului 1981: pacea, singura șansă a vieții, singura cale a pământului pe orbita sa de totdeauna, dezarmarea, cuvânt de ordine al oamenilor buni ai lumii, iată ce vor cere în cîntec și poezie, făcîndu-se ecou de șoaptă, de strigăt, de speranță al Apelului pentru dezarmare și pace, apel al Frontului Democrației și Unității Socialiste lansat spre inimile pămîntenilor de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, președintele României.

Sub semnul aripilor tuturor porumbeilor de pe Terra, în acordurile Odei București, a început spectacolul Cenaclului Flacăra. Minunat spectacol, minunată comunicare, miile de glasuri, miile de priviri fiind în consens cu ceea ce se petrece în arena rotundă ca o piine, ca o inimă, ca pămîntul pe care trăim. Minunat răspuns, răspuns al spectatorilor, adevărate a lor la textul Apelului pentru dezarmare și pace, adevărate a lor, angajare a lor față de mesajul umanist al țării noastre, al poziției ei în lume.

Colinde, afară a căzut prima zăpadă. Ștefan Hrușcă le aduce din Maramureș. Vocea acestui băiat este la fel de curată, de înștitoare, ca adevărul. Un personaj

al propriilor cîntece, al cărora sens știe să-l redea cu mare finețe. Horia Stoicanu. Arpad Domokoș dă ritm și nerv sălii cu „Cîntec de țară”: „Și în vreme de restriște / Știm și noi ce se cuvine / La nevoi și la durere / Impărțim și rău și bine”. Adrian Ivanitchi, cu „Cîntec de iarnă”, din care vom cita o memorabilă strofă: „Și vor fi consilii de jurisprudență / Și vom duce-n brațe cositor topit / Și voi scrie-o carte numai decadentă / Ale cărei titluri au și-ncărunțit”. Am admirat-o pe Mihaela Popescu în superbul cîntec de jale cules din nordul Moldovei: „Cîntă jale-o fost pe lume / Toată o ajuns pe mine / Cite jeli pe pămînt / Toate m-o ajuns pe rînd”. Vocea ei, cu totul deosebită, a dat strălucire cuvintelor. George Nicolescu va cînta, răspunzîndu-se biletelor primite din sală, și succesele formației Beatles și „Eternitate”. Conducătorul Cenaclului Flacăra cere oamenilor din sală, care sint cumînți, poate din cauza prezenței televiziunii, să nu fie „cumînți”, să fie minunați! Și oamenii au fost minunați, dansînd, cîntînd, desfășurînd toată averea lor de tinerețe și de dragoste pentru muzică.

Surprizele serii promise de conducătorul Cenaclului Flacăra, poetul Adrian Păunescu, au început cu apariția senzațională Alla Baianova, care a bucurat și tinerețea părinților noștri. A cîntat „Kalinka” și „Oci ciornie” cu o voce și o sensibilitate aduse, parcă, dintr-o argintie pădure de mesteceni, din nuvela rusă. „Regalurile” au continuat: Tricy Abramovici, actriță a Teatrului Evreiesc de Stat, o adevărată școală de artiști-totali, a cîntat în limba idis, cu fiorul trist care însoțește folclorul idis, atît de complex, un cîntec despre un copil care privește

un copac în iarnă. Apoi, negînd inversunată tristețea, Tricy Abramovici a slăvit pacea, florile copiii și fericirea. Rosina Cambos, actriță a Teatrului „Giulești”, uluitoare cîntăreață, așa cum am admirat-o în spectacolul cenaclului, aducînd din memoria pămîntului cîntecul de dragoste „Hava Naghila”, în limba ebraică și, extraordinară trecere, un cîntec oltenesc din al cărui text simțim că trebuie să vă dărîm o parte: „Mă sculai și eu în lume / Să vedem moartea cum vine / Pe frunze și pe albine, / Moartea vine fioroasă / Nu-i ea badea de frumoasă / De-ar fi moartea ea badea / M-aș duce cu drag la ea”.

Ce a mai fost? Nici o clipă fără artă, fără poezie, fără muzică, nici o clipă de neparticipare. Au cucerit spectatorii Ducu Bertzi, Gil Ioniță, Nicu Alifantis, Vasile Seicaru, Ion Zubascu — Ion Zubascu trebuie felicitat pentru minunatul cîntec maramureșean „Lederă” — (de fiecare dată vom saluta apariția în Cena-

Mihaela Popescu o voce de excepție

clul Flacăra a nemuritoarelor creații populare). Maria Nagy, primită cu urale de tineri, Victor Socaciu, favorit al publicului, cîntînd „Dona, Dona”, și „Charlie Chaplin”, Mircea Vintilă, excepțional în „Hanul lui Manuc” și în „Bade Ioane”, Gil Dobrică, acompaniat de grupul „Continental” în formula căruia a intrat un nou chitarist Alexandru Zărnescu, momentul cel mai emoționant al recitalului său fiind „Lucille”, cînd, exprimînd sentimentul de apropiere între oameni, ridicînd fularele, eșarfele, ca pe niște punți între suflete, bucureștenii aflați sub cupola sălii Cercului au fost ei înșiși: romanticii mult iubitelui nostru București.

Ninge cu fulgi de copilărie, ninge cu fulgi în care nu încep decît amintirile primei sănii, în fața Cercului „București” așteaptă oamenii, cu speranța că vor intra în cel de al doilea spectacol, mă îndrept spre casă pentru a scrie cronică de Cenaclu, dorind a găsi acel cuvînt esențial care să cuprîndă tot ce am văzut. Dar toate cuvintele lumii încep într-un cuvînt, așa că voi încheia, caligrafîndu-l, albastru, pe albul filelor, el, cuvîntul de speranță al meu, al fiecăruia dintre noi: PACE!

PIA OLARU

Examine înainte unei nopți tulburătoare

A devenit o obișnuință ca membrii Cenaclului Flacăra, aflați înaintea unui turneu, să-și asculte și discute piesele noi din repertoriu. Aceste ședințe care în fond sînt aproape de ideea de cenaclu, și care pregătesc riguros spectacolul, înseamnă pentru o parte din cîntăreți adevărate examene. Pentru că există, iată, unii cum ar fi Ion Zubascu, Ducu Bertzi sau Gil Ioniță ale căror emoții paradoxale sînt mult mai mari atunci cînd se produc în fața colegilor, decît în fața unui public, oricît de numeros ar fi. Ce să mai spunem atunci despre cei care debutează?... S-au prezentat la redacția revistei Flacăra doi studenți, Sorin Bălășoi și Puiu Crețu (ultimul precum Mc. Cartney, cîntă la chitară „pe stînga”). Ei au cîntat trei piese din repertoriul lor dintre care doar „La telefon” a trecut proba de foc.

Citeva prezențe de prestigiu: cîntăreața Alaa Baianova, actrițele Tricy Abramovici, Rosina Cambos și compozitorul Horia Moculescu. S-au stabilit cîntecele care urmas să fie aduse seara pe scena Cercului de către cei patru invitați ai Cenaclului. Doar Rosina Cambos a cîntat o doină oltenescă încheiată în aplauzele membrilor cenaclului. Horia Moculescu s-a aprins într-o discuție pe marginea calității producțiilor din muzica noastră usoară și tinărară. O discuție care a rămas deschisă (poate că așa e și bine), dar care, consider, a fost utilă pentru toți cei prezenți. Au propus apoi cîntece noi: George Nicolescu, Gil Ioniță, Ducu Bertzi, Ion Zubascu și Mihaela Popescu. Două piese

au reținut atenția în mod deosebit. „Cîntec de jale” (Mihaela Popescu) și „Lederă” (Ion Zubascu), cîntece care își încep cariera de la această ședință. La spartul tîrgului, încercat de zăpada Ardealului, a ajuns, cu un tren întîrziat, Adrian Ivanitchi. Membrii cenaclului se despart pentru cîteva ore urmînd să se reîntînească la repetiția care va avea loc la Cercul, la ora 16. Desfășurarea spectacolului avea să fie pusă sub semnul întrebării prin neprezentarea la sală a celui care asigură sonorizarea spectacolelor împreună cu stațiile de amplificare, Tană Doru. Numai datorită promptitudinii cu care au răspuns doi dintre prietenii cenaclului nostru, Alexandru Grosu și Sandu Petre, spectacolele au putut avea loc. Elementara responsabilitate a lui Tană Doru putea să ne coste mult. Și nu numai pe noi, ci și pe minunații tineri care au umplut la refuz arena Cercului „București”. De altfel, Tană Doru face parte dintr-o categorie de oameni, de a căror muncă depinde substanțial realizarea spectacolelor și a oricăror întîlniri publice. Atragem atenția și pe această cale organelor în drept să urmărească îndeaproape felul în care se desfășoară „munca” acestor oameni. Pentru că în multe cazuri — și acesta de față este unul — munca cinstită și buna-credință pot fi anihilate de neseriozitatea și totala lipsă de răspundere, cu care, din păcate ne întîlnim atît de des. La ora cînd primul spectacol începea și aparatul de sunet era doar o improvizatie, nu știam că ne aflăm în fața uneia dintre cele mai tulburătoare nopți ale cenaclului Flacăra.

VICTOR SOCACIU

NICHITA STĂNESCU

Stinjenirea

Imi stinjenisem trupul meu bolînd vorbind vreun cuvînt și stinjenisem eu vederea din codrul des toată puterea a umbrelor silabice și-a animalelor săbatice. Stingheritor treceam pe dedesubturi unde și steaua mare avea burți și soarele plesnea lumină peste cei scurți.

Ah, Doamne, m-am ascuns într-un verb cînd alergam pe iarba a ninsorii la vinătorile regale am fost corb la-nmormîntările dihorilor cum toți dihorii, — și stam prejos și stam prejos extrem de jos eu, nenăscutul zis și Făt-Frumos.

Lacustră

Ca o răpăială de ploaie trece oul pe mare eu voi călători pe un cal alb. Ce minune singeroasă fu și viața aceea a noastră ce priviri lumegînde. Mi-am luat femeia-n brațe și-am fugit cu ea pe pietre de oboască am adormit amîndoi apoi ne-am trezit din somn încă o dată fuserăm deci aidoma eu tot ceea ce fusese aidoma nouă.

Întrevedere

Era un zbor cu conținut uman în nu știu ce, ce trece, — în simburile diafan al inimii de rege, — în caii cei mincați de lupi cînd încă mai mă ninge un cer de stele care-l rupi la mine pe meninge, tu.

Către David

Descălceărăm cu toții de pe cal eu cizma noi băteam monedă în pămînt ce seară, Doamne, și ce răi și ce apus de vînt!

Mai ne zburlea la unul vreo suviță la altul vreo idee o, ce apus de vînt care scinteie, ce tandră de miădiță.

Stau cali toți în dreapta mea soldații toți în stînga mea era de parcă chiar era cînd vîntul apunea.

Orație de nuntă

Plecați voi cal pe orizont soldați voi stați pe alte zări azi duc război cu mine insumi pentru simun am două nări.

Ah, dă-mi-o, dă-mi-o, dă-mi-o mie să mi-o dai pe datorie pe mireasa mea cea albă pentru inima mea neagră.

Plecați voi cal pe orizont soldați voi stați pe alte zări.

Autoportret

Mă ustură tot trupul cum pe stelele singure razele lor sînt prieten eu întim eu lupul și eu străfundul peștilor. Mă doare timpul care-l trec cu viața mea eu o durere sfîntă a mamelor ce nasc urlînd copii ce încă nu cuvîntă. Și totuși eu sint foarte fericit și nu vă spun de ce din nou zimbese spre infinit din nou surid spre nu știu ce am ramă și am monalizărie mi-e timpul tot de aur și în cheltuire.

Inimi calde topesc fulgii primei ninsori din București

Ninge încă, atunci, luni 9 noiembrie, cînd în aceeași sală a cercului bucureștean se auzeau pentru a doua oară acordurile cîntecului „Om bun” al lui Dan Andrei Aldea — genericul cenaclului Flacăra. Faptul că mulți dintre participanții la precedentă împlinire nu își părăsiseră locurile, dornici să rămînă în continuare la cenaclu, a determinat o nedorită întîrziere, spectacolul începînd în acea seară la ora 22 și 45 de minute. Așadar, iată-ne în fața unei manifestări artistice la care publicul se pregătise să-și aplaude oaspeții cu circa o oră înainte de miezul nopții!

De la bun început am remarcat entuziasmul celor prezenți într-o sală devenită neîncăpătoare, în care fiecare metru pătrat părea a fi exploatat la maximum. Cînd, după cele două cîntece interpretate de grupul „Vocea Primăvera” condus de profesorul Claudiu Negulescu, pină și ultimul fulg de nea de afară părea să se fi topit, aplauzele nu mai conțineau. Cînd Adrian Păunescu a anunțat că noaptea aceea va fi dedicată de artă Păcii, României luptătoare pentru Pace, președintelui Nicolae Ceaușescu, Erou al Păcii Lumii, miile de oameni s-au ridicat în picioare și, spontan, cald, în ritmul inimilor, au cîntat 5 minute, da, cinci minute, pe care sperăm că Televiziunea le va păstra: PACE, PACE, PACE! Și parcă, de undeva de departe, a răsunat atunci „Oda bucuriei” dominînd acele momente emoționante. Au urmat cîntece pe cit de frumoase, pe atît de senine ca albastrul cerului, cîntece pe care Ion Zubascu, Mihaela Popescu, Doru Ghiaja le-au adus cu ei de pe meleaguri maramureșene, din obștile bucovinene, din tinuturile Albei. Și din nou, într-un firziu, unul dintre cîntecele nepublicate din cenaclu, nostru a răsunat din inimile tuturor, gîndul de pace, de bine, îndreptîndu-se către țară. „Trăiască România” — emoționantul cîntec pe care adesea l-am auzit fredonat și de copii.

În acea seară, au fost lansate însă și cîntece noi, fiecare răsplătit, la rîndul său, cu vii aplauze; printre ele — „Florile dalbe” și „Line logostele” (Ion Zubascu), „Popa Nan” (Mircea Vintilă), „Cîntec de jale” (Mihaela Popescu). De asemenea, prezența actrițelor Tricy Abramovici de la Teatrul evreiesc de stat și Rozina Cambos de la Teatrul Giulești, care au cîntat în ebraică, engleză, română, idis, franceză, a fost remarcabilă, forța talentului lor afirmîndu-se pentru prima oară în cadrul cenaclului Flacăra. Și tot la fel, cunoscutul compozitor și interpret Horia Moculescu, ale cărui cîntece de succes au fost fredonate de toți cei prezenți. Și în locul altor comentarii vizînd atmosfera care a dominat acea seară, vom reda cu exactitate conținutul unui bilet primit din sală: „Ziua de 10 noiembrie este Ziua mondială a tinereții. Și cum putea fi oare sărbătorită mai frumos? Noi, tinerii bucureșteni, aflați în această noapte aici, am cîntat pentru PACE, FERICIRE, DRAGOSTE, pentru LUMINĂ, LUPTĂ, LIBERTATE. Da, pentru LUPTĂ, pentru că e vorba de luptă pentru pace. Cred că aceasta e starea de spirit a tinereții române. Să facem ca Ziua mondială a tinereții să fie în fiecare zi! Să ne bucurăm că putem cînta PACEA, LIBERTATEA, DRAGOSTEA, FERICIREA. Vă mulțumim, a fost minunat!”

Și încă un amănunt: cenaclu a început luni seara și s-a încheiat marți dimineața la ora 4 și 50 de minute.

A fost o noapte de veghe și artă, de tinerețe și luptă sub Zodia Păcii.

CONSTANTIN BALACCIU

Frig

Frig la polul internațional frig la polul speranței

frig la polul candoare frig într-o lume care moare

frig umflat de orgoliu frig le e stelelor în dolii

frig la polul obscen frig în acest secol neutru

frig e pe-această planetă în care moartea sau viața

depind de-o rachetă

Despre ritmuri

Nu plînge Astrid Ritmurile care, aparent, Se pierd, Ritmurile apelor, Vînturilor, Foșnetul frunzelor, Tipătul pescărușilor, Inaurile nefecrișilor, Ritmurile mișcării astrelor, Pașii oamenilor... Există întotdeauna un clovn, Sau un sfînt, Sau un poet, Sau un nebul, Însărcinat de Excelența Sa Să vindeze Ritmurile de aici și de aiurea, Care au tendința să dispară. Nu plînge Astrid, Poeții au o viață amară.

ILIE VALENTIN

Unde-i lege, nu-i tocmeală. Dar de unde vine totuși tocmeala?

Scrisorile încep amindouă la fel: „...deși există o hotărâre judecătorească definitivă, conducerile nu vor să respecte legea și să ne repună în drepturi”. Unde-i lege, nu-i tocmeală. Dar de unde vine totuși tocmeala. Reporterii noștri încearcă să descopere pe ce se întemeiază rîvna conducerii a două întreprinderi care se încapăținează să nu-i integreze cu toate drepturile pe cei cărora le-au desființat

abuziv contractul de muncă.

„Nu am nevoie de reclamagii”

Sătul pînă dincolo de cap, de abuzurile observate la locul de muncă — Asociația economică intercooperatistă viticolă «Mihai Viteazu», județul Constanța — inginerul Călin Ștefan, după ce sesizase fără efect organele locale, în iunie 1980 îndrăznește să se adreseze unui organ superior. Ca urmare a verificărilor, colectivul sosit în control a recomandat ca directorul Bordeianu Mircea, contabilul șef Fustanela Ion precum și șeful și contabilul fermei nr. 3 să fie sancționați corespunzător, ba chiar să li se întocmească acte de cerțare penală. Numai că măsurile nu sînt luate împotriva celor aflați în culpă, ci împotriva inginerului Călin. În august 1980 a primit două sancțiuni de la șefii pe care-i reclamase. Ingerul Călin sesizează din nou (începutul lui septembrie 1980). Doi inspectori generali din corpul de control al M.A.I.A. vin, verifică și constată că se confirmă. Pe baza controlului, cu aprobarea ministerului, s-a dispus scoaterea din muncă a directorului și aplicarea recomandărilor primului control. Dar nimeni nu se grăbește să îndeplinească dispoziția purtînd înalte însemne. Dimpovirivă. Directorul vinovat și reclamat este menținut, iar cel care-i scoș din funcția de șef de fermă este tot... inginerul Călin! Neclintita conducere se răfuiește cu „grafomanul” și „reclamagiul” după bunul ei plac. Dosarul personal al inginerului Călin începe să se umple de „vini” argumentate și agremate cu umbră. Trecuseră cinci luni de la primul control declanșat de scrisoarea inginerului Călin, iar cel aflat la pămînt era tocmai el!! La 13 noiembrie 1980 se prezintă în audiență la minister. Informează că nu s-au aplicat măsurile dispuse anterior și că abuzurile și sustragerile din avutul obștesc continuă. Din nou anchetă! În cursul căreia — în sfîrșit — cei patru (și nu numai ei!) sînt în-lătrați, dar nu și cercetați. Ingerul Călin este repus în drepturile sale. Triumfă binele. Numai că inginerul Runcan Ștefan, directorul cel nou — a afirmat-o și în fața noastră — „nu are nevoie de re-

clamagii în subordine”. Și conchide: „Ori eu, ori el!” Gheorghe Rădulescu, noul președinte al C.U.A.S.C. (pe cel vechi îl prinsese inginerul Călin sustrăgînd vin) este și dumnealui de acord cu proaspătul director. Așa că mai cu dosarul întocmit pe vremea fostului director, mai cu ceva în-cropeli noi, abia-repusul în drepturi, inginerul Călin Ștefan, este pur și simplu dat afară. Printr-un simulacru de decizie colectivă, pe baza unui dosar plin de ceață, începînd cu data de 3 aprilie 1981, inginerul Călin Ștefan, bolnav TBC și tată a trei copii, i se desface contractul de muncă. Decizie pe care acesta o contestă în judecătoria Care judecătoria îi dă dreptate. Sentința publică din 9 iunie 1981 dispune „anularea deciziei emise de A.E.I.V. «Mihai Viteazu», reintegrînd pe contesta-torul Călin Ștefan în aceeași funcție deținută anterior desfacerii contractului de muncă”, obligînd asociația și la plata drepturilor bănești, de la data desfacerii contractului și pînă la reintegrare. Unitatea declină recurs. Acte noi-noute se depun în ultima clipă la dosarul cauzei. Vor-be sterpe! Procurorul solicită să se constate că recursul declarat de unitate nu este fondat și să fie respins ca atare, menținîndu-se hotărîrea instanței de fond ca legală și temeinică. Ceea ce se și întimplă, sentința din 9 iunie a judecătoriai rămîne definitivă.

Numai că pentru inginerul Călin seria umilintelor nu s-a încheiat. Boala i s-a agravat. În perioada cînd a scris și la Flacăra era cit pe ce să moară cu dreptatea de partea lui. Iar „să moară” nu este nici pe departe un eufemism, abia pe 19 octombrie curent unitatea catadesește să-i înapoieze ceva din drepturile bănești pe care i le datorează prin hotărîre judecătorească. Bani i-au fost trimiși prin poștă (recipisa 374421). De ce? I-am întrebat pe directorul Runcan. „Păi nu l-am văzut de mult, n-a mai dat pe aici”. Realitatea este că inginerul Călin s-a prezentat la post, dar n-a fost primit. De fiecare dată a cerut în scris să fie reintegrat, respectivele cereri poartă numere și date de înregistrare: 10 iunie, 10 septembrie, 3 octombrie, 10 octombrie, 19 octombrie, 26 octombrie... Cu nr. 3843/1 octombrie 1981 chiar și de la Direcția agricolă a județului se trimite o adresă prin care cere A.E.I.V. aflată în subordine să-l re-

primească pe inginerul Călin. Este ca și cînd s-ar fi transmis: Stimaiți tovarăși, vă rugăm frumos, fiți amabili și respectați legea! Directorul Runcan rupe hirtia fără nici o reflecție... Am discutat cu oamenii legii: Eugen Oprea, președintele Tribunalului județean Constanța, cu Drăgan Dan Iulian, vicepreședintele judecătoriai, cu Rusu Victorița, președintele completului care a judecat cazul Călin. Toți și-au manifestat indignarea față de acest abuz (dar ne-au asigurat că n-ar fi și singurul). Într-adevăr, seria abuzurilor de la numita asociație nu este nici pe departe completă, iar cineva ar trebui să facă ordine în vîrștea existentă acolo. Un exemplu: Carnetele de muncă se află sub... paza directorului Runcan și sînt necompletate de ani și ani de zile (Carnetul de muncă seria S.g. 158478 pe numele Călin Ștefan, inginer, n-a mai fost completat din 1.XII.1977, deși ați putut observa ce i s-a întimplat omului numai în ultimii doi ani. Iar această situație este întrutotul aprobată de președintele C.U.A.S.C., Gheorghe Rădulescu. Al doilea mare abuziv al cazului de față are comportament tipic de feudal pentru că ceea ce își permite acest om depășește limitele oricărui înțelegeri. Limbajul folosit în fața noastră față de dr. veterinar Alexandru Protopopescu poate fi numit periferic doar cu foarte multă îngăduință. Și față de reporter comportamentul președintelui Rădulescu a fost total nejustificat. Sigur, cînd cineva vine și te întreabă de ce nu respecti legea, nu totdeauna reușești să-l răspunzi așînd surisuri japoneze. Dar de aici și pînă la a ridica tonul amenințînd cu persoane deținătoare de funcții foarte înalte, calea este nu numai lungă, dar chiar de nestrăbătut pentru cel ce se consideră civilizată. Pînă la urmă președintele Rădulescu a promis, totuși, că începînd cu a doua zi inginerul Călin i „se va îngădui să înceapă lucrul”. Cum așa? Se vede treaba că în materie de legislație a muncii ignoranța președintelui Rădulescu și a directorului Runcan nu este depășită decît de reaua lor voință. Nici pînă în ultima clipă n-au vrut să priceapă că inginerul Călin nu cere nici un favor, ci exclusiv stricta respectare a legii. Care trebuie să fie una pentru toți.

MIRCEA BUNEA ■

Cîteva jalnice noduri

în papură

...Pe ziua de 7 iunie 1980, în timpul unei acțiuni de curățenie generală în atelierul în care lucra, electricianul Florica Măgureanu, de la Întreprinderea de panouri și tablouri electrice din Alexandria, a fost găsit, împreună cu alți 17 tovarăși de-ai săi, tîind capete de conductorii electrici recuperați din containerele de gunoi, pe care urmau să le sorteze după dimensiunile cerute de șeful de echipă. Cu treaba asta a ieșit tîrăbom. Maistrul Victor Socol, șeful atelierului, a strigat că i s-au încălecat flagrant indicațiile și că, tîindu-se capetele sîrmelor de aramă, s-a săvîrșit în fapt o mare și gravă greșală. Auzind atîta zarvă, a sosit la fața locului directorul întreprinderii, tovarășul Petre Ghevrec. Muncitorii au căutat să-l explice că așa le-a spus șeful lor direct, că n-au fost niste instrucțiuni precise și clare privind dimensiunile de sortare și că acestea au fost lăsate la latitudinea fiecăruia. Unul din echipă a avut curajul să spună că cei care le-au tăiat inițial supra-dimensionate ar purta, într-adevăr, o vină.

Nici o explicație n-a fost acceptată și nu l-a înduplecat pe intrinsigentul director, care a și spus ca toți „vinovații” să fie aspru sancționați, iar cîtorva dintre ei, printre care și Floricăi Măgureanu (de ce, oare, numai lor?!), să li se desfacă imediat contractul de muncă. Învățătură de mîinte, o pildă pentru toți indisciplinații din uzină!

Asa s-a și făcut. Adică, nici bine, și nici corect, pentru că măsura, izvorită inițial dintr-o bună intenție — aceea de a economisi pe toate căile materiile prime și materialele — datorită pripelii și necunoașterii exacte a adevăratelor cauze, avea să dea gres foarte curînd. Considerîndu-se nedreptățită, muncitoarea s-a adresat instanței de judecată. Aceasta a constatat că desfacerea contractului de muncă este o măsură mult prea aspră în raport cu „învînuirea” care consta în tăierea, în scopul sortării și recuperării, a unor capete de sîrmă de aramă. Firesc, instanța a hotărît anularea deciziei de desfacere a contractului și a obligat conducerea întreprinderii s-o reincadreze pe muncitoarea la vechiul său loc de muncă.

Florica Măgureanu a fost reprimată la lucru. Nu pentru multă vreme însă. Contrar unor indicații date de organul local de partid, tovarășii din conducerea unității au procedat cu aceeași ușurință și pripeală ca mai înainte și, pentru aceleași (?) „abateri anterioare”, i-au desființat acestuia, pentru a doua oară, contractul de muncă. Greu de priceput. Existau destul cu abateri, iar lipsa locurilor nu putea fi invocată. Abuzul este și acum evident.

Toate acestea constituie dovezi ale unei grave incorectitudini. Pentru a le explora pînă la capăt am ajuns într-o după amiază de sfîrșit de octombrie, în biroul inginerului șef cu pregătire fabricației, ing. Marin Bănescu. De față fiind și inginerul șef responsabil cu producția, tovarășul Constantin Drunea, membru al biroului executiv al C.O.M. și locțiitorul directorului aflat în concediu medical. Încercăm să lămurim povestea Floricăi Măgureanu.

Maistrul Socol și-a susținut cu înversunare punctul de vedere: a arătat că el a indicat să nu se taie capetele de conductor, dar cei din subordine sa nu l-au ascultat și le-au tăiat. Prejudiciul adus astfel de cei 17 lucrători ai săi, se ridică la suma de 157 lei, deci cam 9 lei pe fiecare cap de om. Puteau fi recuperați ușor, dar tot trebuia să se dea o lecție exemplară — zice el. Întrebat dacă măsura nu este prea dură, în raport cu prejudiciul și cu fapta ca atare, maistrul a preferat să tacă. În fond, el fusese unul dintre cei care propuseseră și susținuseră sancțiunea în fața C.O.M.

Ingerul șef Constantin Drunea consideră că, așa cum a apreciat și instanța, pedeapsa este mult prea mare, dar că, totuși, s-a luat o măsură colectivă pentru care el însuși a votat și de care nu se poate dezice. Noi am judecat fapta în sine, cu implicațiile ei educative, fără a mai tine seama de necazurile și greutățile familiare ale celei ce a păcătuit. Asa cum, în acest caz cel puțin, probabil s-ar fi convenit — conchide, autocratic, inginerul șef responsabil cu producția. Da, ați observat bine, maistrul însuși nu prezintă prea mare garanție, ne-a dat cam mult de furcă și l-am tot sancționat. (Un amănunt îi scapă tovarășului inginer: nu din milă, din înțelegerea situației și materiale a dat instanța o astfel de hotărîre ci pentru că dreptatea este de partea Floricăi Măgureanu, n.n.).

Atît prima cit și a doua oară, cînd din nou Floricăi M. i s-a desființat con-

tractul de muncă, au fost căutate fel și fel de motivații, cit de cit plauzibile, însă, în afară de cîteva... jalnice noduri în papură, mare lucru nu i s-a putut imputa. Cel patru spun ba că n-aveau locuri disponibile (ing. șef Marin Bănescu), că tovarășa are și sotul lucrător în întreprindere și, vezi doamne, asta n-ar fi prea corect (Voicu Iordan, șeful biroului P.I.R.), că ar fi lipsit odată, cu ani în urmă, cîteva minute de la lucru plecînd într-o audiență la director (tot Voicu Iordan), ba că ar fi cam guralivă și că ar putea lucra mai bine în altă parte (ing. șef Constantin Drunea, maistrul Socol)...

Să ne oprim puțin doar la primul motiv, considerat ca fiind cel mai temeinic și serios. Nu demult, imediat după prima dispensare abuzivă de muncitoarea-electrician, au fost încadrați nici mai mult nici mai puțin de 50 de tineri absolvenți al liceului local de specialitate. Or, în acest caz, putea foarte bine și Florica Măgureanu să-și mențină locul, fără să deranjeze pe nimeni, pentru că și ea este tinăra, și ea este calificată, cu experiență, și pricepută în meserie. În plus, așa cum au remarcat cu toții, femeia este și mamă cu doi copii mici, care trebuie creșcuți și educați sănătos pentru viață și societate.

Dar hotărîrea judecătorească este și trebuia să fie lege, obligatorie pentru toți și pentru director, și pentru președinte și pentru întregul birou al C.O.M. Este evident că în acest caz legea însăși n-a fost respectată. Dacă admitem invocarea argumentului că s-a avut în vedere scoaterea din colectiv datorită restrîngerii de activitate a celor cu antecedente disciplinare, din spusele celor cu care am discutat nu a reieșit clar că Florica Măgureanu ar fi indisciplinată. Dimpotrivă, sînt încă destul — maistrul Victor Socol este numai un exemplu — care au destule abateri, dar care sînt doar sancționați ușor și menținuți în continuare pe funcții, și o duc bine...

Lipsa de înțelegere și de bunăvoință, necunoașterea temeinică a oamenilor sînt, aici, evidente — spune tovarășul Marin Neculcea, secretarul cu probleme economice al comitetului orășenesc de partid, prezent în final la discuție. Unde-i lege nu-i tocmeală și, firește, hotărîrea instanței trebuie respectată, pentru că Florica Măgureanu să fie repusă imediat în drepturi.

MIHAI STĂNESCU ■

1981, ANUL INTERNAȚIONAL
AL HANDICAPATILOR

Pur și simplu, zice, m-am luat cu viața!

Nicolae Ionescu face parte din Cooperativa „Munca” pentru nevătători de la înființarea acesteia, el și Mihai Pascuta fiind, în prezent, cei mai vechi. Altfel zis, lucrează la perii de 3 decenii și-ar fi avut dreptul să iasă la pensie, prin lege, la 50 de ani, dar recunoaște că nu i-a trecut prin cap „o idee atît de găunoasă”. Eu, anunță, merg mai departe, iar motivul deciziei pare simplu. Pentru Nicolae Ionescu, pentru nevătători în general, după ce e un mod de a trăi demn, munca mai e, ca un însemn aparte, și un mod de a uita. În cazul lui, explozia unei bombe rătăcite, imediat după război, lingă o cale ferată, undeva spre Focșani. Nu-i place să vorbească despre ziua aceea. Înțeleg că intimplarea se mai întoarce uneori, tulbure și rea cum a fost, „mai aveam 3 veri pînă la militărie”, dar răbufnirile ei au devenit, cu timpul, tot mai rare. Pur și simplu, zice, m-am luat cu viața. S-a luat cu viața, adică a terminat școala specială din Vatra Luminoasă, deprînzînd alfabetul Braille și, mai mult decît atît, învățînd o meserie, de pe urma căreia câștigă, azi, și 3 mil de lei pe lună. După care, stînd pe picioarele lui și-a întemeiat o familie, o familie, nu greșesc, ca oricare alta chibă, dacă unul din soți nu vede deloc, iar celălalt, Silvia, „mai zăreste, însă tot mai pierdut”.

Nicolae Ionescu e, la „Munca”, unitate ce face, anual, o producție de 115 milioane de lei, șef de secție. La perii, cea de-a doua specializare a cooperativei fiind cartonajele. Conduce 126 de oameni, femei și bărbați, între primele fiind și soția sa. Nu-i vede și, cel mai mulți, nu-l văd, au deprins însă să se recunoască după voce, după mers, avînd toți, cum spune, un interes comun, să-și crească copiii din muncă dreaptă. Nu există condiții de prezență, dar nu există, m-am convins, nici chiu-langii. Frunța însă sînt, Maria Antonie, Gheorghe Ripanu, Constantin Cîrligeanu, Valeria Păun, Ion Gaiță, Gheorghe Ciociri ș.a., ultimii avînd infirmități duble. Cu sau fără bastoane albe, Nicolae Ionescu l-a uitat de mult pe-al său în sifonier, ei traversează strada, li s-au creat condiții să locuiască vizavi de sediul cooperativei, și la 7 fix încep lucrul. Care manual, care la masini, special adaptate, ei își fac datoria pînă la ora 15. Sînt, altfel vorbind, oameni ai muncii ca oricare altii, chiar dacă aici, cîteva ceasuri pe zi, difuzoarele merg la maximum. Neputînd citi, lor li se citește, presă și chiar romane întregi, pe fragmente, azi, „Cimpia singuratică” de Dan Claudiu Tănăsescu, iar cel mai mulți sînt, aflu, pătimași cu fotbalul și, se putea altfel, cu Rapidul. Ei au o lume a lor, neobișnuită poate, dar demnă, impresionantă prin curajul de a înfrunța un întineric iremediabil, o lume ale cărei valori morale, consolidate prin temeinicie și sudoare, sînt limpezii, tulburătoare. El îi repugnă, ca o boală, compătîmirea. Ea pretulește, în cel mai înalt grad, eforturile depuse de societate spre binele ei, școli, locuințe, cantine, scutiri de impozite, taxe micșorate, reduceri de chirii, concedii mai lungi etc., iar modul prin care își exprimă recunoștința e activitatea productivă.

Familia Ionescu e, în acest perimetru, una dintre multe altele. Acasă, acceptă Nicolae, sîntem soț și soție, iar varză ca a nevastă-mii nu mîncîm, făc prînsoare, nici la Cluj! Mai are el o vorbă... pot să bei vin și dacă n-ai servit friptură”, care nu-l chiar de aruncat și din care pricep că nu se omoară după carne. După ciorbe, da, „asta-i altă gîscă-n altă traistă”. Încolo, șeful casei e blind și, în general, n-are timp. E și administrator la bloc, e și fochist, „floare la ureche, eu am învățat pe păcură, aici avem gaze”, umbli și după cumpărăturile... „am nevoie de baston, cunosc fiecare piatră”, nu stă o clipă, a explicat de ce. Cu distracția, recunosc, e tot mai slab. Din cînd în cînd, cite-o nuntă, Inestii au 11 fini, seara, televizorul. Nu-l văd, zice, dar îl aud, și-mi imaginez. Cînda, Nicolae stia repertoriul Operei pe dinafară, dar au crescut copiii, Gheorghe și Cristian, și s-a mai strîns pe-acasă, desi acestia, dată fiind situația „au fost siliti să se descurce mai mult singuri”.

De văzut, Nicolae Ionescu vede rareori și numai în vis. Chestiunea îl tulbură, dar tine outin, cit arde un băt de chibrit. Anoi, își aduce aminte că, pierzîndu-și vederea, i-a rămas viața și iarăși, cum îi place să spună, se ia cu ea. În rest ne despartim, „să fie înțelegere și pace”. Să fie!

ODVIDIU IOANIȚOIA ■

Mircea Lucescu :

„Naționala nu e o chestiune de nume, ci de atitudine“

plus, el trage, de câțiva ani, pe A.S.A. după el. Mi-am mai făcut o socoteală, dacă el ar da, la națională. 75 la sută din randamentul pe care-l are la Tirgu Mureș, n-aș mai renunța la el.

— Gurile rele zic că nici Klein n-are avea loc, ca să nu mai vorbim de Văetuș?! Se spune că Petcu, ca să rămânem cu dialogul la Hunedoara, e mai bun decât amindoi.

— Știi care e nenorocirea fotbalului nostru?

— ?!

— Toți se pricep. Dacă intră, pe „23 August“, 70 de mii de spectatori, atunci avem, automat, și 70 de mii de selecționeri!

— Asta cam așa e, dar nu ține loc de răspuns la întrebarea de mai devreme.

— Pe Văetuș, ca s-o iau de la coadă, l-am găsit în lot, puteam tocmai eu, antrenorul lui de club, să-l scot?! Și-apoi, e dotat, merită să i se acorde încredere. Klein va juca la Berna, dacă l-aș fi avut și pe Custov, aș fi început cu amindoi, Klein în spate, Custov în față. Petcu e militar, vom mai vedea.

— Lumea...

— De câte ori au o idee bună sau rea, ziaristii invocă lumea?! Mi-e familiar procedeeul, numai că de națională răspund antrenorii, nu lumea?!

— Ai și decis să renunți?

— Nu, dar nici n-am acceptat definitiv. O hotărâre în acest sens se va lua după încheierea turului. În decembrie. De aceea, aș vrea să te conving că interviul acesta vine prea devreme. Mai întâi să fac ceva, nu-i așa, și apoi să vorbesc.

— Am înțeles că vrei, în același timp, și Corvinul, și naționala, da?

— Am început o treabă la Hunedoara și normal ar fi s-o închei. Știu însă că nu se va putea, așa că, probabil, voi rămâne, dacă voi rămâne, numai la națională. Am făcut, nu-i nici un secret, unele propuneri.

— Care?

— Vom mai vorbi despre asta, să treacă meciul cu Elveția.

— Măcar una, se poate?

— M-am gândit, de pildă, la un alt sistem de punctaj, menit să impulsioneze fotbalul ofensiv, spectaculos. La acest capitol, stăm tot mai prost, dar situația mi se pare generală, fotbalul și-a pierdut, pretutindeni, din farmec. Se joacă prea mult sub sabia rezultatului. Dur. Fără nici o idee. Spectatorilor li se oferă tot mai puțin. Nu că trag spuză pe turta mea, dar Hunedoara n-a jucat urit nici cind a jucat prost! Fotbalul trebuie să se întoarcă mai mult cu fața spre tribune.

— Se va întâmpla asta dacă vom schimba sistemul de punctaj?

— Nu știu, dar merită să încercăm.

— În ce sens?

— Englezii, de exemplu, dau 3 puncte pentru victorie în deplasare. Francezii, la fel, pentru o echipă care înscrie peste 3 goluri. Să vedem, poate că asta ne va ajuta și nouă.

— Altă propunere?

— Să acordăm mai multă atenție copiilor, juniorilor, fotbalului în școli. Nu-l în regulă că, azi, unii ajung titulari în divizia A și nu știu să facă un stop ca lumea, o preluare! Asta înseamnă, nu-i așa, că ajung prea repede!

— Așa e, numai că statutul antrenorilor respectivi nu-i clar. Pușini sint cei care stau la copii, toți vor măcar o echipă de C, o indemnizație, ceva, cunoști problema.

— Parcă statutul jucătorilor e mai clar?! Va trebui s-o lămurim și pe-asta.

— Apropo, ce-i cu Dobrin?

— Apropo de ce?!

— De fotbalul românesc.

— Mă rog, poate că merge. N-am renunțat definitiv la el, cum n-am renunțat la nimeni, dar Dobrin m-a rugat să-l las.

Mi-a explicat că nu e pregătit, că n-a știut că va fi convocat, l-am înțeles. Poate cu altă ocazie. În mare, el ar coresponde criteriilor pe care le-am stabilit pentru selecționare.

— Tot vorbești de criterii, care sint ele?

— Se presupune că, la națională, valoarea au toți. Intervine atunci forma. La valoare și formă apropiate, ții cont de alte elemente. Dacă-i un meci decisiv, de experiență, dacă nu, de perspectivă. Obligatorie rămâne, în toate cazurile, viteza, de deplasare, de execuție și de gândire. Dobrin, că de la el pleasem, ar mai trebui să rezolve viteza de deplasare, la celelalte capitole e încă maestru.

— Pentru Berna ai ținut cont de aceste criterii?

— Echipa pentru Berna, te rog să scrii, nu-i nici cea mai valoroasă, nici cea mai populară. E doar una de tranziție, care arătat însă, în testul de simbioză, că poate învinge o bună selecționată a Capitalei, presărată cu internaționali.

— N-a fost un risc meciul de simbioză?

— Ba da, dar o idee nu se poate impune fără riscuri. Mi le-am asumat în mod deliberat și am convingerea că n-am greșit.

— Incepi să te infatuezi, Mircea Lucescu!

— Nu, dar n-am nimic de ascuns. Nu mi-a fost și nu-mi e frică să ies în public cu echipa, s-o judece cine vrea.

— Metodele tale nu par a fi cele tradiționale, da?

— Nici nu sint, numai c-ar fi prea mult de discutat. Să dau un exemplu. Auzind că vreau pentru lot un adversar puternic, mulți s-au speriat, ca și la meciul cu „cangurii“, ei fiind obișnuiți cu verificări cu porțile închise, de regulă cu Mecanica fină sau Metalul! Eu zic că partida de simbioză, chiar dacă n-a strălucit, a însemnat un câștig, le-a dat tricolorilor mai multă încredere.

— Și ce mai zici?

— Că naționala nu e o chestiune de nume, ci de atitudine.

— Frumos spus, dar cit de realist?

— De ce n-ar fi?! Poți avea, ca jucător, toate calitățile, valoare, formă etc. dacă n-ai spirit de echipă, dacă nu ești altruist, dacă nu cauți să te autodepășești, n-ai ce căuta la națională. Cel care nu face din națională un ideal, nu poate fi chemat sub culorile ei.

— Înțeleg că e o schimbare de mentalitate?

— În primul rînd. Numai că, aici greșești tot luindu-mă la întrebări, e greu de crezut că 2-3 interviuri, sau chiar 10, vor ajunge să modifice mentalitatea. E o chestiune mai adîncă, mai complicată.

— E nevoie de timp?

— Firește. De răbdare. Știu bine ce vreau, nu să rezolv un meci, ci să declanșez o bătălie de durată.

— Nu vei reuși asta, poate e-o simți, dacă vei rămîne numai antrenor al naționalei. Va trebui să fii ce-a fost, la federație, Ștefan Covaci, să poți impune o linie.

— E timpuriu să răspund, dar poate că voi fi. Un lucru e sigur. Mi-am câștigat, în fotbal, un nume cu greu, în 20 de ani de muncă și seriozitate. Nu intenționez să-l compromit într-un meci.

— Parcă și-ar fi frică?!

— Nu mi-e frică, dar asta nu mă împiedică să văd lucrurile așa cum sint. Cum se înfățișează el, azi, fotbalul nostru e o povară prea grea pentru umerii unui singur om oricare ar fi acela. Ori ne hotărîm, cu toții, să-l schimbăm, ori în ce mă privește, renunț. Îl iubesc prea mult ca să-l înșel cu jumătate de măsură. Să nu se înțeleagă însă c-am venit să răstorn pămîntul. Nu-i vorba despre așa ceva. Avem o bază, avem o mulțime de oameni buni, la federație, la cluburi, numai că trebuie un suflu nou.

— Termină?

— Dar ce, am început ceva?!

OVIDIU IOANIȚOIAIA

Omul care joacă

PUTEREA FOTBALULUI

În ultimul timp fotbalul ne-a oferit din nou o superbă lecție de regenerare după altele „dărimari“ p.e., uite parca special de armata de specialiști „pricepuți“, de care, bineînțeles, că nici el nu duce lipsă. Ignorate aproape total, spre început de iarnă, cluburile cele mai în formă la ora actuală, Dinamo și Universitatea Craiova, au salvat prin calificările reușite în cupele europene un palmares ce rămîne totuși destul de compromis prin prestațiile echipei naționale. Și, pentru a dovedi cit de repeze se apăsă speranța chiar și după amărăciuni greu de uitat, fotbalul a adunat acum trei săptămîni, la amicalul dintre lotul național și „cangurii“ peste 55 000 de spectatori, prezență pe care organizatorii, la fel de dibaci ca întotdeauna nu au intuit-o, punînd în vânzare un număr dureros de mic de bilete și lăsînd astfel mulțimi avidе de aer proaspăt posibilitatea de a lua cu asalt porțile.

Vedetele acelei seri atît de plăcute și pentru că apăreau din noaptea sub minșierile de lumină ale unei nocturne al cărui gust este firesc să nu-l simțim încă din felurite și simple motive au fost tinerii aureolați întorși din Australia și... Mircea Lucescu. Vom mai vorbi.

Săptămîna trecută, pe Dinamo, în timpul celui delirant joc împotriva lui Inter, din nou publicul nostru s-a dovedit magnific reușind foarte multe momente în care pur și simplu și-a purtat echipa favorită spre victorie.

Am avut nevoie de ajutorul său chiar dacă bătălia pentru a elimina pe Inter fusese pregătită destul de exact în majoritatea aspectelor. Poate doar ca stare de spirit nu reușim să creăm febra de start optimă și pentru că anturajul din jurul echipelor noastre nu are încă experiența necesară pentru a arunca în cerierul jucătorilor numai acele informații de care au nevoie pentru a triumfa fără îndoială sau teama în focul disputei.

Și lucrul acesta s-a simțit în felul mai greoi în care am început jocul, în mica întîrziere cu care ne-am lipit la mijloc de Prohaska și Orioli, și, bineînțeles, în lejeritatea condamnată de care „reușim“ mereu să primim goluri din faze fixe, sau să facem faulturi inutile. Echipa a crezut însă superb în victorie, a știut să prindă absolut exact pulsul lui Inter, a respectat întocmai desenul tactic pe care l-am conceput, reușind astfel să revină atunci cînd a fost condusă și să se bată cu ardoare mai rar prezentă în sufletul jucătorilor noștri pentru a realiza esențialul, și anume, să-i facă pe italieni să tremure, plimbîndu-i și ingenunchîndu-i cu o exactitate pe care fotbalul peninsular o întîlnește și o acceptă mult mai rar decît ne închipuim.

Pentru mine, social spectacolului a contat destul de puțin. Știam că sintem capabili să lucrăm faze din care să reușim goluri, dar m-a nemulțumit felul în care noi le-am primit, precum și unele inexactități pe care viitorul vreau să nu le mai facă prezente. Nu este o muncă ușoară, mai ales că de acum înainte, pe bună dreptate, minunții noștri spectatori din „Ștefan cel Mare“ ca și din fața televizoarelor asteptă de la noi un fotbal de calitate pe care, de fapt, am dovedit că putem să-l jucăm. Sint convins că putem și trebuie să jucăm și mai bine, avem și noi nevoie de puțină înțelegere, pentru a putea lucra într-o linie creatoare, pe care echipa a avut-o pînă de curînd și bineînțeles că vrea să o împrumute și celorlalți slujitori adevărați ai fotbalului

CORNEL DINU

P.S. Un om, totuși, deosebit mi-a spus că din nou conducerea C.N.E.F.S.-ului este supărată foc pe mine, după ultimul articol. Acesta sint eu. Ubund adevărul și dorînd binele fotbalului nostru, este normal să-mi mai aprînd și paie-n cap, dar m-am obișnuit de mult cu această idee. E bine că tovarășii din conducerea C.N.E.F.S., pe care, dealtfel, îi pretuiesc pentru suflul pe care îl au, și-au însușit probabil o parte din nevinovatele mele reflecții. Mă refeream mult mai direct la Biroul Federal. Părerile bineînțeles îmi aparțin și doar simpla coincidență poate face ca ele să semene uneori cu acelea ale redactorului șef al acestei reviste, care ca și pînă acum, sint convins, nu-mi va sugera niciodată să cred, sau să susțin, decît propriile mele idei.

„Somnul rațiunii naște monștri“

S-au cunoscut acum 7 ani în urmă pe șantier. I-a atras pe amindoi aceeași meserie, cea de sudor. Cînd se ivea vreo lucrare mai complicată, maestrul le-o încredința lor. În scurt timp, s-a dus vestea nu numai pe șantierul de construcții dar și în oraș despre priceperea și competența profesională a lui FLOREA și a VALERIEI, care între timp s-au căsătorit. „Avem nevoie la șantierul Media-Năvodari de sudori foarte buni, voi tot n-aveți copii, greutăți; ce-ați zice să lucrați cîva timp acolo, să duceți faima șantierului de la Borzești pe meleagurile dobrogene?“ Tinerii soți n-au stat prea mult pe gînduri și peste cîteva zile erau deja la lucru, pe schelele metalice ale șantierului de pe tîrîm mării. În timpul liber făceau cite o plimbare cu mașina prin stațiuni. Totul a fost bine și frumos pînă în clipa cînd în anturajul lui FLOREA a apărut MIHAI, un coleg de muncă, venit și el de la Borzești. Trep-tat, s-au rîrit plîmbările celor doi soți și în schimb a început să crească frecvența vizitării diverselor restaurante și bufete, de către grupul al cărui animator era MIHAI și din care făcea parte și FLOREA. EL, FLOREA, care fără exagerare spus, nu

consuma deloc alcool, a devenit un client rafinat care știa să deosebească între ele, diferitele soiuri de Riesling ori de Fetească, care sesiza cu ușurință cel mai mic iz de butoi de la distanță, nu cînd ducea paharul la gură ci de la distanță, cînd se turna vinul din sticlă în pahar. Nu exista seară aproape, cînd cineva din grupul celor 5 să nu facă cîinste. Plecau spre casă, numai cînd dispoziția tuturor devenea excelentă, ceea ce practice însemna cam două sticle de om.

Mă, FLOREA, nu înțeleg cum tu, un om atît de chibzuit și cumînt, te-ai înhăit cu bețivii astia? În ziua cu pricina, imediat după terminarea programului de lucru, MIHAI, șeful recunoscut al grupului, a mobilizat în jurul lui pe cei 5. „Ei, băieți, ia faceți propuneri. Eu am tot făcut. Unde vreți să mergem astă-seară?“ Unul mai tînerel a sugerat restaurantul „TASAUL“ din Năvodari. „Nu-i localul prea arătos dar s-a adus un vin lux de la Basarabi. Merită degustat“. FLOREA s-a urcat la volan, a imbarcat grupul și în cîteva minute erau instalați deja la masa pe care sticlele rînduite așteptau să fie „atacate“. „Măi, fraților, ce ar fi să plecăm de aici direct la Borzești! Ce surpriză ar fi pentru băieții noștri, mai ales cînd or gustă din licorile de Murfatlar din portbagajul nostru. N-au ei așa ceva pe acolo“. At-

mosfera era incertă. Unii erau pentru deplasare, alții ar fi preferat să rămîină acasă. S-a adoptat o soluție de compromis, turul litoralului. Dacia 1300, în ciuda celor aproape 80 000 km, la bord, se comporta ca o „tinerică“. Traseul preconizat arăta cam așa: Năvodari, Mamaia, Constanța, Mangalia și retur. FLOREA, neobișnuit cu băutura, ținea neapărat să demonstreze cit de bun pilot era și cit de mult fusese el neîndreptățit. „Am dat examen de 5 ori, absolut degeaba. Au vrut să mă sicaneze“. „Conducîți splendid, FLOREA, n-au avut nici un motiv să te trîntească la examen. Dar hai să trecem la oile noastre. La „Europa“ tot n-am fost niciodată. Bani avem berechet. Oprește FLORICĂ, plătesc eu“. Au poposit la „Europa“, unde au fost serviți la nivelul celor mai elevate restaurante. „Pînă la Borzești e cale lungă, așa că cea mai bună soluție este să mergem pînă la Mangalia. Mai bem un spirit acolo și apoi spre casă“. Aceasta a fost opinia șefului clanului. Zis și făcut. FLOREA a pus, cum se zice în aviație „cap compas“ și a demarat spre Mangalia. Au ajuns tîrziu. Toate restaurantele și bufetele erau închise. Degeaba a făcut apel MIHAI la toate cunoștințele. Enervat peste măsură că a fost refuzat peste tot, șeful grupului a dispus întoarcerea acasă, la Năvodari. Enervarea, starea de tensiune a

lui MIHAI, s-au transmis tuturor, dar mai ales șoferului. De regulă, în asemenea situații, șoferul apasă din ce în ce mai tare pe accelerație. Așa a făcut și FLOREA. Se apropia de intrarea în Constanța. „Ce dracu facem, că astia de la postul de control, în timpul nopții îi cam opresc pe toți?“ MIHAI: „Te faci că plouă și tragi tare înainte“. Așa s-a și întimplat. Omul cu uniforma albastră a făcut semn de oprire. FLORICĂ, cu cîeva sută pe oră ai lui, a fanat spre stînga, a ocolit milițianul, mai, mai să-l lovească, continuîndu-și drumul. Prea mari au fost însă eforturile care le-a făcut în ziua aceea: restaurantul „TASAUL“, apoi aproape o sută de km făcuți pe drumurile litoralului, apoi hotelul „Europa“, peregrinările prin Mangalia, cele două sticle de Murfatlar băute etc., etc. Era prea mult. N-a mai văzut autobuzul oprit, în penă, pe dreapta drumului. A intrat în plia în autovehiculul oprit în ciuda faptului că era semnalizat. FLOREA, MIHAI și încă un coleg și-au pierdut viața. Cei alți doi au rămas cu răni grave.

„Somnul rațiunii naște monștri“. Vinul, anturajul nenorocit au întunecat rațiunea lui FLOREA. Trei oameni în floarea vîrstei au ajuns în mormînt.

VICTOR BEDA

Lideri ai lumii, bunii noștri frați, Noi v-am cedat și ranguri și proporții, Dar nu putem continua, STOPAȚI ACEASTĂ COMPETIȚIE A MORTII!

Pînă în secolul XX, cel mai luminat din istoria civilizației, istoria nu a consemnat un război mondial. Au existat câteva mii, mai răsunătoare sau mai șoptite, dar un război care să imbrace întreaga planetă nu s-a desfășurat. Războiul mondial este invenția veacului nostru. După cel dintîi a urmat o pace precară, scurtă și măcinată de conflicte. După cel de-al doilea război mondial a urmat o pace spartă de peste 130 de conflagrații locale, iar acum în condiții de pace a început să se vorbească despre un război nuclear limitat care în fapt nu poate fi limitat. Pacea de azi se bazează chiorurile pe echilibrul terorii. Dar echilibrul terorii nu există. Cînd de o parte, cînd de alta, teroarea capătă o altitudine nepermisă, echilibrul se rupe, se restabilește pentru o scurtă perioadă și apoi începe alta cînd tentația primei lovituri crește și așa mai departe. Intre timp, se nasc bombe. Nu este vorba de bombe ordinare, ci de bombe supreme în stare să facă fîndări întreaga planetă. Toată această escaladă se desfășoară sub ochii noștri, sub ochii noștri tot mai îngroziți, toată această năprasnică și stupefiantă cursă ia suferințele tuturor oamenilor în copite spre un potou care înseamnă exmatricularea Terrei din inventarul cosmosului printr-o explozie termoneucleară formidabilă. Această explozie nu s-a experimentat încă, dar o alta da: cea mai mare bombă termoneucleară descărcată pe un poligon a avut o putere de erupție mai mare decît a tuturor exploziilor înregistrate în toate războaiele omenirii luate la un loc. Ea încă nu este nici bomba istoriei, nici bomba venenului și nici mărul bomba deceniului. O alta se proiectează chiar acum, în clipa aceasta, cînd oamenii de pe toate meridianele muncesc în fabrici sau pe o mare, citește, se duc la teatru, culeg flori sau își primesc copiii pe lume. A uitat oare lumea de prorii ei, de terribilele ei tragedii de care a vrut să se despartă cu orice preț?

Din filele unui trecut calcinat

Istoria contemporană are câteva file albe, dense și robuste, dar și un grup compact de file calcinate arse de uraganul necrutător al unor conflagrații care au zdrobit oamenii, nu ca altădată cu sute de mii, ci cu milioane. Statisticile oficiale, statisticele acelea teribile și vehemente, care fac sec și amar bilanțul unor tragedii premeditate ne-au lăsat pînă azi contul celor două morți mondiale. S-au contabilizat cadavrele, costul ruinelor, timpul pierdut, toată această dare înapoi a timpului prin foc și sabie.

Lucrurile sînt limpezi: în primul război mondial s-au aruncat 33 de țări. Vertijul de foc a aruncat peste bordul vieții 9 700 000 de victime. Au rămas trăitori, dar definitiv mutilați, 20 de milioane de oameni. Măcelul a costat 278 de miliarde de dolari. Stranie chitanță în valută forte!

Cel de-al doilea război mondial, inaugurat înainte ca rănile primului să se fi închis, a însemnat 30 de milioane de combatanți asasinati. În spatele frontului vîrstnici și copii, bărbați și femei, au fost, și ei, prinși de viltoare și astfel în rîndul civililor s-au numărat 25 de milioane de morți. Lista nu se încheie însă. Mai sînt raniții: 35 de milioane. Holocaustul a costat corespunzător: 1 384 000 000 000! Așadar, o sumă cu 13 cifre. Se citește greu, se înțelege și mai greu și în orice caz ar trebui să nu se uite.

Al doilea război mondial și-a tras cortina prin două explozii atomice. Începea o eră nouă. Așa s-a sperat, așa s-a crezut, așa s-a dorit de către popoare. Cine și-ar fi imaginat că începe pacea atomică, pacea nucleară, pacea radiologică, pacea neutronică? Pacea bazată pe echilibrul derivat — absurd al absurdului — din existența armelor corespunzătoare?...

Știința de a proiecta asasinatul în masă și politica de a acredita sfîrșitul pămîntului...

Secretul militar este unul din secretele păzite cu cea mai mare strășnicie. Este un secret păzit pentru ca inamicul să nu accedă la el. Este un secret păzit de popoare, pentru ca popoarele să nu realizeze exact ce se prepară în hrubele betonate unde războiul viitorului înainte de a izbucni se trasează pe planșete și se încearcă la computer. Popoarele au încercat însă să afle ce se întîmplă în bucăre. Citeodată o află direct din gura deschisă demont a cite unui „inventator”. Un inventator de mașini ale războiului sau de bombe, considerate... curate. Inventatorul celei mai „curate” bombe din istoria omenirii — bomba cu neutroni — Samuel Cohen a dat detalii, de curînd, în cadrul unui interviu, ce însemnă această bombă. Maniac iresponsabil, încăput pe mina unor financiar iresponsabili și a unor patroni de industrie iresponsabili, Cohen și-a oferit marfa unei politici iresponsabile, care încearcă să acrediteze ideea umanismului unei bombe. Este curată și umană pentru că lichidează viața, dar nu se atinge de obiecte!

Manipularea științei în scopuri belicoase are implicații imense, consecințe nefaste

și a devenit astăzi cea mai cumplită și incredibilă irosire de inteligență din cite a înregistrat vreodată istoria. 500 000 de savanți și tehnologi gîndesc pentru ca războiul viitorului să fie unul total. Nu mondial: TOTAL! Mai mult de un sfert din bugetele de cercetare și proiectare din anul 1980 s-a vărsat direct în labirintul diabolic al cursei înarmărilor. Rezultatul? Un cortegiu impresionant de rachete, sol-sol, sol-apă, apă-sol, apă-apă, sol-aer, aer-sol... Nu este exclus să se proiecteze chiar acum undeva într-un buncăr o rachetă Terra-Terra care, pentru ca echilibrul terorii să se mențină, ar trebui proiectată într-un raport de coincidență cu mărul încă una... Să ajungem, oare, generația noastră sau oricare din generațiile viitoare la dezbatere prelungită despre proliferarea rachetelor Terra-Terra? Cert este că deocamdată trăim pe un continent-arsenal, într-o lume arsenal. Aici, la noi, în Europa sînt amplasate peste 15 000 de încărcături nucleare; 2 452 rachete intercontinentale; 1 803 rachete instalate pe submarine; 505 bombardiere strategice; 24 000 avioane de luptă; 4 590 nave de război, din care 67 crucișătoare și 240 distrugătoare; 91 270 tancuri; 56 400 tunuri. Dar să dăm și un exemplu de

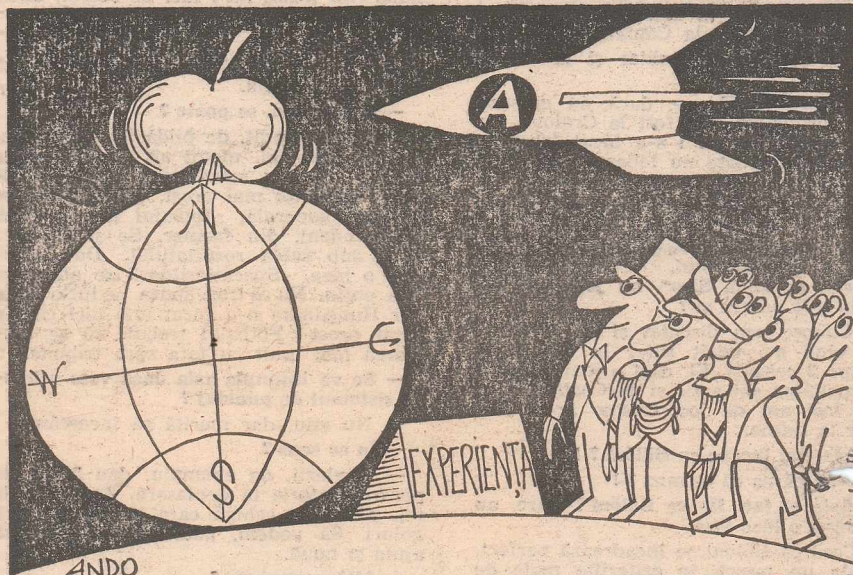
„eficiență”: o singură salvă a celor 24 de rachete nucleare cu rază de peste 7 000 km, care se află la bordul unui submarin de tipul celor ce patrulează în apele din jurul țărilor continentului, ar putea transforma într-un deșert radioactiv, în citeva secunde, o suprafață de trei ori cit Europa.

Desigur, că lista exemplelor poate fi lungă, dar nu kilometrarea ei desfășurare mai contează acum, ci absurdul perfect care se regăsește în fiecare verigă a ei. O culme a acestui absurd sîngeros în continuă dilatare, tot mai apăsător și mai drastic este și indicele morții pe cap de locuitor, adică, gramajul de trinitrotoluen afectat fiecărui locuitor al Terrei. 3 tone de explozibil apasă fără discriminări și într-o deplină egalitate, deasupra fiecărui cetățean al planetei. O asemenea repartiție de bunuri este rezultatul scutit de orice echivocuri al unei politici care și-a făcut din dansul pe muchia de sabie a echilibrului terorii o rațiune de a fi.

Producția de preistorie

Cursa înarmărilor produce tensiune. Tensiunea produce cursa înarmărilor. Înainte ca cerul să se închidă se produce sărăcie. Sărăcia unora, a majorității în beneficiul minorității care dictează lumii cit și cum să fie de săracă pentru a se putea pregăti, lîhnită și disperată, de război. Dacă astăzi există decalaje în lume, decalaje economice, sociale, culturale, sanitare, informaționale, decalaje săpate cu barda în însăși condiția umană este pentru că dezordinea economică mondială include, în cel mai voluminos capitol al ei, escalada înarmărilor. Există azi în lume un venit mediu de 10 000 de dolari pe cap de locuitor și un alt venit de 80 de dolari, există citeva țări molesite de propriul lor lux și zeci de țări la limita supraviețuirii. Creșterea „zero” pe care și-o permit unii după ce și-au umplut seifurile din sudoarea altora nu și-o pot permite cele sărace și cu atît mai mult cîtă de rate foarte sărace și care sînt în număr de 35!

Sărăcia, foamea, bolile, analfabetismul nu reprezintă altceva decît chitanțele zilnice pe care miliarde de oameni trebuie să le plătească, clipă de clipă, pentru ca nebulia militaristă a unei mi-

Poeții lumii slăvesc pacea

Stăpînii războiului

Hei, voi stăpîni ai războiului
Voi care faceți arme
Voi care faceți planurile morții
Voi care faceți marile bombe
Voi care vă ascundeți după ziduri
Voi care vă ascundeți după birouri
Vreau doar să vă dau de știre
Că pot vedea prin măștile voastre!

Voi care niciodată n-ați făcut nimic
Ci doar ați construit pentru a distruge
Voi vă jucați cu lumea mea
De parcă ar fi păpușa voastră
Voi imi puneți o armă în mînă
Și vă ascundeți de ochii mei
Vă răsușiți și o luați la fugă
Pe cînd gloanțele iuți zboară.

Ca Iuda din vechimi
Voi mințiți și înșelați
Un război mondial poate fi cîștigat
Vreți voi a mă face să cred
Dar eu văd prin ochii voștri
Și văd prin creierul vostru
Precum apa aș vedea-o
Curgînd prin burlane.

Voi iute trăgaciul
În alții să tragă il puneti
Apoi vă retrageți și urmăriți
Cum contul morții merge în sus.
Vă ascundeți în vilele voastre
Cînd singe de tineri
Tîșnește din trupuri
Și se-ngroapă-n noroi.

Voi ați răspîndit cea mai groaznică teamă.
Ce poate fi vreodată stîrnită
Teama de a aduce copii
Pe această lume
Fiindcă mi-ați înfricoșat copilul
Nenăscut și nebotezat
Voi n-aveți nici dreptul la singele
Ce vă curge prin vine

Cît de multe știu
A vă spune-n zadar
Ați putea zice că-s tînăr

Ați putea zice că-s prost
Dar eu știu un lucru
Că deși decît voi sînt mai tînăr
Nici Isus nu v-ar ierta vreodată
Pentru ceea ce faceți.

Pot să vă pun o întrebare
Sînt banii voștri atît de buni oare
Vă vor da ei iertarea
Credetîi că asta se poate?
Mă gîndesc că o să aflați abia
Cînd moartea își va lua dreptul său
Toți banii pe care i-ați cîștigat
Nu au să vă răscumpere sufletul niciun
Dar eu sper să muriți
Iar moartea voastră să fie curînd
Vă voi urma dîruic
Într-o palidă după-amiază
Și voi privi cînd sînteți coboriți
Jos în patul morții
Si am să stau deasupra mormîntului vostru
Pînă cînd voi fi sigur că deja ați murit.

BOB DYLAN
Tălmăcire de GEORGE STANCA

Glonțul alb

Porumbelul născut dintr-o neprihănită
năzuință,
singuraticul care a mai rămas după
Hiroshima.

zboară ostenit.
Plutirea nu-i mai este rotundă
ca un meridian,
e doar zvîcnet,
tristețe refuzată de văzduhul devenit
impur.

Atmosfera este otrăvită de invective
și infestată de insulte demente;
undele radio ale miilor de stații pămîntene
poartă pe kiloherti nevăzuți
injurii improșcate în obrazul popoarelor,
intenția intervenției și amestecului,
cifru violenței,
instigarea exacerbată la confruntare.
Mizga politicii de forță diseminată în
spațiu
este străbătută tot mai trunție
de filiierea obositelor aripi

Corul copiilor uciși

(din poemul Surisul Hiroshimei)

Ce ceată deasă, vai, ce ceată deasă...
Nu mai cunoaștem drumul către casă...

Sîntem ușori și ceata e ca fumul,
Vai, unde-o fi, unde se-ascunde drumul?

Ce ceată deasă, vai, ce ceată mare.
Unde-i cărarea, doamnă-nvățătoare?

Sub talpă n-avem nici un drum... plutim...
Vai, unde-i casa? cum s-o nimerim?

Și sîntem goi și ne cuprinde teama,
Unde e tata? Unde este mama?

Nu ne vedem nici între noi deloc
și jocul nu ne place, nu e joc.

Ce deasă ceată, vai, ce ceată mare.
Oh, azvîrliți-ne, voi, o cărare.
Nu mai cunoaștem drumul către casă
și ceata este deasă, deasă, deasă...

EUGEN JEBELEANU

plumbuite de otrava
ce țîșnește răgusit din microfoane.
Zborul hieratic al mindrului herald
rănește privirile.
Muitată în alb de Titan,
pensula lui Picasso a incremenit,
indoliată,
pe floarea ciresului
uicis la șase august omienouăsutepatru-
zecișicinel.

Mai apucă doar
să mimeze începutul desprinderii
de pe ramura odihnei,
apoi cade zbătut: glonțul alb
pornit spre inima oamenilor
care-i terfelese simbolul.
Inelul de vis strîns pe picior
afîr:ă tot mai greu
trăgîndu-l spre un pămînt care-i vine,
negru,
în întîmpinare.
Impactul a zguduit planeta,
dar constiințele au rămas bolnave...
RACHED ELIAS DAUD

Stăpîna casei

Va fi-ncheiată pacea și, în casa ta,
Spre prînz, cu zgomot, profetii și glume,
Ca-n vremea cruntă de război,
eu voi intra,

Cu toți prietenii ce vor mai fi pe lume.
Ei încă vor purta centuri, manta,
S-or dezbrăca-n antreu, cu grijă mare.
Ieri încă mai era război, da, ieri abia
Ei l-au inmormîntat pe-acei de care
Veți întreba: „De ce-o fi întîrziind?”
Deodată, orice vorbă va fi stînsă.

Vor număra tacimurile-n zînd
Și vor vedea că masa-i mult prea-nînsă;
Iar tu, prînzînd privirea, vei șopti,
Stringînd tacimul, plîină de durere:
„Eu am crezut că vrîrul va veni,
Fiind departe, cu întîrziere...”
Noi vom tăcea. N-om spune niciodată:
„Cei vii venit-au, iar cei ce-ntrîzie,

Atîta de departe au plecat
Că, pe pămînt, e greu să mai revie...”
S-apropiem deci scaunele... Doi.
Și pentru cei ce n-au venit cu noi
Vom închina întîile pahare.
Dar dacă eu va fi să-ntrîzil

Și tu, cînd supărată-ai să mă certî.
Veai auzi cum vrîrul va șopti
Că e zadarnic să mă mai aștepti,
Festivitatea n-o opri niciun.
Ce-i dacă ti-am fost cel mai drag odată?
Ce-i dacă te-am iubit, și că de-acum

Eu n-am să-ți mai văd ochii niciodată?
Tu pune-ne, ta rînd cu toți, pahar;
Noi, morții, vom veni pe neștiute.
Să toarne unul viu un vin de iar
În cupele ce-or aștepta tăcute.
Voi sînteți încă treji. Nu-i vremea-acu.
Noi să venim. Dar am pornit, prin ceată,
E miezul nopții. Am pornit la drum.
Hai beți! Noi stăm în prag din'dimineață.
Cine-a mințit că n-am venit acasă?
Cînd ametiți veti fi, în zori de zi.
Ne-om așeza tăcuti, cu voi la masă,
Ciocnind paharu-ncet, pentru cei vii.

NIKOLAI SIMONOV

norități degajată de orice responsabilitate să se poată înfrupta mai departe dintr-un meniu al zeului Marte care este, de la un trimestru la altul, tot mai sofisticat și mai greu de digerat pentru logica cea mai efemeră.

Omenirea moare de foame în timp ce fiecare minut scurs pe calendarul dezordinii economice mondiale costă un milion de dolari. Mai întâi, mor copii. 25 de milioane anul acesta. Apoi, se moare prin neștiință de carte. Apoi, prin simpla mizerie cea de toate zilele. Se moare la propriu, în acest război economic mondial într-o cadență care echivalează cu o explozie la fiecare trei zile a unei bombe atomice de tip Hiroshima. Există alternative? Există: până la sfârșitul mileniului tragicul tribut în vieți de copii pe care țările cele mai sărace îl plătesc subdezvoltării, ar putea fi redus cu două treimi. Desfășurarea unei asemenea ofensive necesită suma de 50 de milioane de dolari pe zi — ceea ce reprezintă contravaloarea unui avion de vânătoare — iar pe an fondurile necesare, pentru a se declara, cu sorți de izbândă, război mizeriei și subdezvoltării nu ar depăși 20 miliarde dolari. O parte infimă, după cum se vede, din totalul cheltuielilor militare. Dar, după cum arată de curând James Grant, directorul UNICEF, „bugetul actual al organizației este egal cu costul... a numai șase avioane de luptă“!

Treptele păcii

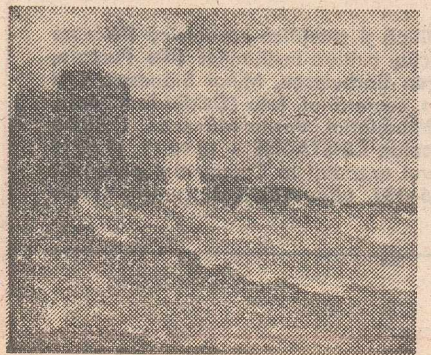
E limpede: pacea este condiția vieții, a dezvoltării, a progresului, a civilizației. Este tot atât de limpede că o pace adevărată, o pace temeinică și reală, o pace mondială nu se clădește de azi pe mâine și nici în lipsa unui efort gândit și finalizat altfel decât concertat, cu participarea subiectivă a tuturor.

Pacea mondială se construiește de către toate popoarele, este un edificiu planetar care condiționează un angajament planetar. România a știut și știe această axiomă politică a supraviețuirii, poporul român a avut întotdeauna vocația păcii, chiar dacă veacuri întregi a tinut pentru apărarea demnității sale arma în mână. Dar astăzi, mai mult ca oricând, calendarul românesc al unei acțiuni mondiale pentru pace a căpătat o amploare și o semnificație fără precedent. La O.N.U., sau sub cupola Conferinței general-europene, în cadrul „Grupului celor 77“, sau cu frecvențele prilejuri ale unor reuniuni regionale sau internaționale, la București sau dincolo de frontiere, în cadrul documentelor oficiale bilaterale încheiate la cel mai înalt nivel, vocația de pace a României a căpătat ascendență, solemnitate și vigoarea unui act politic creator, determinat și promovat de gândirea și acțiunea președintelui Nicolae Ceaușescu.

Om al păcii mondiale, și om al păcii românești, președintele Ceaușescu a făcut, în consens profund și ardent cu poporul român, un laborios și viabil program de pace, a materializat, într-un ansamblu coerent și unitar, o viziune despre pace legată permanent și logic cu un program viabil de pace, conținând măsuri concrete, imediat aplicabile. Principiile dezarmării generale și totale, și în primul rând nucleare, gama largă de măsuri privind retragerea trupelor în cadrul frontierelor naționale, scutirea Europei și a lumii de marșurile militare, anularea amplasării de noi arme de distrugere în masă, înghețarea și reducerea bugetelor militare, înțelegerea claviatură de instrumente politice, menite să scadă tensiunea și să reducă conflictele la masa negocierilor, singurul perimetru unde ele pot fi în conținut soluționate, toată această muncă pentru pace, desfășurată deschis, în fața popoarelor, și nu în umbra capitonată a culiselor diplomatice, tot acest șantier al păcii edificat treaptă cu treaptă reprezintă un exemplu major oferit istoriei contemporane. Recentul Apel al F.D.U.S. marcat de determinanță de viziunea despre pace, de convingerea în șansele păcii, de atașamentul față de sensul real al păcii, Apel în care deslușim în modul cel mai limpede actul de cetezător umanism al președintelui Ceaușescu a dimensionat, la scara conștiinței întregului nostru popor, o excepțională efervescentă. Este efervescentă în fața unei mari idei care trebuie să devină o mare realitate prin contribuția fiecărui cetățean al patriei noastre, prin contribuția întregii omeniri.

Este momentul în care istoria trebuie să se angajeze pe o altă autostradă, o autostradă a progresului și demnității, care nu se infundă în oceanul de lavă preparat asiduu în bucare.

B. RADU

OCTAVIA BERCA

**Lumea în care trăim
Socialismul și pacea**

Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste, apel adoptat la inițiativa președintelui României socialiste, reprezintă o vibrantă chemare la unirea eforturilor poporului nostru, ale tuturor popoarelor lumii împotriva primejdiei de război, pentru apărarea păcii și securității internaționale. Este o chemare care izvorăște dintr-o politică ce are drept coloană vertebrală apărarea păcii. Este o chemare ce reflectă consecvența cu care România, țară socialistă, își demonstrează înalta răspundere față de viitorul umanității. România oferă, astfel, un exemplu concludent al unității indisolubile între socialism și pace. Un exemplu de transparență în practică a unor idealuri nobile.

După cum se știe, dintotdeauna socialismul și pacea au constituit un tot inseparabil. În misiunea lor istorică comunistii și-au făcut un titlu de onoare din a se angaja în lămurirea și eliberarea unei lumi eliberate de exploatarea omului de către om, de aspirarea unor popoare de către alte popoare, și a unei lumi a păcii, fără arme și fără războaie, în care toate națiunile să se poată dezvolta liber, la adăpost de orice agresiune, asigurându-se progresul și înflorirea civilizației întregii omeniri.

Pacea a fost, dintotdeauna, pentru adepții ideilor socialiste un ideal nobil și un țel de luptă. Astăzi, mai mult ca oricând, ea a devenit o necesitate obiectivă, un imperativ categoric. Lupta pentru pace nu reprezintă un obiectiv conjunctural. Apărarea păcii constituie un comandament suprem al comunistilor, o obligație fundamentală, deoarece dreptul esențial al omului este dreptul la o existență ferită de ororile războiului. În condițiile prezentului, cind s-au acumulat în Europa arsenale periculoase și cind cursa înarmărilor atinge proporții fără precedent, comunistii, țările socialiste nu își pot îngădui să privească cu indiferență evoluția evenimentelor. Comunistii au datoria de a acționa ferm pentru ca „bomba N“ și noile tipuri de rachete — amplasate sau în curs de amplasare — să nu pericliteze viața popoarelor, liniștea lor. Oriunde sînt instalate, rachetele și bombele acestea au o pericolozitate ce trebuie scoasă în evidență.

Referindu-se la înalta răspundere a socialismului în fața popoarelor, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „Noi considerăm că una din misiunile istorice ale socialismului și comunismului — pe lângă eliberarea popoarelor de orice asuprire — este și aceea de a izbăvi omenirea de un nou război, de a înfăptui dezarmarea și, în primul rând, dezarmarea nucleară, de a elimina războiul din viața omenirii, de pe planeta noastră. Trebuie să facem totul ca socialismul să-și îndeplinească această misiune și într-adevăr, numai militând statornic, cu toată energia, pentru evitarea războiului, acționînd ferm pentru încetarea cursei înarmărilor, pentru reducerea cheltuielilor militare, țările socialiste își îndeplinesc cu succes această misiune istorică, răspund în mod efectiv, prin fapte, așteptărilor popoarelor, speranțelor lor de a trăi într-o lume a păcii“.

Acționînd în favoarea păcii, socialismul răspunde aspirațiilor popoarelor și cauzei progresului uman. Căci țările socialiste — ca și toate statele lumii — sînt interesate vital în asigurarea unei păci trainice în lume. Pacea este o necesitate obiectivă, o condiție fundamentală pentru edificarea cu succes a noii orînduirii. O operă de o asemenea comple-

xitate și de asemenea proporții cum este construcția socialistă și comunistă nu se poate desfășura în condiții de război. Dealtfel, nici o operă constructivă nu se poate înfăptui fără o pace durabilă. Dezvoltarea intensă a forțelor de producție, înfăptuirea unor vaste programe de construcție, satisfacerea la un nivel superior a nevoilor sociale, culturale, presupun existența unui cadru de pace și destindere, care să permită valorificarea deplină a potențialului de creație materială și spirituală a popoarelor. Societate a umanismului, socialismul, este cu totul potrivnică distrugerii centrelor de civilizație, și nu numai a acestora, distrugere pe care ar putea să o aducă în zilele noastre o nouă conflagrație. Societatea pe care o edificăm este o societate a vieții, a construcției, a fericirii. Or, numai în condiții de pace sînt posibile utilizarea cu maximă eficiență a resurselor naționale, canalizarea lor potrivit cerințelor accelerării progresului.

Socialismul își poate demonstra valențele, cu adevărat, în practică, prin realizări concrete, prin valorificarea premiselor obiective pe care noua orînduire le oferă pentru dezvoltarea forțelor de producție. Numai în acest fel socialismul va putea asigura folosirea deplină a tuturor resurselor materiale și umane, și, ca atare, creșterea rapidă a avuției sociale. În același timp, socialismul consideră indispensabilă o largă concurență internațională. Lumea complexă în care trăim trebuie să fie cea a conviețuirii pașnice. Or, o asemenea conviețuire implică stoparea înarmărilor, soluționarea pașnică a problemelor litigioase, dezvoltarea multilaterală a legăturilor dintre state, indiferent de orînduirea lor.

Toate popoarele sînt direct interesate în oprirea competiției înarmărilor. Deturnarea unor importante resurse materiale și financiare în scopuri militare nu poate să nu împiedice asupra programelor de dezvoltare, asupra creșterii economice și, implicit, asupra nivelului de trai al popoarelor respective. Este de aceea o datorie de însemnătate majoră a țărilor socialiste, a tuturor comunistilor, a tuturor forțelor progresiste, iubitoare de pace, de a acționa pentru a se pune capăt politicii de continuare a cursei înarmărilor, pentru oprirea amplasării și desfășurării pe continentul european a rachetelor nucleare cu rază medie de acțiune, împotriva producerii bombeii cu neutroni, pentru scoaterea în afara legii a tuturor armelor de distrugere în masă, pentru stingerea focarelor de conflict și tensiune existente în lume, pentru eliminarea cu desăvîrșire a forței și amenințării cu forța din relațiile internaționale. Este sensul major al inițiativei președintelui Nicolae Ceaușescu. Manifestările ce au loc, în prezent, în întreaga țară dau expresie voinței întregului nostru popor, constructor al socialismului, de a acționa eficient în favoarea păcii.

Așa cum se arată în Apelul pentru dezarmare și pace al Frontului Democrației și Unității Socialiste, România socialistă este hotărîtă să acționeze neabătut, împreună cu celelalte țări socialiste, împreună cu toate forțele iubitoare de pace, într-o largă mișcare unită, pentru înfăptuirea dreptului fundamental al tuturor popoarelor, dreptul la viață, la pace și libertate, să împiedice izbucnirea unui nou război, să asigure instaurarea liniștii și securității pe planeta noastră.

AL. PINTEA

Ochii și urechile lumii

Brassens

Ce făcuși, amice? — I-am putea întreba, familiar, pe cel dus dintre noi, să-i zicem Georges, ca între prieteni, ca „entre copains“, căci punea mai presus de orice „les copains“, legile amicitiei și lipsa de solemnitate. Ce făcuși, o mierliși? I-ar fi plăcut la nebunie acest verb al nostru, care parcă trage moartea în spre mierla care cîntă cum îi place, cum îi vine, cu ce găsește, fără scilofoseli și respectabilități toante. Adusese în cîntec vorbele cele mai normale, cele mai sărace, cele mai desucheate și mai disprețuite, făcînd pe nebulon și dîndu-se haimana, golan și sceptic. Aiurea! Avea o noblete a sufletului cum nici la dracu nu găsești și credea fanatic în solidaritatea de bistro, în amoriurile trăite prin parcuri, în care îndrăgostiții își spun „je t'aime“ patetic, în acordeoniști de cartier care nu vor fi niciodată depuși la Panteon, în frigul mar-

morei clasice. Zicea despre el că e iarbă rea, că nimeni nu-l poate rumega, că nu se poate face din el coroană de înmormintare, că nu poate trăi în turmă și dacă asta pare imoral sau anormal, asta este, și ce vă deranjează ca să mă tubiți puțin? Se lua la palme, „mamă, mamă, ce prost am fost!“ cînd se îndrăgostise de una, Marinette, care-l lucrase mirșav: se dusese să-i dăruiască o bicicletă — ea își cumpărase un automobil; se prezentase la ea cu un buchet de flori — trădătoarea tocmai îi spunea „je t'aadore“ altuia; cumpărase un revolver s-o împuște — ticăloasa murise dintr-o răceală rău plasată; luase o jerbă să i-o ducă la mormint — bandița învîsase! „Mamă, mamă, ce prost am fost!“ Era dulce amicul. De-al nostru... Tinjea după puțină tandrețe, dar se prefăcea rece, rău și cinic, capabil să-i spună femeii iubite: „am onoarea să nu-ți cer mina!“ Ca pe urmă să recunoască, escroc, că are și el, ca fiecare, suflet candriu de papugi și după două palme date, mai rog, aceleia,

să treia e întotdeauna o dulce mîngiere. Te puteai înțelege cu el. Făcea pe donjuanul și, nenorocitul, mărturisise că nimeni nu-i poate lua gustul primei îmbrățișări. La 15 ani, pe plaja de la Sète, unde mai vroia să fie și îngropat, umbra mormintului său, de un farmec indefinisabil, urmînd să-i ferască pe amici de insolăție! Toate aceste nuvele și schițe — pe muzică. Melodiile lui și se topeau în gură și în soba de tuci a inimii. Sunau hîrșit și șolțic, se dezvoltau ștregăreș și șontic-șontic, aveau un sunet singuratic, anarhic și obsedant, ca tot ce e vulnerabil. Era bănuț de bunătate — parșivul. Te puteai înțelege cu el, dar „omenii bine intenționați“ și conformiștii („les bien pensants“) l-au prins. L-au băgat la „populiști“. Mare, brînză! „Toate pluralurile sînt pentru proști“. Brassens — cum decretase insolent și suveran — nu împarte giulgiul său cu nimeni.

RADU COSAȘU

Eu comunic, tu comunic, el comunică

Pixul electronic

Tot dînd voioasă din coate, electronica s-a instalat virtuos, mai întâi în pridvor, mai apoi în tindă și iată — acum punînd stăpînire pe odaia de sărbătoare a presei. Radioul și-a rotunjit cu grabă teritorială de acces, stațiilor centrale înlîntuindu-se cele regionale și locale, iar tuturor la un loc, centrele de transmisii pe calea undelor a emisiunilor la mare distanță, în alte limbi. O statistică recentă relevă existența în Uniunea Sovietică a 1999 ore de emisie pe săptămîna în 84 de limbi; în Statele Unite 1805 ore în 36 limbi, în Marea Britanie 727 ore în 37 limbi, în R.F.G. 795 ore în 37 limbi. Televiziunea în culori a transat în favoarea sa indicizile tehnicienilor și ezitărele telespectatorilor. Ceea ce nu înseamnă că alb-negrii a fost trimis la lada cu vechituri. Producția de magnetoscoape, videocasete, videodiscuri a explodat în direcția incunării televizorului cu lăurii victoriei absolute. Transmisia informației prin cablu face cu ochiul și se instalează cu osîrdie — în Canada 50 la sută din cumpărători, în Belgia — 30 la sută, în S.U.A. — 18 la sută. Decizii privind televiziunea prin cablu au fost deja luate la Viena, Amsterdam, în unele orașe sovietice. Spectatorii aleg, televizorul se supune... În unele locuri, și nu puține, cablul plus ordinatorul aduc la masa de lucru așezată

în apartament informații culese din pungile încăpătoare ale băncilor de date. Se constată că televiziunea prin cablu n-a produs modificări substanțiale în obișnînta vizionării micului ecran și nici în creșterea semnificativă a timpului consumat în fața televizorului. Sistemele mai sofisticate, angajînd prefaceri spectaculoase în viitor, se află încă în fază experimentală, ele presupunînd evident cheltuieli importante. Avansul este lent, se dezvoltă în paralel diferite sisteme, necompatibile. Societățile de radio și televiziune sînt partizanii transmisiilor fără fir, dar, pe de altă parte, serviciile de telecomunicații optează pentru emisiunea prin fir telefonic.

Dar, din punctul de vedere al locului unde vrem să ajungem, asta ar avea mai mică importanță.

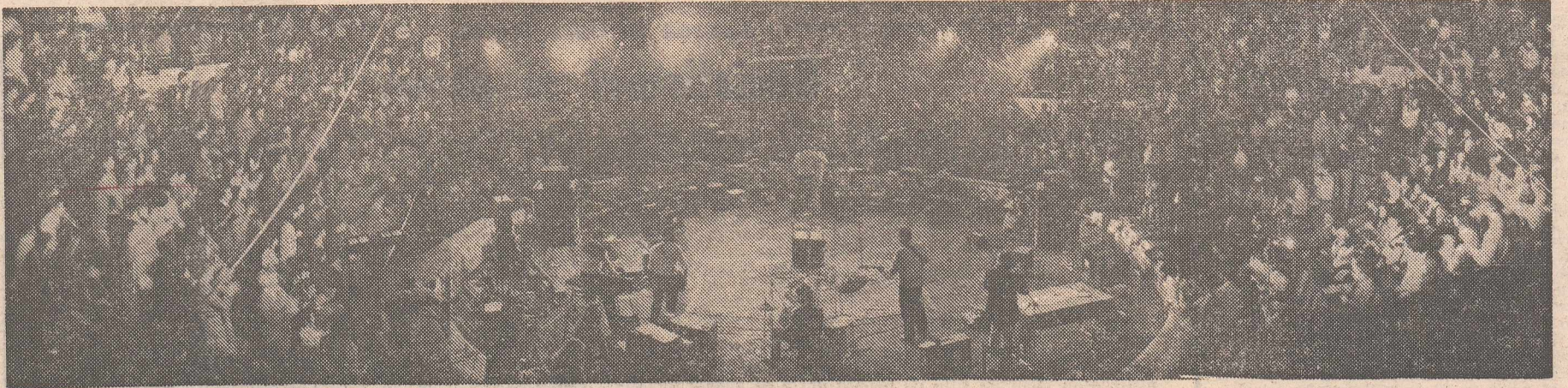
Teletextul fascinează, comunicatia bidirecțională îngăduie atât folosirea selectivității cit și, după nevoi, accesul în profunzimea informației.

Prin anii '60 electronica a dat deoparte usile redacțiilor și tipografiilor, punînd în cauză modul de a gîndi și practica gazetăriei. Ziarul fabricat la distanță a ieșit din coloanele rubricilor de senzații și chiar dacă n-a ajuns încă pe planeta faptului divers, nu se poate spune că ne mai lasă cu gura căscată o veste de acest gen. Calculatorul, cum ziceam, a ajuns pe alocuri atât de obraznic că nu se sfiește să împartă cu redactorul treburi importante dacă nu chiar, scuzîndu-se, să se așeze pe locul lui trimițîndu-l even-

tual să adulmece trandafirii de pe malul lacului, Ziaristica electronică a părăsit, ca noțiune dar și ca practică, cercul de interese al radioteleviziunii. Consola redacțională a bătut la ușă și așa cum îi stă bine s-a așezat deasupra biroului. Asta era prin 1973. Am văzut la „Washington Post“ asemenea arătări izmenindu-se în news-room-ul cit un hangar. Acum, se spune, jumătate din gazetele nord-americane importante apelează la serviciile calculatorului. Marile case de editură își constituie propriile bănci de date. La „New York Times“ aflu, dacă sursa mea de informare este corectă, că banca de date se îmbogățește lunar cu informații provenind din 20 000 de articole de ziar, fiecare articol fiind concentrat în 300—400 de cuvinte.

Dacă am face din calculator o gorilă cu care să ne speriem visele, și cam așa stau lucrurile dacă ne uităm pe nota de plată a acestor masinării, n-ar fi bine. Ne-am speria probabil nejustificat de tare și am ezita să ni-l aroapiem, să-l studiem cu speranță. (De la folosirea instrumentului de scris avînd mina prinsă într-o bucată de lemn au trecut 316 ani.) Răul cel mare ar fi dacă ne-am posta din caoul locului, noi, ziarisții, vorbesc, după ușă, refuzînd să credem în dimineata cînd călare pe un cal alb va bate în fereastra noastră electronică în persoană, așezîndu-ne sub ochi fel de fel de clapete și circuite punctiforme, smulgîndu-ne cu dragălasenie, așa pe neobservate, demodatul — pe atunci — pix cu pastă.

NEAȘU UDROIU

Așa au petrecut tinerii bucureșteni în noaptea de 9 spre 10 noiembrie 1981

Cu bucuria de a trăi liberi într-o patrie liberă, cu legitima speranță în viitorul de pace al lumii

Pace, fericire, dragoste

Fotografiile de **SORIN POSTOLACHE**

Strălucitoare, **Alla Balanova**

Cenaclul Flacăra al Tineretului Revoluționar, organizat de C.C. al U.T.C. și revista Flacăra, condus de poetul **Adrian Păunescu**, va fi prezent **Joi 12 noiembrie, la ora 18, în Sala sporturilor din Alexandria.**

Tricy Abramovici, actriță și cântăreață perfectă

Rosina Cambos cântând o minunăție dolă

Mircea Vintilă, Ducu Bertzi, Sorin Mînghiat susținându-l pe **Horia Stoicanu**

Maria Nagy aclamată de spectatori

Grupul „Continental” mereu în formă
CRONICILE NR. 465, 466, 467 IN PAGINA 19

Flacăra. Redacția : București, Piața Științei 1, căsuța poștală 3312, cod 71341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20. Interioare : Secția social-politică și științifico-economică (**Nicolae Grigore-Mărășanu**, **Dumitru Eliade**, **Lionel Nițescu**, **Liviu Timbus**, **Horia Pătrașcu**, **I. D. Goia**, **Adrian Dohotaru**) - 26 00, 25 66 ; Secția cultură-învățămînt (**Ilie Purcaru**, **Victor Niță**, **George Arion**, **Cornelia Barbu**, **Dorin Gherghinescu**, **Mihai Pelin**) - 18 48 75, 25 60 ; Secția scrisori, probleme cetățenești (**Răzvan Bărbulescu**, **Mihai Stănescu**, **Cici Iordache**, **Marga Nedelea**, **Mircea Bunea**, **Georgeta Ștefănescu**, **Emanuel Valeriu**) - 25 58, 21 30 ; Secția reportaj, urgențe, cenaclu, sport, secretariat, foto (**Ovidiu Ioanitoaia**, **Dan Bi-lădeanu**, **Tudor Octavian**, **Constantin Balacciu**, **Oprea Georgescu**, **Gheorghe Amuza**, **George Cușnarencu**, **Elena Ghera**, **Aurel Mihailopol**, **Vasile Măneacă**, **Olimpia Olaru**, **Mihai Pinzaru**, **Sorin Postolache**, **Cornel Speriatu**) - 17 63 16, 14 57, 25 59, 21 23, 25 69, 25 42 ; Secretar responsabil de redacție - **Nicolae CRISTACHE** - 18 48 75, 17 60 10 interior 25 50 ; Redactor șef adjunct - **Nicolae ARSENIE** - 18 48 05, 17 60 10 interior 21 28 ; Redactor șef - 17 60 10 interior 20 02. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Științei”. Cititorii din străinătate se pot abona adresându-se la ILEXIM - Departamentul Export Import Presă, P.O. BOX 136-137, telex 11126, București, strada 13 Decembrie.

Redactor-șef: ADRIAN PĂUNESCU